

Майже чотири десятиліття
“нервової” роботи...

6 стор.

Є сотня відновлених
літальних апаратів!

13 стор.

Крила України

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Друкований орган Міністерства оборони України

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 1-2 (664-665)

1 – 11 грудня 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Віктор Янукович:

“2013 рік має стати роком соціальної справедливості”

3 стор.

“Приписка-2013” набирає обертів

3 стор.

“Виміри майстерності молодших командирів”

4, 16 стор.

Дитячі посмішки – найвища нагорода

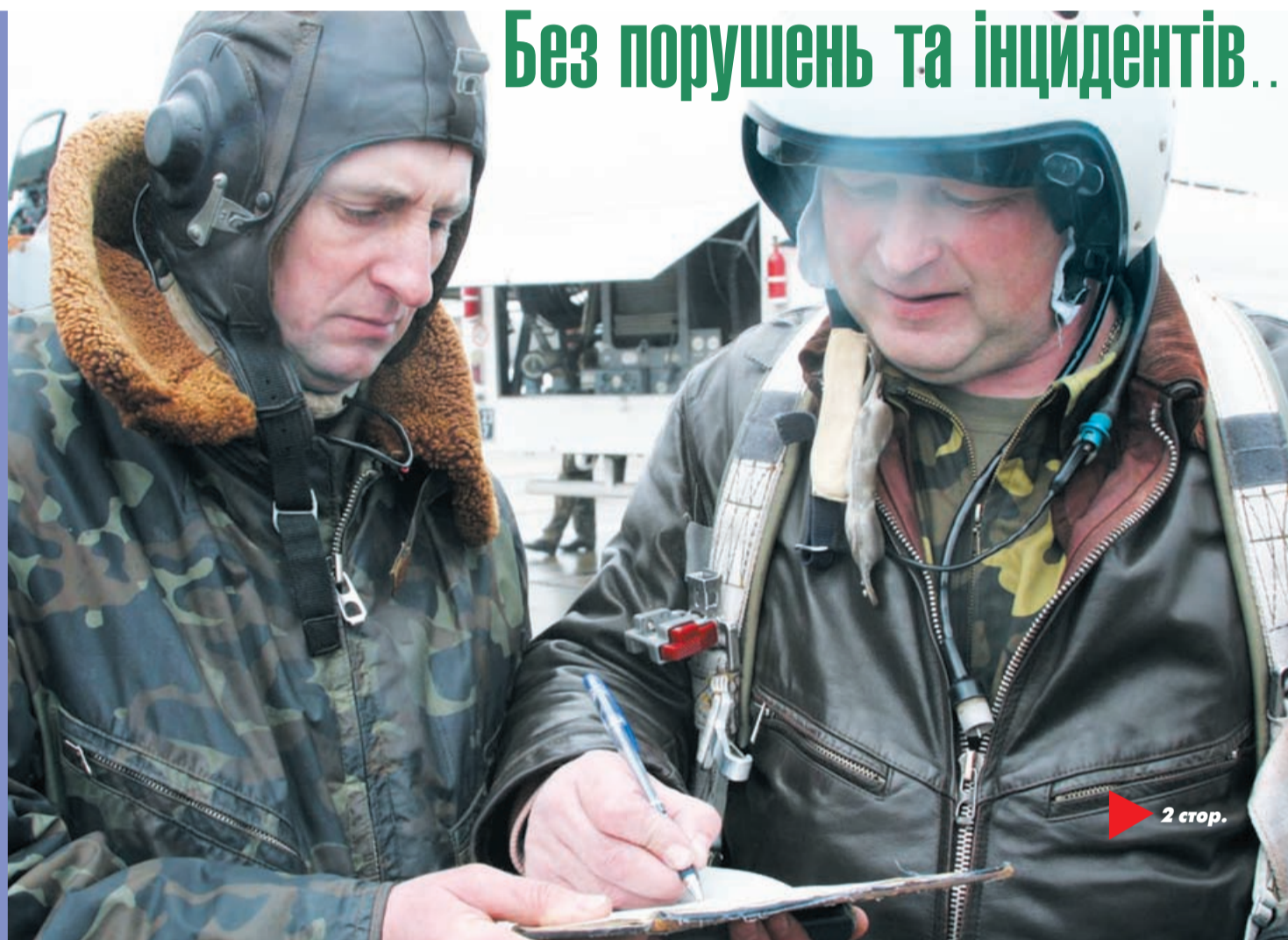

9 стор.

“Кругла дата” асів забезпечення

14-15 стор.

Без порушень та інцидентів...

2 стор.

Готові захистити від стихії

5 стор.

“Армійське життя” очима “Кримського кабельного”

7 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2013 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2013 рік:

Для України:	Для країн СНД:
170 грн. 40 коп. – на рік;	240 грн. 80 коп. – на рік;
85 грн. 20 коп. – на 6 міс.;	170 грн. 40 коп. – на 6 міс.;
42 грн. 60 коп. – на 3 міс.;	85 грн. 20 коп. – на 3 міс.;
14 грн. 20 коп. – на 1 міс.	28 грн. 40 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 3 грн. 55 коп.

“Перед нами стоїть завдання створити високо підготовлені Збройні Сили України”

Міністр оборони України Павло Лебедев з робочою поїздкою відвідав Івано-Франківський військовий гарнізон

тий вітер), у небо піднімались винищувачі МіГ-29 та МіГ-29 уб. – Це не “показуха” і не бравада перед керівником Міністерства оборони, – пояснив командир бригади тактичної авіації полковник Сергій Голубцов. – Ця льотна зміна була запланована нами кілька тижнів тому, задовго до того, як стало відомо про візит до нас Міністра оборони.

Після того, як на землю сів крайній літак, Павло Лебедев зібрав авіаторів у класі передполітних вказівок, де заслухав доповідь командира бригади про стан справ у ввіреній йому частині. А пишатись прикарпатцям дійсно є чим, адже за минулий рік вони виконали план польотів на 118 (!) відсотків. Загалом, понад півтисячі разів пілоти піднімались у небо. Завдяки цьому було піднято класність чималій кількості пілотів, а молоді льотчики були допущені до самостійних польотів за штурвалом МіГ-29.

Свою роботу на Прикарпатті очільник військового відомства розпочав з відвідин аеродрому Івано-Франківської бригади тактичної авіації. Так співпало, що саме в цей день у авіаторів була запланована і виконувалась чергова льотна зміна. Незважаючи на складні метеоумови (дощ, низьку щільну хмарність та поривчас-

Закінчення на 2 стор.

РОБОЧА ПОЇЗДКА**"Перед нами стоїть завдання створити високо підготовлені Збройні Сили України"**

Закінчення. Початок на 1 стор.

Після доповіді командира Павло Лебедев ознайомився з тим, як несуть службу авіатори, що знаходяться на бойовому чергуванні. Він не тільки оглянув місце стоянки літаків та гелікоптерів, але й побував у розташуванні чергової ланки. Цікавився тим, в яких умовах виконують свій обов'язок перед державою захисники Вітчизни. Крім цього, авіатори ознайомили поважного гостя з бойовими можливостями свого «повітряного коня» МіГ-29 та показали спеціальний костюм пілота, що використовується для польотів.

З цікавістю Міністр оборони України спостерігав за повітряним тренуванням авіаторів чергової ланки. За задумом, повітряні кордони нашої держави порушило маловидкісне повітряне судно, що використовує низькі висоти. За даними контролю, цей об'єкт рухався до розташування одного з важливих об'єктів нашої держави. На запити наземних служб не відповідав. Для його перехоплення та класифікації в небо було негайно піднято винищувач, яким керував тимчасово виконуючий обов'язки заступника командира військової частини з льотної підготовки майор Максим Фединський. За кілька хвилин у повітрі цей досвідчений пілот зумів знайти та класифікувати ціль. Нею виявився гелікоптер. Доречно зауважити, що роль порушника відігравав бойовий гелікоптер Мі-24 7-го окремого полку армійської авіації 13-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України.

– Складність полягає в тому, що між винищувачем і гелікоптером є дуже велика різниця у швидкості, – розповів командир бригади тактичної авіації полковник Сергій Голубцов. – Тому для перехоплення таких цілей, як вертоліт, пілот має виконати певний маневр. Наразі всі льотчики нашої частини підготовлені до боротьби з гелікоптерами. Адже

саме вони прикривали небо над Львівським футбольним стадіоном під час проведення міжнародних матчів "Євро-2012". Нашим завданням є не просто знищити ціль, а з'ясувати у повітрі, що це за судно, спробувати зрозуміти його наміри, примусити до посадки на безпечний аеродром. І лише в крайньому випадку, якщо пілот-порушник не виконає наші вимоги і буде дотримуватись свого курсу, його буде знищено.

Варто зауважити, що майор Максим Фединський вміло впорався з поставленим завданням, за що отримав подяку від Міністра оборони України.

Після огляду аеродрому Міністр оборони України Павло Лебедев провів зустріч з військово-службовцями гарнізону, представниками ветеранських організацій області. Зокрема, він розповів про хід майбутнього реформування ЗС України. За його словами, найближчим часом відбудеться скорочення Збройних Сил. Однак це не буде огульне знищення бойових частин та підрозділів. Реорганізація торкнеться підрозділів забезпечення, таких як військові комісаріати, навчальні заклади, медичні установи Міністерства оборони. Натомість вивільнені кошти

вого забезпечення тим категоріям військовослужбовців, яким його не підвищили в минулому році. Торкнувся питань забезпечення військовослужбовців житлом. За його словами, хоча в цьому році і не передбачено коштів на закупівлю квартир для офіцерів Збройних Сил, Президент України цілком підтримав ініціативу Міністерства оборони закупити житло на прозорих аукціонах за рахунок продажів надлишків військової техніки та озброєння, а також земель Міністерства оборони України, що вивільнились в ході реформування.

– Перед нами стоїть завдання створити високо підготовлені Збройні Сили України, – наголосив Павло Лебедев. – І ми з цим завданням впораємось!

будуть скеровані на покращення реальної бойової підготовки.

Павло Лебедев також зазначив, що буде проведена робота з повного переходу на контрактну службу вже у 2014 році. Адже, як наголосив Міністр оборони, «нам не потрібні солдати, які півроку входять у курс справ, а півроку готуються до звільнення...». Також він наголосив, що в цьому році відбудеться підняття грошо-

На завершення свого перебування в гарнізоні Міністр оборони побував у військовому гуртожитку, де мешкають офіцери та військовослужбовці контрактної служби. Він не просто оглянув приміщення, але й зайшов у гості до одного з офіцерів, поспілкувався з його родиною, поцікавився проблемами та потребами офіцерів-прикарпатців.

Тарас Грень.

www.mil.gov.ua

ЛЬОТНА ЗМІНА**Без порушень та інцидентів...**

3 січня у 7-й бригаді тактичної авіації Повітряного командування «Захід», якою командує військовий льотчик першого класу полковник Сергій Близнюк, відбулась перша у новому 2013 році льотна зміна. Символічно, що саме цього дня командир святкував свій 48-й рік народження і відзначив його трьома польотами як льотчик-інструктор.

Керівник польотів майор Дмитро Лапідський повідомив, що льотна зміна проходила вдень і вночі у простих та складних метеорологічних умовах. До польотів залучалось 24 льотчики і штурмани.

– Задіяні у польотах екіпажі виконували польотні завдання з відновлення і підтримання навичок техніки пілотування за курсом бойової підготовки авіації Повітряних Сил на трьох навчально-тренувальних літаках Л-39, чотирьох бомбардувальниках Су-24М та трьох бомбардувальниках-розвідниках Су-24МР, – підкреслив полковник Сергій Близнюк.

Загалом за льотну зміну було виконано 22 польоти. Проводячи попередній розбір польотів, командир бригади дав високу оцінку усім, без винятку, підрозділам і службам, які брали участь у забезпеченні і проведенні льотної зміни.

– Найголовніше, що першу льотну зміну у 2013 році ми провели без порушень та інцидентів. Неповні три десятки годин нальоту, третина з яких – вночі – не поганий старт, – підсумовуючи, додав командир.

Андрій Агєєв.
Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Командування Повітряних Сил Збройних Сил України оголошує конкурс на заміщення вакантної посади державного службовця спеціаліста

служби безпеки дорожнього руху військової частини А0215-Ц
Вимоги до кандидатів:
наявність громадянства України;
повна або базова вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, спеціаліста, бакалавра;

без вимог до стажу;
знання чинного законодавства з питань державної служби, основ державного управління та права, правил ділового етикету, правил та норм охорони праці та протипожежного захисту, порядку підготовки проектів нормативних документів, інструкції з діловодства;
володіння державною мовою, знання основних принципів роботи комп'ютера, відповідних програмних засобів та володіння ними у режимі користувача.

**Документи приймаються за адресою:
21007 м. Вінниця вул. Червоноармійська, 105, військова частина А0287.
Довідки за телефоном: (0432)-596-910.**

ОГОЛОШЕННЯ

"Товарна біржа "Земельно-Універсальна біржа" за дорученням ДП "Спецтехноекспорт" проводить аукціон з продажу військового майна:

Об'єкт продажу:

№ лота	Найменування майна	Загальна кількість	Загальна стартова ціна в грн. з ПДВ
1.	122 мм гаубиці Д-30 (2А18) зав. №№ 380, 5609, 807, 1334, 3351, 515, 4106, 4310, 5872, 4762, 4834, 4732, 4726, 4760, 4665, В472, 6007, 5976, 6226, В265, В317, В290, В280, В1490, В1530, 6321, В1219, В1313, В1534, В965	30	4 123 690,00
2.	122 мм гаубиці Д-30 (2А18) зав. №№ В1537, В1734, В1495, В1480, В1560, В1564, В1650, В1305, В1492, В1488, В1474, В1225, В1300, В1487, В2387, В2706, В2738, 2188	18	2 466 315,00

Аукціон відбудеться 18 січня 2013 року об 11.00 години за адресою: м.Київ, вул.Артема, 1-5, оф.501.
Для участі в аукціоні претендентам потрібно подати: заяву на участь у аукціоні за встановленою формою, нотаріально посвідчені копії установчих документів, довіреність на участь особи в аукціоні, платіжні документи про сплату реєстраційного внеску.

Для участі в аукціоні необхідно сплатити ТБ "Земельно-універсальна біржа" р/р № 26009131461001 ПАТ КБ "Надра" м.Київ, Центр, МФО 380764, код 34284967 реєстраційний внесок в сумі 150 грн.

Заяви та відповідні документи приймаються по 17 січня 2013 року включно (до 18.00) за адресою: м.Київ, вул.Артема, 1-5, оф.509, ТБ "Земельно-універсальна біржа". Довідки за тел. (044) 272-34-99

З питань ознайомлення з об'єктом продажу звертатись до ДП "Спецтехноекспорт" за адресою: Московський пр.7, м.Київ, 04073, Україна.

Телефон для довідок ДП "Спецтехноекспорт" 044-568-52-87 (робочі дні тижня з 9 до 18 год.).

Віктор Янукович: “2013 рік має стати роком соціальної справедливості”

Для України 2013 рік має стати роком соціальної справедливості. Про це Президент України Віктор Янукович сказав в інтерв'ю виданню “Комсомольская правда в Україні”. “Ефект від реформ та економічних досягнень повинен перетворитися на реальний фінансовий захист наших громадян”, – заявив Глава держави.

Ключовим завданням у сфері нашої зовнішньої політики Президент назвав успішне та гідне проведення головування України в Організації з безпеки і співробітництва в Європі. “Я також розраховую на те, що 2013-й стане роком підписання Угоди про асоціацію України та Європейського Союзу, для цього є всі умови”, – переконаний Віктор Янукович. За його словами, наша країна також розвиватиме тісне партнерство з Митним союзом та іншими регіональними організаціями.

ОФІЦІЙНО

Президент призначив нового Голову СБУ

Глава держави зазначив, що на посаді першого заступника Голови СБУ О.Якименка показав себе відповідальним фахівцем. Президент також подякував Ігорю Калініну за його роботу на посаді керівника Служби. В.Янукович зазначив, що як Радник Глави держави І.Калінін координуватиме роботу між Адміністрацією Президента, РНБО,

правоохоронними органами та Міністерством оборони. Президент побажав О.Якименку та І.Калініну успішної роботи на нових посадах.

Глава держави нагадав, що у 2013 році в Україні продовжиться реалізація реформ у різних сферах життєдіяльності, в тому числі планується здійснити низку важливих кроків, пов'язаних із реформуванням системи правоохоронних органів. Він закликав О.Якименка та І.Калініна спільно працювати над реформуванням СБУ, зазначивши, що всі рішення в цьому

напрямку мають бути професійними, виваженими та ефективними. «Будемо завжди рахуватися з точкою зору професіоналів», – наголосив він.

Окрему увагу Віктор Янукович звернув на питання ефективної імплементації нового Кримінального процесуального кодексу, головною метою якого є захист прав людини та створення рівних умов змагальності для звинувачення і захисту. Президент наголосив на важливості навчання кадрів в умовах впровадження нового законодавства.

РІШЕННЯ СУДУ

За непоставлене паливо Міноборони відшкодують 58 млн грн

Харківський апеляційний господарський суд 8 січня прийняв рішення про стягнення з ПАТ “Укртатнафта” 58 млн грн на користь Міністерства оборони України за непоставлені паливо, повідомила прес-служба Генеральної прокуратури України.

“Суд апеляційної інстанції за систематичне ухилення боржника від постачання майже 6 тис. тонн палива для потреб Збройних Сил України стягнув з товариства (“Укртатнафта”) – ІФ) вартість палива у розмірі 58 млн грн на користь військового відомства”, – йдеться в повідомленні.

Таким чином, суд задовольнив заяву прокуратури про зміну способу та порядку виконання мирової угоди між Міноборони та “Укртатнафтою” у справі за позовом Генеральної прокуратури України.

Як повідомлялося, ПАТ “Укртатнафта” експлуатує Кременчуцький НПЗ потужністю 18620000 тонн в рік.

“Приписка-2013” набирає обертів

Вже з першими днями нового року по всій країні стартувала приписна кампанія з обліку юнаків 1996 року народження при міських та районних військкоматах. Протягом наступних трьох місяців, до 31 березня включно, кожен юнак буде викликаний до військових установ та вивчений на предмет придатності до військової служби.

Під час цього загальнодержавного заходу юнаків оглядають військові лікарі, з ними працюють кваліфіковані психологи та спілкуються військовослужбовці. На завершення цієї роботи з допризовниками кожен із них знає про те, в якому саме роді військ він зможе проходити службу, або ж дізнається про причину зняття з військового обліку.

Активність у цій роботі з допризовниками проявили військові комісаріати Харківщини та Донеччини. Так, у Харківській області до військкоматів буде викликано близько 12 тисяч осіб.

– На даний час в усіх 22-х райвійськкоматах, розташованих в регіоні, підготовлені списки приписників та складені відповідні графіки відвідування комісаріатів допризовниками. Повістки юнакам уже виписані та розіслані чи підготовлені до відправки. До тих осіб, які своєчасно не придуть до місць приписки, накладатимуться адміністративні стягнення, – зазначив Харківський обласний військовий комісар полковник Олексій Середя.

За його словами, торік приписці підлягало 11,5 тисяч осіб. З них повністю придатними до військової служби визнано близько 7,8 тисяч осіб, або 68% від загальної кількості. Решту допризовників було знято з військового обліку через незадовільний стан здоров'я, наявність судимостей,

сімейні обставини тощо.

Тим часом, на Донеччині розпочалася приписка близько 17 тисяч юнаків при 29-ти міських та районних військкоматах.

– Усі наші військові колективи ще у грудні минулого року доповіли про готовність до роботи з приписною молоддю. Для цього ми налагодили співпрацю з місцевими органами самоврядування, зв'язалися з навчальними закладами, де, здебільшого, зараз знаходяться юнаки, провели роз'яснення у ЗМІ. Тож, можна впевнено повідомити про організований початок цього важливого заходу в нашій області, – зауважив Донецький обласний військовий комісар полковник Сергій Камеш.

Минулого року на Донбасі до військкоматів викликалися понад 18 тисяч осіб, з яких 13 тисяч, або 70%, було визнано повністю придатними до військової служби.

– Обсяг “Приписки-2013” чималий. Лише у таких районних військових комісаріатах Донеччини, як, приміром, Горлівський, Красноармійсько-Селідовський, Маріупольський та військкомат міста Донецька приписці підлягають більше ніж по 1000 осіб. Проте, жодних проблемних питань у нас не виникає, – запевнив заступник Донецького облвійськкома з призову полковник Сергій Петров.

Традиційно у період приписних кампаній офіцери військкоматів проводять роз'яснювальну роботу щодо вступу до вищих військових навчальних закладів та проходження військової служби за контрактом.

– На Харківщині у 2012 році ми внесли до списків кандидатів на здобуття офіцерських зрінок 198 чоловік – рекордну кількість осіб за останні роки. Приблизно стільки ж юнаків серйозно зацікавилися контрактною службою. Ще четверо заявили про своє бажання пройти альтернативну службу, – розповів заступник Харківського обласного військового комісара з призову полковник Юрій Калгушкін.

**Дмитро Горбунов.
Харків – Донецьк.
Фото автора.**

У Південному ОК стануть на військовий облік майже 90 тисяч юнаків

87 тисяч 742 юнаки 1996 року народження стануть на військовий облік у районних та міських призовних ділячках Півдня та Сходу України впродовж наступних трьох місяців цього річної приписної кампанії.

За словами начальника відділу призову та комплектування центру особового складу штабу Південного оперативного командування полковника Віктора Шевчука, згідно з розпорядженнями глав державних адміністрацій та виконкомів, на базі військових комісаріатів розпочали роботу відповідні комісії, які з урахуванням стану здоров'я, рівня освіти та морально-ділових якостей юнаків прийматимуть попереднє рішення щодо подальшого проходження ними військової служби в тому чи іншому виді та роді військ.

Заходи з приписки триватимуть під безпосереднім керівництвом командувача Південного оперативного командування генерал-майора Анатолія Сиротенка.

Полковник Віктор Шевчук високо оцінив організацію взаємодії колективів військкоматів з місцевими органами виконавчої влади, навчальними закладами, підприємствами, установами та засобами масової інформації. Спільно вони ведуть важливу роботу з уточнення списків “приписників”, їхнього оповіщення про початок приписної кампанії та надання роз'яснень.

Поради Феміди

У Харківському обласному військовому комісаріаті Територіального управління “Північ” відбулися збори за участю військовослужбовців та цивільних працівників усіх райвійськкоматів області з питань профілактики правопорушень. На цей захід було запрошено Харківського прокурора з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері радника юстиції Дмитра Шевченка.

– У листопаді 2012 року у силу вступив новий Кримінально-процесуальний кодекс. Паралельно внесено зміни й до Статутів Збройних Сил України. Пропускаючи подробиці новацій, зазначу, що відтепер кожен командир, після виявлення ознак злочину, повинен негайно повідомити прокуратуру. У разі ж невиконання даних дій військовослужбовця можуть притягнути до адміністративної або навіть кримінальної відповідальності, – розпочав виступ радник юстиції Дмитро Шевченко.

Наводячи статистику злочинів за останні роки, служитель Феміди зазначив, що 2012 року відбулося значне їх зменшення – на 66% у порівнянні з 2011-м. На його думку, певною мірою цьому посприяло жорстке ставлення вищого військового керівництва до правопорушень та правопорушників.

Чимало уваги прокуратура приділяє й реагуванню на соціальні проблеми пересічних громадян.

– Завдяки втручанню працівників проку-

ратори нещодавно на Державному підприємстві “Науково-дослідний інститут приладобудування” у повному обсязі ліквідовано заборгованість із виплати заробітної плати. Так, після виявлення помилок в роботі керівництва установи восени 2012-го, ми негайно вжили усіх потрібних у таких випадках заходів. За цю нашу турботу про людей ми й досі чуємо вдячні слова, – зазначив Харківський прокурор з нагляду за додержанням законів у воєнній сфері.

Відповів досвідчений юрист і на запитання військовослужбовців, які стосувалися порядку звітності, правового захисту гідності офіцера тощо.

– Мені відомо, що іноді у районних військових комісаріатах трапляються провокації, пов'язані із хабарами. Тож будьте пильні, керуйтеся суто своїми службовими обов'язками і не перевищуйте повноважень, – порадив радник юстиції Дмитро Шевченко.

**Дмитро Горбунов.
м. Харків.**

КОНТРОЛЬНИЙ ЗРІЗ — “Виміри майстерності молодших командирів”

Особовий склад Дніпропетровського зенітного ракетного полку Повітряного командування “Центр” Повітряних Сил Збройних Сил України цілодобово несе бойове чергування та виконує комплекс завдань з охорони повітряного простору над важливими адміністративними, промисловими та військовими об’єктами потужного регіону нашої країни.

Командний пункт полку діє без перерви, інші підрозділи – за окремим графіком. Один із зенітних ракетних дивізіонів несе бойове чергування 24 години на добу, особовий склад та бойова техніка знаходяться в постійній готовності щодо відкриття вогню по повітряних цілях. Щоденно розрахунки вогневого підрозділу заступають на бойове чергуван-

ня, де виконують бойове завдання.

Для цього підлеглі полковника Андрія Бережного постійно вдосконалюють свою професійну

майстерність під час практичних занять та тренувань, які проходять на вогневих позиціях зенітних ракетних підрозділів. Саме там воїни-зенітники майже щодня виконують реальні бойові завдання.

Багато чого в цій справі залежить і від роботи сержантського складу, їх навченості, підготовленості та професійного рівня, що в процесі повсякденної життєдіяльності дає можливість навчити підлеглих тонкощів ратної майстерності, якісно та швидко виконувати посадові обов’язки, коли все залежить від лічених хвилин.

Переважає більшість сержантів полку – професіонали, які проходять військову службу за контрактом. Є серед молодших командирів і строковики, які прибувають до військової частини з навчальних центрів Збройних Сил України. Зазвичай, ці військово-службовці під час навчання здобувають лише теоретичні знання, а для професійного виконання посадових обов’язків безпосередньо у бойовій частині їм бракує досвіду роботи з особовим складом. Тож на це звертається особлива увага в процесі роботи з сержантським складом.

Так, в полку з новоприбулими

молодшими командирами проводять навчальні збори, на яких визначають їхні вміння та професійний рівень. Згодом досвідчені офіцери-наставники проводять комплекс занять із сержантами – займаються їх бойовим вишколом у класах та на приказарній навчально-матеріальній базі. Окрім того, сержантські збори проводяться й кожні півроку.

За словами начальника штабу – першого заступника командира зенітного ракетного полку підполковника Володимира Горбуля, під час навчального процесу командири підрозділів спостерігають за тим, як сержанти на навчальних місцях проводять заняття з підлеглими, одразу коректують їхню роботу, звертають увагу на найтипівші помилки. Зокрема, молодші командири з числа військовослужбовців строкової служби через відсутність досвіду та командирської практики на перших порах не в змозі якісно провести заняття.

Закінчення на 16 стор.

ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ

В дорожньо-транспортній пригоді на Закарпатті постраждали військовослужбовці. Двоє з них потребували медичної допомоги, яку в районній лікарні надати не змогли б. Необхідно було доставити постраждалих до Військово-медичного клінічного центру Західного регіону, який розташований у Львові. В розпорядженні військових медиків є сучасні реанімобілі, однак їхній виїзд до Закарпаття міг не вирішити проблеми. Погодні умови були того дня несприятливі, відтак, лікарській бригаді знадобилося б не менше чотирьох-п’яти годин, аби дістатись до лікарні містечка Виноградів, а потім стільки ж – щоб доставити хворих до Львова. Для постраждалих це було надто довго.

Медицина потребує авіатранспорту

Для вчасного надання необхідної медичної допомоги вирішили задіяти екіпаж вертольота Мі-8 у складі командира підполковника Сергія Пожидаєва, льотчика-штурмана майора Олега Портянникова та бортового техніка капітана Олександра Черниша.

“Командир поставив завдання – взяти на борт медиків і доставити їх до Виноградова. Там забрати ще двох поранених і транспортувати медиків з постраждалими до Міжнародного аеропорту “Львів”, де їх чекали спеціальні реанімобілі”, – згадує той політ підполковник Сергій Пожидаєв.

Простою таку роботу не назвеш. По-перше, летіти треба було через Карпати. Польоти в гірській місцевості мають свою специфіку. Тут швидко змінюються погодні умови: хмарність, напрямок вітру.

“Політ розпочався вдень у складних метеоумовах, а завершувався вночі у складних метеоумовах, – розповідає командир екіпажу. – У Виноградіві відсутнє метеозабезпечення, тож ми не знали, за яких погодних умов доведеться приземлятися. Посадку здійснювали в місті на обмежений майданчик – плац військової частини”.

Після приземлення лікарська бригада вивчила стан постраждалих. Було прийнято рішення здійснити транспортування хворих до Військово-медичного клінічного центру Західного регіону.

“У складі нашої клініки – лікарі і медсестри – професіонали най-

вищого гатунку, вони не раз підтверджували свою майстерність в екстремальних ситуаціях, – розповідає начальник клініки невідкладної медичної допомоги полковник медичної служби Юрій Скуратівський. – Для виконання завдань високої складності в нашому розпорядженні – декілька сучасних реанімобілів. Вони побували в різних кутках нашого регіону. Лише за цей рік бригади понад двісті разів виїжджали для надання медичної допомоги. І практично всюди професіоналізм бригад та обладнання реанімобілів викликали захоплення та професійну заздрість у наших цивільних колег. Так було і цього разу, коли за потерпілими військовослужбовцями медична бригада прибула на вертольоті”.

Трохи більше години знадобилось вертолітникам, аби доставити потерпілих з медиками до Львова. Автомобіль їхав би більше чотирьох годин. В умовах, коли кожна хвилина безцінна, такий виграв часу є дуже важливим, адже він дозволяє зберегти найцінніше – життя.

Підполковник Сергій Пожидаєв – один з найдосвідченіших пілотів полку. Працював в режимі “санавіації” не раз, але каже “слава Богу, не часто”. Такі польоти, за його твердженням, мають свою специфіку: “Буває, що хворим не підходять певні висоти, інколи лікарі вимагають здійснити негайне приземлення, бо певні маніпуляції вони можуть здійснити лише на землі, тож нам, льотчикам, буває подекуди нелегко. Та ми не нарікаємо, бо

знаємо – це дозволяє зберегти для людей найцініше – життя. Звичайно, було б добре, якби в нашому розпорядженні був не просто вертоліт, а медичний гелікоптер, обладнаний спеціально для таких цілей”.

Міркування пілота співпадають з думкою високопосадовців та фахівців. “На великих світових авіасалонах левова частка експозиції – спеціальні медичні повітряні судна, – зазначив під час перебування у Військово-медичному клінічному центрі Західного регіону виконуючий обов’язки директора військово-медичного департаменту Міністерства оборони України Віктор Жаховський, – у світі цей сегмент авіації стрімко розвивається. Спеціальні медичні вертольоти необхідні і Збройним Силам України”.

Утім, навіть не маючи спеціально обладнаних вертольотів, військове відомство у цьому напрямку випереджає цивільну медицину в регіоні. “Наші медики не мають в своєму розпорядженні жодного повітряного судна для транспортування хворих, – зазначає ректор Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Борис Зіменковський. – У наших сусідів – поляків – двадцять таких літаків і вертольотів, в Туреччині – двадцять один. Ми суттєво відстаємо і як один з варіантів покращення ситуації розглядаємо побудову співпраці в цьому напрямку з військовими”.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.

ПРАЦЮЮТЬ ПРОФЕСІОНАЛИ**Про безпеку польотів**

Час минає швидко. Легкі фанерні біплани початку минулого століття, грізні літаки Другої світової війни, які колись викликали захоплення людства, залишилися лише на стрічках кінохроніки і доживають свій вік у музеях. Сучасний літальний апарат являє собою складний багатофункціональний технічний пристрій, в якому знайшли своє втілення інженерні рішення цілого ряду галузей науки і техніки – машинобудування, приладобудування, фізики, радіотехніки, автоматички, гідравліки, теплотехніки, пневматики, телемеханіки та ін.

Щоб уникнути авіаційних пригод і гарантувати безпеку авіаційної техніки під час експлуатації, необхідно мати об’єктивну інформацію про її технічний стан. Така інформація може бути забезпечена шляхом метрологічного контролю параметрів літальних апаратів.

Саме цими днями, незважаючи на негоду, у Морській авіаційній бригаді Військово-Морських Сил Збройних Сил України працюють фахівці виїзної метрологічної групи Базис виміральної техніки Південного регіону озброєння Збройних Сил України.

Військовослужбовці забезпечують проведення численних вимірювань, при виконанні яких необхідно дотримуватися вимог щодо їх єдності та необхідної точності.

Щоб уникнути авіаційних пригод і гарантувати безпеку авіаційної техніки під час експлуатації, необхідно мати об’єктивну інформацію про її технічний стан. Така інформація може бути забезпечена шляхом метрологічного контролю параметрів літальних апаратів.

Крім того, у необхідних випадках фахівці бази виміральної техніки можуть залучатися для виконання особливо точних і найбільш відповідальних вимірювань на авіаційній техніці з використанням своїх робочих еталонів або високоточних засобів вимірювань.

Як розповів начальник відділу повірки та регулювання радіовимірвальних приладів майор Валерій Герасимов, головною ме-

Це вкрай необхідно тому, що під час польоту льотчик більше покладається на точність приладів, аніж на власне сприйняття ситуації. І дрібниць у цій справі не буває. Помилка у визначенні характеристик спеціального авіаційного приладу може призвести до неправильної оцінки екіпажем до неправильної оцінки екіпажем висоти і швидкості польоту. Наприклад, під час заходу на посадку літака помилка в роботі вимірювача повітряного тиску всього на 1 мм ртутного стовпчика приз-

тою проведення метрологічного обслуговування є забезпечення єдності і необхідної точності вимірювань, головним чином, шляхом повірки та ремонту засобів вимірювань і контролю, які використовуються при підготовці до польоту літальних апаратів, їх устаткування, бортових вимірвальних приладів і систем.

— Завдяки наявності у нас пересувних лабораторій виміральної техніки ми здатні оперативно провести роботи у будь-якому

“Герої в погонах” за версією львівських журналістів

“Львівська газета” наприкінці минулого року опублікувала на своїх сторінках рейтинг “Люди і події 2012 року”. В цю добірку львівські журналісти помістили найвизначніші події та особистості року, що минув. Прикметно, що у рубриці “Герої року” – два військово-службовці, і обидва – служать у Повітряних Силах Збройних Сил України. Львівських журналістів вразила історія про аварійну посадку літака на ґрунтову смугу, яку виконав заступник командира Повітряного командування “Захід” з авіації – начальник авіації полковник Олександр Кухаренко. Розповіді про полковника Олександра Кухаренка “Львівська газета” присвятила цілу сторінку в грудні цього року. Згадала газета цю історію і в підсумковому випуску. Другий герой, за версією львівських журналістів, – старший солдат служби за контрактом Микола Львівський – тракторист-машиніст бульдозера аеродромно-технічної роти Івано-Франківської бригади тактичної авіації, чий професійні навички, наполегливість та завзяття фактично врятували життя піврічної дитини.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.

Просто виконував свою роботу...

Дзвінок до чергового диспетчера швидкої допомоги не був неочікуваний чи екстремальний. Таке трапляється тут повсякчас, на таке тут чекають і готуються рятувати здоров'я та життя людей. Тому тривожний нічний сигнал з села Дуліби Бучачського району Тернопільської області про те, що у шестимісячного Дмитрика Криля гострий напад астми, в швидкій сприйняли спокійно і відразу вислали до батьків дитини карету невідкладної допомоги.

Село Дуліби розташоване за 20 кілометрів від райцентру на лівому березі ріки Стрипа і налічує близько 800 мешканців. Добратись до нього і літом не так вже просто, а тут – зима. І саме цього разу дорогу замела завірюха – доїхати до місця виклику медики не змогли. Карета швидкої опинилась в сніговому полоні. На вулиці ніч. Здавалось, допомоги лікарям чекати немає звідки й життя піврічної дитини опинилось під загрозою. Відлік пішов буквально на десятки хвилин. Кожної миті швидка все сильніше вросла у сніг.

Невідомо, як склалась би розв'язка події і чи не потрібно було б за кілька годин рятувати життя вже медичних працівників, якби їм на допомогу не прийшов розрахунок розгороджувальної інженерної машини у складі військовослужбовця 114-ї Івано-Франківської бригади тактичної авіації старшого солдата військової служби за контрактом Миколи Львівського та командира машини – заступника командира частини з виховної роботи майора Тараса Хруняка.

Миколу Львівського, як досвідченого тракториста-машиніста бульдозера

аеродромно-технічної роти, було скеровано до сусідньої області для надання допомоги в подоланні наслідків снігопаду. І вже кілька тижнів цей солдат сумлінно виконував свої обов'язки: керуючи потужною та складною військовою машиною ІМР-2М (інженерна машина розгороджувальна), він розчищав складні ділянки доріг. Звичайно, робочий час військовослужбовця вже скінчився, і він мав би йти на відпочинок. А тут така ситуація! Як тут не прийти на допомогу?!

Сівши за важелі своєї машини, він вирушив на допомогу. Практично 18 кілометрів бездоріжжя було розчищено ним за рекордний час. Медики прибули вчасно, і життя дитини було врятовано. А старший солдат військової служби за контрактом Микола Львівський на своїй “ІМРці” супроводив медиків і маленького пацієнта до районної лікарні, розчищаючи їм дорогу від підступних снігових заметів.

Як справжній чоловік, військовослужбовець не вбачає нічого надзвичайного в своєму вчинку. Адже він просто сумлінно виконав свою роботу. Однак завдяки йому батьки не втратили свою дитину. Тож є надія, що й маленький Дмитрик, свого часу, теж стане хоробрим та мужнім захисником України.

Тарас Грень.

P.S. До речі, наступного дня розрахунок ІМР-2М у такому ж бойовому складі продовжив свою роботу в районі села Дуліби. Ніколи військовослужбовці не забудуть заплакані очі бабусі Дмитрика, яка буквально прибігла дякувати воякам за здоров'я онука.

та точність вимірювань

місці закріпленої за нами регіону, навіть у важкодоступній гірській місцевості. Пересувна лабораторія, на якій ми сьогодні приїхали на аеродром Морської авіаційної бригади, укомплектована засобами вимірювальної техніки, необхідними для перевірки спеціальної контрольно-вимірювальної апаратури авіаційного призначення. Це необхідно для забезпечення якісного та безперервного обслуговування зразків авіаційної техніки, що перебувають на озброєнні морських авіаторів. У даному випадку ми забезпечуємо перевірку радіоелектронних систем вертольота, який нещодавно прибув у бригаду з авіаремонтного підприємства. Таким чином у нас з'являється певний ланцюжок передачі одиниць вимірювання від наших робочих еталонів до апаратури, яка встановлена на цьому вертольоті.

Морські льотчики також задоволені плідною співпрацею з військовими метрологами. Фахівці бази працюють за цим напрямком вже багато років, тому вони добре знайомі з авіаційним обладнанням, що знаходиться в експлуатації, а також з особливостями його калібрування та ремонту. Не останню роль відіграє і так званий “людський фактор”, який допомагає особовому складу частини і метрологам швидко знаходити порозуміння на професійному рівні і спільно вирішувати складні завдання. Щоб зрозуміти роль військової метрології в діяльності авіації, слід усвідомити, що бойова ефективність техніки і озброєння на дев'яносто відсотків залежить від рівня метрологічного забезпечення.

Головний інженер регіональної бази вимірювальної техніки Південного регіону ма-

йор Сергій Почернін вважає, що важливою перевагою у роботі військових метрологів є їх мобільність та оперативність.

– Однією з головних функцій нашої бази залишається здійснення забезпечення єдності та точності вимірювань у військових частинах та установах Кримського регіону, а також в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях. Протягом поточного року особовим складом нашої частини проведено метрологічне обслуговування 58 військових частин та установ в 43 гарнізонах. За цей час було відкалібровано понад тисячу різних зразків вимірювальної техніки. Переважна більшість цих робіт була виконана фахівцями виїзних метрологічних груп.

Завдання метрологічної служби бригади морської авіації полягає у своєчасному проведенні метрологічного обслуговування контрольно-вимірювальної приладів, агрегатів, систем і т.п. Це дещо вузько спрямована робота. Тому наше завдання забезпечувати справність апаратури, якою вони контролюють параметри. Вертоліт, який ми зараз обслуговуємо, нещодавно був відремонтований на вітчизняному авіа-підприємстві. Ми також займаємося обслуговуванням апаратури даного заводу. За допомогою перевірених приладів працівники заводу проводять цілу низку регламентних та ремонтних робіт. Таким чином, військові метрологи забезпечують безперервне та якісне виконання завдань усіма підприємствами і частинами Південного регіону, – сказав головний інженер регіональної бази вимірювальної техніки Південного регіону майор Сергій Почернін.

Сьогодні Євпаторійська база вимірювальної техніки Озброєння Збройних Сил України володіє декількома десятками вихідних та робочих еталонів, за допомогою яких забезпечує перевірку та калібрування засобів вимірювань військових частин та установ.

За результатами плідної праці у 2012 навчальному році Євпаторійську базу вимірювальної техніки визнано кращою військовою частиною метрологічного забезпечення Озброєння Збройних Сил України та нагороджено перехідним кубком “Краща метрологічна частина”. Ця знакова подія відбулася вперше в історії цієї військової частини.

За словами начальника Базу вимірювальної техніки Південного регіону Озброєння Збройних Сил підполковника Олександра Проворова, незважаючи на великий регіон обслуговування, особовий склад бази успішно виконує весь спектр поставлених перед ним завдань.

Достатньо сказати, що економія бюджетних коштів на метрологічне обслуговування тільки Морської авіаційної бригади ВМС України на сьогодні складає понад 48 тисяч гривень. На даний час база має усі необхідні засоби і кваліфікований особовий склад для якісного та своєчасного виконання робіт з калібрування та ремонту приладів авіаційного сервісу.

Сергій Осипов.
АР Крим.

Готові захистити від стихії

Хоч завдання з прибирання автошляхів не є типовими для Збройних Сил України, арміяці у важкий час завжди готові прийти на допомогу і підставити своє мужнє плече.

Люди в формі не знають, що таке немає, не знаю, не могу, є наказ – його треба виконати. Але справа навіть не у наказах, а у свідомості кожного військовослужбовця, який чи то з лопатою, чи то за кермом потужної спеціальної техніки визволяє українців із снігового полону, а подекуди навіть рятує життя людей.

Протягом зимового періоду 2012-2013 рр. військовослужбовці Повітряних Сил ЗС України взяли активну участь у розчищенні снігових завалів на автомобільних шляхах держави. Допомогу комунальним службам наявними силами та засобами надавали вояки усіх військових частин виду, однак найбільша поміч була з боку тих частин, де на озброєнні потужна інженерна та аеродромна техніка, спроможні впоратися із будь-якими сніговими заметами.

Циклон щедро посипав снігом західні та центральні регіони держави. Тож у гар-

нізонах Львова, Хмельницького, Вінниці, Чорткова, Васильківка та Борисполя роботи було достатньо. Саме у цих гарнізонах військовослужбовці з допомогою важкої техніки пройшли більше трьох тисяч кілометрів, очистили майже півтори тисячі кілометрів автошляхів, витративши при цьому близько 12 тонн дизельного пального та півтори тонни бензину.

Працюючи пліч-о-пліч з комунальними службами, працівниками “Укравтодору”, МНС, військовослужбовці Повітряних Сил Збройних Сил України надали неоціненну допомогу. Попереду ще два місяці зими, а синоптики обіцяють нові випробування. Військові і надалі триматимуть руку на пульсі і, як завжди, готові захистити український народ від стихії, адже знають, що на них серйозно розраховують.

Юрій Ігнат.
“Крила України”.

Майже чотири десятиліття “нервової” роботи...

Як відомо будь-якій людині, так чи інакше пов'язаний із військовою службою, зв'язок у всі часи образно називали “нервом” армії. Отож, цю розповідь про ювіляра, який щойно за віком звільнився з лав Збройних Сил України з посади заступника начальника військ зв'язку та інформаційних систем штабу Командування Повітряних Сил, полковника Миколу Душука почнемо саме з цієї ліричної ноти. Якщо зв'язок – це насправді “нерв” армії, то Микола Іванович провів на цій “нервовій” роботі майже чотири десятиліття – 37 з половиною років зі своїх п'ятдесяти п'яти...

У військового життя полковника Миколи Душука було чимало цікавого. У військово-му училищі він навчався разом із генерал-майором Володимиром Артюхом, в Монінській академії – з генерал-майором Олександром Кушніром, а в Естонії служив із генерал-лейтенантом Василем Нікіфоровим. А якщо ще додати, що під час військового стажування курсанта Миколи Душука начальником штабу важкої бомбар-

вийшло. Після закінчення середньої школи разом із двома односельцями Микола поїхав до Харкова. Втім, вступити до Харківського вищого військового авіаційного командного училища зв'язку пощастило лише йому.

Навчання було цікавим. Якраз тоді, у сімдесятих, на озброєння військ зв'язку надходили нові сучасні комплекси й апарати, нове обладнання, яке й вивчали кур-

сь одного разу, наприкінці навчання, які, по суті, проводилися для того, аби прикрити передислокацію частин і маневрування ешелонів з танками, зв'язківці старшого лейтенанта Душука декілька разів прокладали кабель для засекреченого зв'язку командувача ВПС Забайкальського військового округу, і вночі його щоразу вирізали. І ось ротний прийняв рішення: на чолі чотирьох солдатів вночі він влаштував засідку і затримав двох невідомих китайців. Згодом офіцер дізнався про те, що вони – добре підготовлені шпигуни. А услід за цією звісткою – бойова медаль...

Прошло ще небагато часу, і командир полку таки дотримався даного слова, і командир знову ж таки кращої роти поїхав до Моніна. Так старший лейтенант Душук став слухачем Військово-Повітряної академії імені Юрія Гагаріна – наймолодшим слухачем, у групі якого навчалися майори й підполковники!

Протягом навчання в академії Микола Душук, який невдовзі отримав військове звання “капітан”, разом із сім'єю жив в академічному гуртожитку. Навчався, здобуваючи вищий рівень військової та професійної освіти. Стажувався у бомбардувальному авіаційному полку в Старокостя-

дувальної дивізії на той час був полковник Джохар Дудаєв...

Микола Іванович – не просто військова людина, не просто старший офіцер, який багато років служив на керівних посадах та, власне, був одним із тих, хто створював та розбудовував систему зв'язку та інформаційних систем найбільш високотехнологічного виду Збройних Сил України. Він – ще й зачинатель цілої, без перебільшення, військової династії, адже крім полковника Миколи Душука з цієї сім'ї в частинах та підрозділах Збройних Сил України проходять службу та працюють дружина Миколи Івановича, старший солдат запасу Аліса Душук, сестра, старший солдат Алла Качур, син, майор Микола Душук, донька, працівник Збройних Сил України Світлана Козак та її чоловік, капітан Сергій Козак. Втім, про все – у свою чергу...

Народився і виріс Микола Душук під Вінницею, у селі Преторки Вінницького району. У родині Душуків зростало троє дітей – Віктор, Микола та Алла. Батьки, Іван Охримович та Петруня Іванівна, усе життя працювали у колгоспі. Восьмирічку Микола закінчив у рідному селі, а вже дев'ятий-десятий класи відвідував у сусідньому, Мізяківських Хуторах. Вже закінчуючи школу, завдяки грамотно проведеній районним військовим комісаром агітаційній роботі, юнак твердо знав: здобуватиме військовою освіту й офіцерські погони. Так і

санти-зв'язківці. Військове стажування курсанта Миколи Душука проходило в естонському місті Тарту. А от після випуску довелося їхати не в європейську частину країни, де досі жив і навчався молодий офіцер, а на Далекий Схід, у Забайкалля...

У Читі молодий лейтенант прийняв посаду начальника радіорелейної станції роти зв'язку та радіотехнічного забезпечення радіотехнічного батальйону 170-го окремого полку зв'язку та автоматизованого управління. А вже через три місяці почав виконувати обов'язки командира роти. За два роки молодий командир вивів роту з відсталіх у краєді, і тоді командир полку запропонував йому: – Приймай другу роту, зробиш її відмінною, і поїдеш до академії!

Старший лейтенант засумнівався, мовляв, як із посади командира роти потрапити до академії... На що командир відрізав:

– Якщо клопотатиме військова рада ВПС округу за кращого командира роти – приймуть!

Так, власне, і сталося. Але – дещо пізніше... А поки що були численні навчання, значна частина з яких – на території “братньої” Монголії (пам'ятаєте афоризм тих часів? “Монголія – не закордоння!”). Там, поки старший лейтенант Микола Душук був на чергових навчаннях, кохана дружина Аліса народила йому первістка Миколу. Сьогодні він проходить службу на посаді старшого офіцера бортового вузла зв'язку повітряного командного пункту Генерального штабу Збройних Сил України. Там, у Монголії, на аеродромі Налайх, сталася надзвичайна подія, розв'язання якої принесло молодому офіцерові-зв'язківцю бойову нагороду – медаль “За бойові заслуги”.

Як тоді старшому лейтенантові порадили “особист”, так він протягом наступних десятиліть служби і відповідав на запитання, за що ж його було нагороджено: “За освоєння нової техніки”... Втім, насправді все було інакше. Якраз на той час, відповідно до рішення уряду, з Групи радянських військ у Німеччині виводилася 1000 танків. Вони перебазувалися до різних регіонів країни, і 350 одиниць – безпосередньо до Забайкалля, під китайський кордон. Звичайно, цими перетасуваннями бойової техніки зацікавилася й китайська розвідка.

клики до від'єднання, проголошення незалежності й створення національної армії, до якої має перейти все військо, що знаходиться на території Естонії... Тоді вище командування поставило завдання про виведення техніки та особового складу з території цієї поки що союзної республіки. Естонці, звичайно, були проти, тому вести колони техніки, згадає Микола Іванович, доводилося вночі, не автошляхами, а здебільшого, полями. Проте, попри всі перепони, підполковнику Душуку вдалося вивести у Ленінградську область (штаб армії був саме у Ленінграді) понад 80% техніки батальйону.

Коли Україна проголосила Незалежність, Микола Іванович перевівся на Батьківщину. Півроку він командував батальйоном зв'язку та РТЗ авіаційно-технічної бази на аеродромі Буялик під Одесою, а потім, восени 1992 року, був призначений на посаду старшого офіцера групи радіотехнічного забезпечення польотів управління зв'язку (АСУ та РТЗ) ВПС України. Тут, у цьому управлінні, полковник Микола Душук прослужив понад 20 років. Із них одинадцять з половиною – заступником начальника управління. За цей час Миколою Івановичем та колективом управління за його безпосередньої участі було виконано величезний обсяг робіт зі створення та розбудови системи зв'язку та РТЗ. Він залучався до всіх навчань, неодноразово бував за кордоном – обмінюючись досвідом з іноземними колегами, відвідав Великобританію, Німеччину, Угорщину. У військах зв'язку та інформаційних систем Миколою Івановичем щиро поважають, знаючи його як висококласного спеціаліста, вимогливу, але справедливую людину та прекрасного офіцера.

Наступного дня після святкування Різдва Христового, 8 січня, Миколі Івановичу Душуку виповнилося 55 років. Як відомо, це – граничний вік перебування на військовій службі, тому напередодні ювілею полковник Микола Душук звільнився у запас. Він глибоко перекоаний, що для кожного звання й кожної посади є свій вік. Як не зовсім нормальним явищем сприймається 45-річний капітан, так і 60-річний полковник – явище не дуже природне. Тим більше, і здоров'я завдяки службі у Забай-

каллі не дуже радує, і сім'ї хочеться вже більше часу приділяти – особливо чотирирічній онучці-красуні Мілані й немовляті-онуку Назарчику. Тож рішення було прийнято, а Міністр оборони задовольнив рапорт заслуженого полковника про звільнення у запас. Втім, звільнившись після 37 з половиною років військової служби, справу всього свого життя ветеран Збройних Сил не полишає і після звільнення має на меті працювати у рідному управлінні вже на цивільній посаді. Адже, як відомо, досвід не має йти у запас!

Олексій Тригуб.
Фото з сімейного архіву
М.І. Душука.

ттинові. А ось служити поїхав до Естонії.

Перший рік служби у гарнізоні Тапа майор Микола Душук був начальником штабу 1198-го окремого батальйону зв'язку та радіотехнічного забезпечення 14-ї Таллінської дивізії ППО 6-ї окремої армії ППО. А через рік став комбатом. Там, у містечку Тапа, народилася донька Світлана.

В Естонії Микола Іванович прослужив 5 років. Безпосередньо до розпаду Радянського Союзу на самостійній республіки. У Прибалтиці руйнівні процеси й рух до відокремлення від Союзу, як відомо, розпочався значно раніше, ніж в інших союзних республіках, і ставлення до слов'ян вже наприкінці сімдесятих було, м'яко кажучи, не те... Ну, а коли пролунали перші за-

АРМІЯ В ЗМІ

"Армійське життя" очима "Кримського кабельного"

У Криму гарним новорічним подарунком для українських військовослужбовців та їх сімей став новий проект журналістів телеканалу "Кримський кабельний канал" програма "Армійське життя". Проект було реалізовано у тісній співпраці з військовими журналістами Кримського регіонального медіа-центру Міністерства оборони України.

Перший 20-хвилинний випуск програми глядачі у Феодосії, Євпаторії, Білогірську та Саках побачили вже напередодні Нового року. Крім повторного транслявання в ефірі на Різдвяні свята, програму можна переглянути і в мережі Інтернет на офіційному сайті телеканалу.

берегової оборони – начальник центру військ берегової оборони полковник Ігор Воронченко, справжні "морські вовки" – офіцери і матроси протичовного корвета "Тернопіль" та багато інших представників "мужніх" професій.

Разом з автором і ведучою

Героями новорічного випуску стали досвідчені випробувачі Державного науково-випробувального центру ЗС України на чолі з Героєм України, заслуженим льотчиком-випробувачем СРСР генерал-майором Юрієм Тішковым, суворі "чорні берети" Феодосійського батальйону морської піхоти ВМС України під командуванням підполковника Дмитра Делятицького, молоде поповнення військ берегової оборони ВМС України, які очолює заступник командувача ВМС України з

програми Вікторією Куриленко глядачі "побували" біля всесвітньовідомих "семитисячників" Паміру на випробуваннях першого серійного українського вертольота Мі-8МСБ, довідалися про міжнародне співробітництво України в галузі вертольотобудування в столиці Арабських Еміратів Дубаї під час міжнародної виставки "Dubai Helishow-2012".

Родзинкою програми став репортаж кримських журналістів з військово-патріотичні змагання школярів, мас-медійників і "чор-

них беретів" під час загальнокримської акції "Один день в армії". Тоді щире захоплення учасників викликала вогняна смуга перешкод.

– Це був справжній драйв! Під пострілами з автоматів ми бігли поряд зі справжніми солдатами!.. – натхненно ділиться враженнями керченський журналіст Вікторія Єрмолаєва...

З приводу першого виходу програми військовослужбовці Феодосійського гарнізону завітали до редакції телеканалу. Спеціальний кореспондент Центрального друкованого органу Міністерства оборони України "Народна армія" майор Руслан Семенов вручив телевізійникам диплом про співпрацю та обговорив з головним редактором ТК Вікторією Куриленко подальші спільні кроки. В планах цивільних і військових мас-медіа – створення якісного інформаційного продукту, поглиблення інформування населення про здобутки і діяльність військовослужбовців Збройних Сил України, пропагування здорового образу життя для молоді, створення позитивного іміджу людей в погонах.

– Програма покликана наповнити інформаційний простір цивільних мас-медіа Криму подіями з військової тематики, – повідомила Вікторія Куриленко. – Представники мужніх професій для нас на телеканалі – завжди бажані гості, тому ми працюємо

над збільшенням ефірного часу, який може бути наданий захисникам Вітчизни. В фокусі об'єктивів наших телекамер залишатимуться і традиційно гострі проблеми для військовослужбовців – це забезпечення житлом і підняття грошового забезпечення. А в наступних випусках програми "Армійське життя", які ви побачите, розповідатиметься про перспективи аналогу "військової поліції" в Україні, тобто Військової служби правопорядку ЗС України, надання допомоги військовими цивільному населенню під час техногенних та природних катастроф та багато іншого.

На думку медійників, створення тематичної військової програми не лише урізноманітнить телевізійний ефір, але зробить телеканал ще більш привабливим для глядачів, серед яких традиційно у Криму – значний відсоток військової аудиторії, та, в цілому, сприятиме підвищенню телевізійних рейтингів. Нагадаємо, що протягом минулого року телекореспонденти "Кримського кабельного каналу" разом з військовими брали участь у різноманітних заходах – у випробуваннях модернізованих вертольотів на найвищій горі Криму Роман-Кош, під час бойових

вих стрільб зенітних ракетних військ на державному полігоні "Чауда", на бойовому чергуванні частин протиповітряної оборони з охорони повітряного простору України, у віддалених гарнізонах та на морських полігонах.

Олександр Георгієв.
м. Феодосія.
Фото Андрія Іщука.

ЩАСТИ ВАМ, НОВОСЕЛИ!

Квадратні метри щастя

Новорічним подарунком для 64-х сімей військовослужбовців Чугуївського гарнізону стало вручення їм оглядових ордерів у будинку по вулиці Горішного, 141.

Власниками нових 1- та 2-х кімнатних осель стали військовослужбовці 203-ї навчально-авіаційної бригади та 92-ї окремої механізованої бригади 6-го армійського корпусу. При цьому, сім двокімнатних квартир передаватимуться господарям на правах постійного житла, а статус решти осель житлова комісія визначила як службові.

Привітати новоселів з прийнятною подією прибули заступник начальника Центрального територіального управління капітального будівництва Міністерства оборони України Олександр Авраменко, заступник Чугуївського міського голови Тетяна Вінник, начальник Чугуївського гарнізону полковник Володимир Козак, начальник Квартирно-експлуатаційного відділу у місті Харків підполковник Олександр Шило та ніші.

– З введенням у дію цього багатоквартирного будинку ми набираємо оберти в роботі щодо розв'язання проблем безквартирних військових на Харківщині. На черзі введення у дію знаходяться ще три п'ятиповерхових будинки в Чугуєві загальною кількістю 120 квартир. Їхнє заселення заплановано на другу половину 2013 року. Тож, у нас незабаром з'явиться ще один приємний привід для зустрічі в цьому регіоні, – пообіцяв Олександр Авраменко.

За словами начальника Чугуївського гарнізону полковника Володимира Козака, пріоритет у розподілі житла надавався тільки тим, хто має певні пільги чи гостру потребу в окремому приміщенні.

– Усі льотчики авіаційного з'єднання, які виявили бажання отримати житло в цьому будинку, реалізували це своє першочергове право згідно з чинним законодавством. Деякі спірні питання щодо видачі квадратних метрів окремим особам ми виносили на загальні збори частини. Також зазначу, що ми не відмовили жодному з

тих, хто виховує сам дітей, у кого є інваліди в сім'ї, тощо. Тож, командування гарнізону додержувалося принципів соціальної справедливості та прозорості під час складання списків власників помешкань, – зазначив у спілкуванні з журналістами полковник Володимир Козак

Після вручення почесними гостями оглядових ордерів новоселам, останні одразу ж узялися за оцінку роботи будівельників.

Понад 12 років на той день чекала сім'я старшого помічника начальника служби зв'язку 203-ї навчально-авіаційної бригади капітана Руслана Іголкіна. Службова двокімнатна

Капітанська сім'я: Олена та Руслан Іголкіни, а також їхній старший син Володимир на церемонії введення у дію нового будинку.

зменшу, а у ванній на підлогу поклади плитку, – признався глава сім'ї.

А ось його дружина капітан Олена Іголкіна менш категорична до нової квартири під, як вона вважає, щасливим номером "20".

– На мій погляд, в квартирі усього вдосталь. 35 квадратних метрів житлових приміщень цілком вистачить і обом хлопцям, і нам з чоловіком. Стіни висотою понад 2,7 метрів дозволять у подальшому придбати сучасні меблі. Щойно підведуть до будинку усі комунікації, то одразу ж переїдемо сюди з чужої квартири, – висловила думку жінка-військовослужбовець.

Не менш затишні для щасливих новоселів виявилися і однокімнатні квартири загальною площею близько 41 метр. А близькість до автобусної зупинки, школи та дитсадку оцінили усі, без винятку, присутні на даному заході.

Дмитро Горбунов. м. Чугуїв.
Фото автора.

Екскурсія для потенційних абітурієнтів

Нещодавно у Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба пройшов день відкритих дверей, у рамках якого військовий вуз відвідали вихованці випускного курсу Харківського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, а також старшокласники інших середніх навчальних закладів, котрі мають намір отримати військову освіту у вищому військовому навчальному закладі.

Потенційних курсантів зустрів заступник начальника університету з навчальної роботи полковник Юрій Стаєв, який презентував видовий вуз.

– За всю понад 80-річну історію університету офіцерські звання тут здобули понад 125 тисяч осіб. З них 513 стали Героями Радянського Союзу, 27 двічі були удостоєні цього звання, а маршал авіації Іван Кожедуб – тричі. Окрім цього, ми пишаємося тим, що у лавах "кожедубівців" знаходиться 27 льотчиків-космонавтів, – зазначив офіцер.

Бажання відвідати цей навчальний заклад виявило понад 100 чоловік з різних куточків України. Офіцери університету ознайомили гостей з навчально-матеріальною базою, розповіли про умови вступу та про те, за якими спеціальностями проводиться підготовка курсантів. Також для гостей провели екскурсію по спеціалізованих навчальних класах, де курсанти вивчають будову авіаційних двигунів, продемонстрували навчально-тренувальні комплекси вертольота Мі-8МТВ та літака Л-39 "Альбатрос". А начальники кафедр розповіли потенційним абітурієнтам про особливості підготовки курсантів за різними спеціальностями. Також гості оглянули казарменні приміщення та їдальню.

Дмитро Чалий. м. Харків. Фото автора.

Новий рік на Африканському континенті

У Демократичній Республіці Конго відсвяткували Новий рік 157 українських миротворців зі складу 2-ї ротації 18-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, які виконують завдання Місії ООН зі стабілізації у цій африканській країні.

Новорічну ніч українські миротворці зустріли за святковим столом у льотній їдальні, де на них чекала жива двометрова ялинка, прикрашена іграшками, різнокольоровими смужками та гірляндами. Цю лісову красуню було спеціально доставлено як подарунок миротворцям від товаришів по службі з України військово-транспортним літаком Ан-124 "Руслан" вантажним рейсом разом із двома бойовими вертольотами Мі-24.

Святкова вечеря наших співвітчизників розпочалася 31 грудня о 22.45 за конголезьким часом. На початку вечері особовий склад переглянув привітання керівництва Держави та Уряду України з Новим роком, після чого командир 18-го окремого вертолітного загону полковник Во-

лодимир Пастухов оголосив привітання керівництва Міністерства оборони та Збройних Сил України, Місії ООН у цій країні.

Цікаво, що миротворці у ДР Конго є єдиним підрозділом Збройних Сил нашої держави, який, незважаючи на відстань в майже шість тисяч кілометрів від дому, зустрічав Новий рік одночасно зі своїми рідними та близькими в Україні.

– Новорічна ніч – це одне із свят, коли ми, фахівці тилу, повинні проявити себе та забезпечити присутнім відчуття домашньої атмосфери, – підкреслив заступник командира загону з тилу підполковник Віталій Павличук.

– Тому на наших столах були улюблені салати "Олів'є" та "Дністер", ковбаса по-домашньому, домашня шинка, курка, котлети

по-київськи та смажена риба. Не забули і про голубці в сметані з грибним соусом та пельмені. А для того, щоб освіжитися у спекотну африканську новорічну ніч на столи було подано морозиво з джемами та фруктові асорті.

Офіцер висловив окрему подяку за підготовку святкового столу начальнику їдальні старшому прапорщику Ігорю Семиряку, старшому кухарю сержанту Івану Зваричу, кухарям сержанту Петру Матлаху та рядовому військової служби за контрактом Владиславу Біласу. Також під час святкування Нового року до українських миротворців завітав Дід Мороз із подарунками, який разом з військовослужбовцями взяв участь у концерті художньої самодіяльності.

Віктор Шубець.
Спеціально для "Крила України".

Українські миротворці в Ліберії Новий рік зустріли з африканською екзотикою

– Українські миротворці 17-ї ротації 56-го окремого вертолітного загону сил Місії ООН у Ліберії прикрасили свої приміщення ялинками та гірляндами, створивши таким чином святкову атмосферу, – розповів заступник командира 56-го окремого вертолітного загону з виховної роботи полковник Євген Коваленко.

Командир українського вертолітного підрозділу полковник

Андрій Когут разом із своїми заступниками та Дідом Морозом привітали у Новорічну ніч особовий склад, який виконував завдання з охорони та ніс службу у наряді.

Святковою програмою новорічного вечора було передбачено виступи військовослужбовців з номерами художньої самодіяльності, проведенням різноманітних конкурсів тощо.

Традиційний український Новий рік у Косово

133 українських миротворці 16-ї ротації національного контингенту багатонаціональної бойової групи "East" сил КФОР у Косово зустріли Новий рік на американській військовій базі "Bondsteel", де дислокується національний миротворчий контингент.

– Військовослужбовці прикрасили свої житлові приміщення ялинками та гірляндами. Головна ялинка контингенту стоїть у народознавчій світлиці. Командир національного контингенту підполковник Ілля Федоренко разом із

заступниками та Дідом Морозом привітали у Новорічну ніч особовий склад, який ніс службу у наряді на базі "Bondsteel", – розповів заступник командира національного контингенту з виховної роботи майор Олександр Жолудь.

Офіцер повідомив, що під час святкування Нового року працівники організації MWR (Morale, Welfare and Recreation), яка відповідає за моральний стан, добробут і відновлення сил особового складу сил КФОР, організували святкові заходи, в яких взяли участь миротворці з різних контингентів сил КФОР.

Військовослужбовці національного контингенту також переглянули новорічне привітання Президента України та святкові програми українських телеканалів.

Святкове меню складалося із звичних для українців страв. Цим опікувалися старший офіцер (з договірної роботи) капі-

тан Юрій Сокол разом з військовослужбовцями, у яких є досвід кухарів в інших миротворчих місцях. Це старший сержант Сергій Танасов, сержант Іван Буюк, молодший сержант Андрій Мица та солдат Петро Гладський.

31 грудня всі військовослужбовці національного контингенту за допомогою телефонного зв'язку та мережі Інтернет привітали своїх рідних та близьких з Новим роком.

До речі, напередодні Нового року українські миротворці вже зробили собі аж два подарунки. 27 грудня дві українські команди у змаганнях з волейболу у напруженій боротьбі виборили дві

перші сходинки п'єдесталу. Команда зі складу офіцерів управління українського національного контингенту "LION Ukr." на чолі з майором Олександром Жолудем посіла перше місце, а команда військовослужбовців за контрактом "SKA Ukr." на чолі із старшиною Василем Марковим – друге. Третє місце – у команди американських військових льотчиків "Flying Hawaiians 1". Спортсмени ще трьох американських команд, а також поляки і вірмени намагатимуться взяти реванш в українців наступного разу.

Крім того, скарбничка українського контингенту поповнилася особистими відмінними результатами наших миротворців-легкоатлетів. Українську завзятість та спортивну невтому вони виказали під час кросу на 5 кілометрів. Спортивний забіг був присвячений Різдву, яке американці та більшість європейців традиційно відзначають напередодні Нового року. Старшина Руслан Кононенко дістався фінішу другим, поступившись долею секунди спортсмену польського контингенту. Третім прибіг американець.

Командир українського національного контингенту підполковник Ілля Федоренко, який активно підтримував спортсменів, привітав волейболістів та легкоатлетів і побажав їм подальших спортивних досягнень.

"Трагедія" у військовій частині в місті Коломия

Всього за кілька днів до Новорічних свят у дітлахів, чії батьки служать в окремому батальйоні радіоелектронної боротьби, що дислокований у місті Коломия, сталась "трагедія".... Підступна Баба Яга зі спільниками викрала всі, до останнього, подарунки у доброго Діда Мороза та щиро-сердечної Снігуроньки. Але на щастя, на допомогу потерпілим дітям вчасно прийшли казкові герої, які разом з найсміливішими дітлахами наздогнали злодіїв і забрали в них вкрадений мішок з подарунками.

Як ви напевно вже здогадалися, власне за таким сценарієм у окремому батальйоні відбулось свято Новорічної ялинки.

– Ми давно вже хотіли відродити в нашій частині традицію спільних святкування Нового року, – зазначив командир частини підполковник Роман Басараб. – І це нам вдалось! Можна сказати, що задово-

леними залишилися всі. І дітлахи, і військовослужбовці.

До речі, сценарій свята придумала старший радіотелеграфіст старший солдат військової служби за контрактом Світлана Яковлева, а ролі всіх чарівних героїв, як добрих, так і злих зіграли бухгалтер фінансово-економічної служби солдат військової служби за контрактом Каріна Зикова, діловод штабу військової частини старший солдат військової служби за контрактом Любов Павлюк та заступник командира з вихов-

ної роботи майор Олександр Верстюк. А веселих та запальних скоморохів майстерно зіграли діти військовослужбовців – Катя Верстюк та Владик Яковлев. Вони допомогли ведучим провести кілька десятків конкурсів для дітей, співали з ними пісні, водили хороводи біля ялинки та загадували різноманітні загадки. Музикальний супровід забезпечив командир взводу старший лейтенант Максим Шалаяпін.

Загалом на свято прийшло 32 дитини віком від одного і до

тринадцяти років. І жоден не залишився без подарунка від Діда Мороза чи Снігуроньки. Хоча для цього потрібно було виконати

складне завдання – розповісти вірш чи станцювати або заспівати гарної української пісні.

Тарас Грень.

Дитячі посмішки – найвища нагорода

В Одеському гарнізоні під час зимових шкільних канікул головними та бажаними гостями 59-го Будинку офіцерів стануть діти військовослужбовців, які разом із батьками матимуть змогу відвідати Новорічну ялинку "В гостях у казки". Вони побачать цікаві пригоди Діда Мороза, Снігуроньки та інших улюблених казкових персонажів.

– Окрім того, для дітлахів заплановано проведення Новорічного ранку в групах дошкільного навчального закладу Міністерства оборони України "Джерельце" та культпохід до цирку на святкове лазерне шоу, – повідомив начальник 59-го Будинку офіцерів підполковник Валентин Доценко.

Напередодні Нового року військовослужбовці окремого загону радіолокаційної боротьби "Центру оперативного бойового забезпечення" Військово-Морських Сил Збройних Сил України, що в Сімферополі, привітали вихованців Республіканського навчального закладу "Строганівський дитячий будинок Міністерства освіти Автономної Республіки Крим" з наступаючим святом.

– Наша дружба триває вже протягом 8 років. Діти завжди зустрічають нас із задоволенням, а ми отримуємо багато позитивних емоцій, коли бачимо дитячі посмішки. Для нас це – найвища нагорода, – зазначив тимчасово виконуючий обов'язки командира окремого загону радіолокаційної боротьби капітан Олег Яценко.

У свою чергу, директор дитячого будинку Таїсія Плєскацевич наголосила, що її вихованці із за-

доволенням чекають на зустріч із військовими, які є одними з найулюбленіших гостей.

Юні артисти разом із вихователями показали гостям яскраву новорічну виставу, а шефи роздали привезені із собою подарунки та пограли з малюками новими іграшками.

Водночас у селищі Гончарівське, що на Чернігівщині, військовослужбовці 1-ї гвардійської окремої танкової бригади напередодні Новорічних і Різдвяних свят організували і провели для дітей і їхніх батьків відкриття новорічної ялинки. Слід зазначити, що такий захід у Гончарівському гарнізоні проводиться вже третій рік поспіль.

Так, проводилися конкурси та вікторини, яких було чимало, охочі каталися на санчатах, лижах, проводили дуель на сніжках, водили хороводи, співали і танцювали.

Одним із переможців новорічних конкурсів став п'ятирічний Єгор, який разом зі своїм батьком, заступником командира 1-го самохідного артилерійського дивізіону майором Олександром Насінником здобув першість в перегонах на санчатах. Одними

з кращих на святковому дійстві стали діти капітана Олега Прохоренка – восьмирічна донька Настя та трирічні близнюки Назар і Сергій.

А в клубі 79-ї окремої аеромобільної бригади Командування Сухопутних військ ЗС України пройшов ранок, присвячений зу-

стрічі Нового року. До речі, подарункові набори купили десантники за власні кошти, а всю концертну програму підготували школярі, які займаються в гуртках художньої самодіяльності при клубі частини.

Творчий подарунок для військовослужбовців Харківського гарнізону підготували й творчі колективи 9-го Гарнізонного будинку офіцерів.

Розпочали концертну програму наймолодші вихованці гуртка спортивного танцю "Дзвіночок", яким керує майстер спорту міжнародного класу Наталія Цибульник. П'ятирічні артисти продемонстрували присутнім свої перші танцювальні перемоги, добре почуття ритму тощо.

Після маленьких спортсменів на сцену вийшли старші їхні ко-

леги – вихованці спортивно-танцювального клубу "Легенда". Юніори клубу також були відзначені оплесками глядачів за досконале виконання програм європейського та латиноамериканського танцю.

А діти з гуртка народного танцю надали можливість військовослужбовцям насолодитися національним танцем "Гопак". Сподобалися усім й оригінальні виступи колективів східного танцю "Ярана", спортивно-естрадного танцю "Візаві" та гра на музичних інструментах вихованців гуртка "Струна".

Запальним виступом ансамблю ірландського танцю, який очолює Аліна Солоніцька, завершився звітний концерт вихованців 9-го Гарнізонного будинку офіцерів.

Як вінницькі зв'язківці перетворились на казкових героїв

У Вінниці, в окремому полку зв'язку Повітряних Сил Збройних Сил України, де командиром підполковник Дмитро Задворнов, пройшли культурно-розважальні заходи з нагоди Новорічного свята.

Розпочалися вони театралізованим дійством, у якому брали участь діти військовослужбовців та працівників ЗС України. Всіх присутніх вітали казкові герої і, звичайно, Дід Мороз та Снігуронька. Вони провели для малюків цікаві конкурси і вікторини, а ті, в свою чергу, залюбки водили хороводи і розповідали віршки.

Згодом Дід Мороз і Снігуронька у супроводі акапельного колективу художньої самодіяльності полку завітали з новорічним візитом до військовослужбовців, які знаходяться на лікуванні у Військово-медичному клінічному

центрі Центрального регіону.

А вже увечері солодкі подарунки отримали і військовослужбовці, котрі несли варту та добовий наряд.

– Ми традиційно проводимо такі заходи, – розповідає заступник командира полку з виховної роботи підполковник Євген Івашкевич, – під час яких стараємося для воїнів-зв'язківців, котрі не можуть бути разом із сім'єю, створити атмосферу свята.

А строковики зустріли Новий рік за святковим солодким столом.

Руслан Лінник.

Фото Євгена Івашківського.

З гарним настроєм – у Новий рік!

Коли в тилу, в сім'ї все добре – служиться краще. Офіцер спокійно займається бойовою підготовкою, наприклад, завданнями з охорони і оборони повітряних рубежів нашої Батьківщини. А на думку самих військовослужбовців, сімейно-військові заходи згуртовують не лише військовий колектив, але й їх сім'ї. Як от Новорічні ранки, які тривають наразі у військових частинах.

Передусім активну участь у таких святах беруть діти: хлопчики і дівчатка виграють у численних конкурсах, отримують солодощі. А папи – мами у військових одностроях не лише отримують вітання від представників органів місцевого самоврядування, але й задоволення від родинного спілкування в здоровому військовому колективі.

Так, у Севастопольсько-Феодосійському Гвардійському зенітному ракетному полку, де командиром гвардії полковник Віталій Павлюченко, на Новорічне свято з'їхалося близько 150 сімей військовослужбовців із найвіддаленіших гарнізонів Криму. Колектив відділу виховної роботи, який очолює гвардії підполковник Олександр Логінов, добре підготувався до зустрічі з вибагливими маленькими глядачами і влаштував дітям яскраве шоу. Гарно прикрашена ялинка, Дід Мороз і Снігуронька, комічні персонажі Різдвяної ночі, святковий діджей за мікшерним пультом – усі герої та інші атрибути справили незабутнє враження.

На стройовому плацу чи в приміщенні військової частини рідко коли почуєш ширий дитячий сміх, але не цього разу. Маленькі гості раділи кожному слову чарівної ведучої Катерини Єременко, очі дітей палали від ігор, сюрпризів, загадок.

Тож задоволеними залишилися не лише діти, але й їхні батьки. В родині оператора автоматизованої системи управління Маргарити Вакарюк діточок четверо. Андрійко, Дмитрик та Олексій читали вірші, брали участь у конкурсах та отримували подарунки від Діда Мороза. Півторарічного синочка на свято Маргарита взяти не наважилась – залишила вдома з бабусяю. Усі родинні сподівання в році, що минає, справдилися. А від наступного сім'я Вакарюків очікує... ще поповнення!

І дійсно, в зенітному ракетному полку служать справжні фахівці зенітної справи. Військова частина залучається в мирний час до виконання бойового завдання державного значення – цілодобового несення бойового чергування в системі протиповітряної оборони, охороняючи південні рубежі країни. Не є винятком і Новий рік, коли сотні військовослужбовців, серед яких бойові розрахунки зенітних ракетних комплексів, оперативні чергові, планшетисти, телефоністи та інші воїни, зустрічають свято на бойовому посту, зберігаючи спокій українських сімей.

Руслан Семенюк.
м. Феодосія. Фото автора.

ОФІЦЕРСЬКИЙ БАЛ**У ритмі вальсу – кращі офіцери**

Понад 500 військовослужбовців Харківського та Чугуївського гарнізонів разом з їхніми дружинами зібрав 6-й традиційний офіцерський бал, який відбувся у готельному комплексі "Kharkiv Palace". Також, на свято запросили й представників інших силових відомств нашої країни.

Захід, присвячений 21-й річниці Збройних Сил України та Новорічним святкам, пройшов під патронатом голови Харківської обласної державної адміністрації Михайла Добкіна та Харківського міського голови Геннадія Кернеса.

Починаючи з 2007 року, крок за кроком ми відроджуємо добрі традиції, що підкреслюють усю велич української армії. Окрім цього, в нашому регіоні проводиться й багато інших урочистостей за участю наших славних захисників Вітчизни. Я радий бачити на цьому вечері усіх людей, які носять погони і боронять нашу землю. Хочу побажати нашим воюючим професійних успіхів, сімейного благополуччя та здійснення усіх потаємних бажань. Доброго новорічного настрою та позитивних емоцій від офіцерського балу, – цими словами відкрив захід Михайло Добкін.

До слів харківського губернатора приєднались Геннадій Кернес та начальник Харківського гарнізону полковник Олександр Середя.

Далі кращих за підсумками поточного року військовослужбовців було заохочено грамотами та подяками від керівництва обласної державної адміністрації та

міської ради.

Так, подяку від Михайла Добкіна заслужили підполковники В'ячеслав Джміль, Максим Платонов, майор Григорій Шеремет та інші. А грамоту з рук Геннадія Кернеса отримали полковники Руслан Грінчак, Володимир Ленець, Сергій Ворошилов, а також ще декілька офіцерів.

Для підняття святкового настрою відомий вітчизняний хореограф Олександр Литвинов провів майстер-клас та навчив присутніх танцювати бальні танці.

– На харківському офіцерському балу я вже утретє і спостерігаю за великим прогресом у танцювальних навичках офіцерів

та їхніх чарівних дружин. Тож, сподіваюся, незабаром в цьому місті можна буде проводити такі собі всеукраїнські змагання з бальних танців серед військовослужбовців Збройних Сил. Принаймні, я б узявся за організацію даного заходу. Щодо ж сьогоднішнього зібрання кращих представників війська, то ми з організаторами свята постаралися зробити для них справжній подарунок, – розповів гостям та журналістам Олександр Литвинов.

Продовженням приємного вечора стали виступи танцювальних та співочих колективів Слобожанщини.

Дмитро Горбунов. м. Харків.

ДОБРІ ТРАДИЦІЇ

В залі 60-го Будинку офіцерів Повітряних Сил Збройних Сил України, що у Вінниці, пройшов новорічний офіцерський бал. В ньому брали участь представники місцевої влади, командування ПС ЗС України, Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, управління МВС у Вінницькій області, військових частин гарнізону та культурних осередків Вінниччини. Усі присутні дотримували певного дрес-коду – жінки у вечірніх сукнях, а чоловіки – в парадному мундирі або костюмі.

Щорічний новорічний офіцерський бал

– Відродити офіцерські традиції, прищеплювати молоді те прекрасне, що пройшло до нас крізь століття, – розповідає начальник 60-го Будинку офіцерів підполковник Олена Іванова, – такі завдання поставили перед собою організатори заходу. Тому вже традиційно проводимо офіцерський бал, під час якого учасники мають змогу відпочити, поспілкуватися і, звичайно, немов поринувши в історію, кру-

жляти під чудові музично-танцювальні композиції оркестру Центру військово-музичного мистецтва Повітряних Сил Збройних Сил України.

Створили прекрасну атмосферу і виступи учасників зразкового ансамблю танцю "Грация", ансамблю спортивно-бального танцю "Олімпія", ансамблю бального танцю "Натхнення", співи учасниці Всесвітнього пісенного марафону Наталії Харківської, а також арія, яку виконав заслужений артист України, соліст Вінницької обласної державної філармонії Василь Король.

Для присутніх Тетяна Татарова та Олександр Мацюк провели майстер-клас з вальсу.

На завершення офіцерського балу кращі танцювальні пари були заохочені цінними призами.

Руслан Лінник. Фото автора.

"АРМІЯ ДІТЯМ"**Подарунок вихованцям дитячих будинків**

Справжнє Новорічне свято в рамках проекту "Армія дітям" влаштував творчий колектив Військово-музичного центру Повітряних Сил Збройних Сил України для вихованців спеціалізованого будинку дитини з ураженням центральної нервової системи "Малютко" та дитячого будинку змішаного типу "Гніздечко", що у Вінниці.

Презентована юним глядачам новорічна казка-феєрія, де розбійники намагалися завадити Діду Морозу та Снігуроньці провести Новорічне свято, не залишила байдужими серця малюків. Танцювальні та вокальні композиції, у поєднанні з різноманітними іграми та конкурсами, учасниками яких були діти та їхні вихователі, подарували присутнім безліч незабутніх вражень. А солідний настрій малюкам створила Вінницька єпархія Української православної церкви.

За словами начальника центру майора Романа Берегового, сценарій новорічної казки писали усім творчим колективом, підби-

рали костюми, ставили танцювальні номери теж. Адже військовослужбовці хотіли здивувати дітей.

– У нас заплановано п'ять новорічних ранків для дітей військовослужбовців, тому готувалися ретельно, – говорить майор Роман Береговий. – Ідея ж привітати хворих дітей та дітей-сиріт виникла сама собою. У кожного з нас є свої діти, але кожен усвідомлює, що саме вихованці дитячих будинків більше за інших потребують уваги, тепла, доброти, справжньої батьківської опіки. А новорічного дива, мабуть, вони чекають більше за всіх.

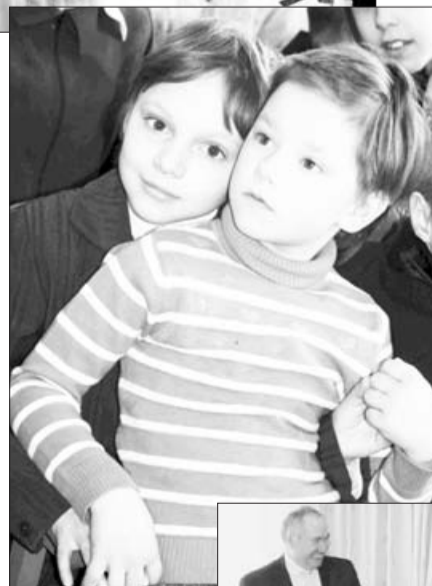
Сергій Фурдик. РМЦ МО України (м. Вінниця).

– Вісім років тому не вистачало коштів на одяг, взуття, іграшки для дітей, тому ми раді були будь-якій допомозі, яку би міг хтось надати, – розповідає директор школи-інтернату Володимир Гетманчук. – Саме тоді наш заклад відвідала група офіцерів лікувального закладу. Вони познайомилися з нашими вихованцями, з умовами їх проживання, з'ясували потреби школи, і уже в наступний приїзд діти з радістю допомагали шефам розвантажувати великі коробки з одягом, взуттям, іграшками, шкільним приладдям, солодощами.

З того часу, ось вже майже вісім років, військові медики стали постійними та очікуваними гостями. Свій приїзд вони щоразу приурочують до якогось свята, везуть подарунки, а діти, в свою чергу, готують для них концертну програму та сувеніри, що виготовляють власними руками.

Завдяки особовому складу ВМКЦ ЦР обладнано комп'ютерний клас вісьмома комп'ютерами, укомплектували кабінет соціально-побутового орієнтування новимки холодильником, елект-

ричною плитою, мікрохвильовкою, електрочайником та посудом. Для швейної майстерні подаровано дві електричні швейні машини, електро-

ШЕФСЬКА ДОПОМОГА**Вісім років піклування**

На днях представники Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, де начальником полковник м/с Сергій Петрук, відвідали Котюжанівську загальноосвітню спеціальну школу-інтернат 1-2 ступенів.

праски, а також чотири телевізори у класні кімнати та два музичні центри.

– Саме діти більше за інших потребують нашої турботи, сердечного тепла, батьківської опіки. Коли ми приїжджаємо в навчальний заклад, вони відчують та бачать, що про них пам'ятають, розуміють, що в цьому світі нам – дорослим, вони потрібні, – говорить заступник начальника ВМКЦ ЦР з виховної роботи підполковник Олег Гончарук.

Руслан Лінник. РМЦ Вінниця. Фото автора.

У розвідку приходять раз і назавжди...

8-й окремі полк спеціального призначення, що дислокується на Хмельниччині, це – насправді елітна частина вітчизняного війська. Тут підбрано унікальний за своїми вміннями та професіоналізмом офіцерські кадри, сюди приходять служити лише найкращі, найсильніші та – не може у спецназі бути інакше – найрозумніші бійці...

Хтось про цю бригаду чув, хтось навіть у ній бував, а ось автор цих рядків щиро пишається тим, що багато років тому його батько проходив там службу – стріляв, стріляв, готував до бою підлеглих... Це – насправді унікальна військова частина, у якій ніколи не було дилетантів, де завжди служили справжні професіонали військової справи. Втім, судить самі.

Рівно 50 років тому, 15 грудня 1962 року, в м. Ізяславі Хмельницької області на підставі директиви Генерального штабу Збройних Сил Радянського Союзу було сформовано кадровану бригаду спеціального призначення. Одразу ж після формування бригада приступила до планових занять з бойової підготовки. При цьому особлива увага приділялась тактико-спеціальній, повітрянодесантній і радіопідготовці. Так, влітку 1963 року бригада знаходилась на спеціальних зборах на території Білоруського військового округу, де особовий склад навчився готувати матеріальну частину, здійснювати стрибки з парашутом і діяти в тилу ворога. За період зборів було здійснено 702 стрибки з парашутом з літаків Ан-2, Лі-2 та Ан-12. Саме з того часу почався відлік здійснення парашутних стрибків в бригаді, і треба сказати, що за півстоліття історії цієї частини солдатами, сержантами, прапорщиками і офіцерами бригади здійснено понад 135 тисяч стрибків з парашутом!..

Першим відповідальним випробуванням для особового складу стала участь бригади у військових маневрах "Дніпро" в 1967 році. На цих маневрах в тилу "ворога" діяло шість розвідувальних груп спеціального призначення, які виявили 25 важливих об'єктів умовного противника.

Хмельниччани на "Дунай"...

В 1967 році за високі успіхи в бойовій підготовці, міцну військову дисципліну, високу бойову готовність бригада була нагороджена Пам'ятним прапором Військової Ради Прикарпатського військового округу. І одразу ж після цього – випробування на зрілість – стратегічна операція "Дунай", яка проводилась на території Чехословаччини в серпні-вересні 1968 року...

У радянській історіографії цього періоду ведення Збройними силами СРСР бойових дій на території братньої країни уваги приділено дуже й дуже мало. Пересічні громадяни, власне, й не знають, що відбувалося тоді, під час "празької весни". А солдати й офіцери свій обов'язок виконали, як і завжди, у повному обсязі... Так, спеціальна група у складі 5 чоловік під командуванням командира загону майора В.Большакова успішно справилась із завданням із зриву залізничних перевезень з боку залізничної станції м. Кошице, а група спеціального призначення у складі 16 чоловік під командуванням лейтенанта М.Личака

Наприкінці року свій півстолітній ювілей відзначив славетний полк спеціального призначення, що дислокується у Хмельницькому. Овіяний славою полк спецназу... Це той полк, який зумів з чехословацьких "подій" винести головне: частина спецпризначення – це не просто еліта війська, це – люди, на яких покладено величезні обов'язки і завдання, військові професіонали, які здатні вирішувати будь-які завдання. А, як показав Афганістан, навіть ті завдання, які були не під силу звичайним мотострілецьким чи навіть повітрянодесантним частинам, спецназ вирішував, як то кажуть, на "раз-два"...

так само блискуче впоралася із розвідкою і ліквідацією і підпільних радіостанцій та попутним веденням розвідки військових об'єктів. І таких завдань у спецназу було безліч...

Три роки стежками афганської війни

У 1985 році на базі ізяславської бригади спецпризначення був сформований 186-й окремі загін спеціального призначення. Він склав основу 22-ї бригади спецназу, загони якої дислокувалися у населених пунктах Лашкаргах, Шахджой, Кандагар і Фарахруд. Вже 15 травня 1985 року загін почав бойові дії з прикриття державного кордону Республіки Афганістан з Пакистаном. До кінця 1985 року було здійснено більше 200 бойових виходів, із них 36 – розвідувальних. Було знищено понад 350 закатників, більше 30 автомобілів, велика кількість зброї та боеприпасів.

У 1986 році інтенсивність розвідувально-бойових дій загону не знизилась. Було проведено 281 бойову операцію, у яких знищено понад 300 закатників, захоплено багато легкої і важкої стрілецької зброї, міномети, боеприпаси, гранати, снаряди, спорядження і документи.

В 1987 році бойові дії загону піднесли на новий рівень. Військовослужбовцями вперше був захоплений переносний зеніт-

22-й окремі бригаді спеціального призначення присвоєно почесне найменування "Гвардійська". Це – перший випадок присвоєння подібного звання після Великої Вітчизняної війни.

Спецназ сьогодні

За часів Незалежної України багато військових частин зазнали скорочення, були передислоковані чи переформовані. Колишня бригада спецназу з Ізяслава переїхала до обласного центру. Відтоді полк спецназу дислокується у Хмельницькому. Багато його військовослужбовців пройшли через горнило афганської війни, чимало, вже у новітній історії частини, з честю виконали свій обов'язок в Іраку, Сьєрра-Леоне, Ліберії та інших гарячих точках планети, де миротворчу місію виконували й продовжують виконувати вояки з синьо-жовтими прапорцями на камуфляжах...

Щороку підрозділи частини беруть участь у різноманітних навчаннях, при цьому щоразу доводиться високий професіоналізм та вишкіл спецназу.

Звичайно, як і у будь-якій іншій частині, не буває такого, щоб усе було райдужним та безхмарним. Проблеми, звичайно, є, і

100% укомплектований контрактниками, – продовжує командир, – весь рік практично в частині не був, він постійно знаходився на навчаннях, зборах чи тренуваннях у різних регіонах України: місяць в Криму на гірській підготовці, згодом – на Рівненському, Житомирському полігонах, у Карпатах, Кіровограді. Словом – постійно у полях. Але, на жаль, існуючі норми речового постачання на сьогодні не відповідають потребам, адже 90% спорядження наші офіцери і контрактники закуповують самостійно, власним коштом. Цього року було виділено незначну суму коштів на закупівлю експериментальних зразків форми одягу для спецпідрозділів. Після піврічного активного використання тестових зразків форми ми дамо їм оцінку, і тоді нас будуть забезпечувати саме перевіреним в реальних умовах одягом. Але – це ж буде завтра або післязавтра, а спецзавдання ми виконували вчора і виконуємо їх сьогодні!

Що ж, відвертий біль командира за забезпечення своїх підлеглих не зрозуміти не можна... Втім, і у таких умовах, із таким забезпеченням спецназівці гідно служать та виконують у мирний час свої навчально-бойові завдання. Так було і під час "Перспективи-2012", і у ході "Адекватного реагування-2011", і протягом усіх років, коли відбувалися масштабні навчання військ. Хмельницький спецназ завжди взірцево виконував поставлені командуванням завдання, і тому не дивно, що як за підсумками минулого, так і цього року частина є кращою з кращих. Так, нещодавно на Військовій раді Сухопутних військ Збройних Сил України було урочисто оголошено: 8-й окремі полк спеціального призначення – краща частина розвідки Сухопутних військ!

– Звичайно, така висока оцінка командування – це, по-перше, великий аванс на майбутню службу й бойову роботу, а по-друге, визнання заслуг нашого військового колективу, – підсумував розповідь про частину-ювіляра її командир. – І це, безумовно, внесок кожного бійця спецназу, проте сьогодні, напередодні ювілею, я не можу не згадати кращих серед кращих. Це – начальник штабу полку підполковник Володимир Шаблій, заступник командира загону спеціального призначення майор Вадим Пастух, головний старшина загону спеціального призначення старшина Павло Назарук, а також заступники командирів груп спеціального призначення прапорщик Михайло Мілаш, старшина Олександр Доценко та старшина Петро Мельник. Це – справжні бійці спецназу. Саме такі люди і є взірцем виконання військового обов'язку, і саме на таких, власне, і тримається армія! А взагалі, скажу відверто з висоти років своєї служби: служити у спецназі можуть лише одиниці з багатьох тисяч тих, хто виявляє таке бажання на призовних пунктах! І ті, хто прийшов у розвідку, у частини спеціального призначення, рідко коли йдуть від нас: у розвідку приходять раз і назавжди!..

Олексій Тригуб.

но-ракетний комплекс "Стінгер" і автоматична зенітна установка "Ерлікон".

Всього ж за 3 роки перебування на території республіки Афганістан підрозділами загону здійснено 850 бойових виходів, в результаті яких знищено 1232 закатники, 79 автомобілів, 17 безвідкатних гармат, 13 ДШК, 5 мінометів, 10 гранатометів, 6 ПЗРК, захоплено 62 закатники, велику кількість зброї та боеприпасів.

За відвагу і героїзм, виявлені при виконанні міжнародного обов'язку, Указом Президії Верховної Ради СРСР звання Героя Радянського Союзу з врученням ордену Леніна присвоєно капітану Я.Горошку, старшому лейтенанту О.Оніщук (посмертно) та молодшому сержанту Ю.Ісламову (посмертно), понад 3000 інших військовослужбовців бригади були нагороджені орденами і медалями. Вже після розпаду Радянського Союзу, у 2001 році, Указом Президента РФ від 3 березня 2001 року №244-С

про них командування частини щиро говорить.

– Найголовніша проблема у тому, – зізнається командир полку підполковник Олег Нечаєв, – що Хмельницький – місто з грошима. Сьогодні вантажник на речовому базарі, куди за покупками їздять не лише з усієї України, а й із зарубіжжя, отримує в місяць близько 3000 гривень. Натомість контрактник-спецназовець – 1000 гривень, прожити на які – просто не реально, адже лише оренда кімнати у квартирі коштує в середньому 500 гривень, не говорячи вже про однокімнатну квартиру, вартість оренди якої на околиці міста складає щонайменше 220-250 американських "гривнів", а треба щось з'їсти і в щось одягнутися. Для одружених із дітьми – це найперші проблеми...

Ще одна проблема – постачання речового майна.

– Перший загін моєї частини, який на

Різдво Христове знову прийшло в Україну. А це значить, що в наш не легкий час знову залишається надія на краще. За святковим різдвяним столом зібралась родина, чути колядки, вулицями ходять вертепи. Та не всі зустріли Різдво з рідними і друзями в рідній домівці. Ті, кому наказано охороняти мирне небо українців – військовослужбовці Повітряних Сил, провели найвеличніше свято на бойовому посту. Але і вони відчували – найвеличніше свято прийшло!

У Львові святкують Різдво найгучніше. Щороку взимку тут панує надзвичайна атмосфера. За враженнями до Галичини на Різдвяні свята їдуть туристи з усієї України. Але є у Львові й ті, хто опинився на Різдво в місті Лева не із власної волі, а за наказом. Це військовослужбовці строкової служби.

“В нашому гарнізоні Липники розташовані декілька військових частин Повітряного командування

“Захід”, також тут – велике військове містечко, – розповідає заступник начальника командного пункту з виховної роботи підполковник Михайло Павленко, – ще в 2003 році тут з’явилися перші вертепи. Це такі самодіяльні колективи, які йдуть від обійстя до обійстя і показують біблійні сцени народження Христа. Персонажі цих колективів – царі, чорти, мудреці, ангели і пастухи. Свої вистави вони грають на вулицях і майданах кожного села, містечка чи міста. Склалися вони з офіцерів, прапорщиків, сержантів і солдатів наших підрозділів. Згодом ми вирішили якомога більше залучати до вертепу саме військовослужбовців строкової служби. Охочих обирали з-поміж солдатів зі східної України. Бо для них таке святкування Різдва – справжнє від-

криття”. Цього року переважна більшість учасників – хлопці зі західних областей України. З хлопців зі східної України – лише солдат Олександр Луцик. Він – із Запорізької області. Каже, що про вертепи там майже нічого не знають: “Я бачив таке хіба по телевізору, а цього року

Різдво прийшло!

криття”.

Божому. До вертепу записувався з великим бажанням, бо у нас вдома такого дійства нема”.

А солдати Богдан Кураш, Юрій Ривак, Андрій Медієвський – досвідчені учасники вертепів. Вони не раз були і царями, і пастушками, і янголами, і козаками. Вони кажуть, що записалися до вертепу, бо хочуть показати все, чого навчилися вдома: “Ми знаємо, що військовий вертеп нашої частини багато виступає і бере участь у конкурсі в центрі Львова. Хочемо привнести щось нове, перемогти, або принаймні сподобатися глядачам і подарувати їм добрий настрій”.

Зранку 7 січня вертеп вирушає на командний пункт.

– Після оголошення наказу про заступання на бойове чергування на ритуальний майданчик приходить наш вертеп, – розповідає підполковник Михайло Павленко, – виступає перед черговою зміною, яка нестиме бойове чергування з охорони повітряного простору нашої держави. Згодом виступаємо для особового складу військових частин гарнізону. А потім ходимо із колядами вулицями нашого військового містечка, по помешканнях військовослужбовців і працівників Збройних Сил. Також на запрошення Солонківського сільського голови Віталія Ткачука виступаємо перед нашими шефами – громадою села Солонка.

Солдат Іван Сім'як – з Рівненщини, але у вертепі участі ніколи не брав: “Я звіздар. Так у вертепі називають хлопця, який несе Вифлеємську зірку. В Біблії написано, що вона вказувала дорогу царям, які йшли поклонитися народженому сину

Владислав Назаркевич. “Крила України”. Фото автора.

Владислав Назаркевич. “Крила України”. Фото автора.

Владислав Назаркевич. “Крила України”. Фото автора.

Владислав Назаркевич. “Крила України”. Фото автора.

В гостях у малечі

Новорічні і Різдвяні свята – прекрасна нагода не лише святкувати, а й завітати в гості до найменших українців, які волею долі живуть не з батьками в рідній домівці, а мешкають у сиротинці. Так вважають військовослужбовці Львівського зенітного ракетного полку. Неподалік розташований вартовий небос – дитячий будинок змішаного типу “Вишенька”. Ракетники тут – часті гості. “Ми приїжджаємо сюди не перший раз, – каже заступник командира дивізіону з виховної роботи майор Олександр Корзун, – беремо з собою солодощі, фрукти та іграшки. Діти нас чекали, зустріли з радістю. Розповідали вірші, співали, не хотіли відпускати. Спілкуватися з малечю – надзвичайно приємно”.

Владислав Назаркевич. “Крила України”. Фото автора.

Із Різдвяною молитвою – на бойове чергування

Різдво, без сумніву, – одне з найвеличніших і найулюбленіших свят нашого народу, остеронь якого не залишаються і військовослужбовці. Сьогодні спілкування віруючих у військових колективах відкрите, працюють каплички, у яких перед освяченими іконами проходять служби. І вже дивуєшся, що колись це було заборонено. Але про ті часи добре пам’ятає протоієрей Олександр, настоятель Свято-Введенського храму у Феодосії.

Тож не випадково до військових частин у Криму на Різдво завітали священники. Так, військовослужбовців строкової служби Севастопольсько-Феодосійського Гвардійського зенітного ракетного полку ПС ЗС України, де командиром гвардії полковник Віталій Павлюченко, відвідав духовний наставник частини протоієрей Богдан.

Військовий священник розповів про свято Різдва Христового, зачитав Різдвяне послання ієрархів, нагадав солдатам, що в цей день за своїх синів моляться батьки, серця напо-

Сergій Сокальський з Тернопільщини, який сьогодні служить у Феодосії.

– Я дуже вдячний Ісусу Христу за те, що він про нас всіх дбає, за нашу родину, за Україну, за всіх, всіх людей українських, – говорить Сергій. – Ввечері після служби всі, хто бажає, мають змогу помолитися в казармі. Багато хто має образки з собою, дехто навіть кишенькові молитовники. Є різні церкви, і кожен має свою молитву. Молитися нам ніхто не забороняє.

Ось і 70 морських піхотинців

внюються радістю, попросив не забувати про рідних і близьких, обов’язково привітати їх зі святом. Разом з військовослужбовцями капелан помолився за батьків, вручив віруючим військовослужбовцям освячені хрестики та іконки. Нагадав воїнам про честь військового обов’язку, надихнув їх на сумлінну службу, а з тими хто попросив, провів індивідуальні бесіди. Священник відвідав вихорів і в санчастині, а також солдатів, які служать у віддалених гарнізонах, несуть бойову службу з охорони повітряного простору України, де він вручив воїнам солодощі.

Святковий молебень пройшов і у Керченському окремому механізованому батальйоні берегової оборони ВМСУ. Його провів настоятель Храму святих жон-мироносиць ієрей Віталій.

Але й не лише духовні отці йдуть на територію за військовим парканом. Самі військові активно відвідують церкви. Адаже багато з них вірять у Бога. Як от гвардії солдат

строкової служби ВМС України на чолі з заступником командира батальйону морської піхоти з виховної роботи майором Ростиславом Ломтевим на Святий вечір взяла участь у святковому молебні в Церкві Святої Катерини у Феодосії.

Гарним подарунком до Різдва, що підтримав настрій військовослужбовців у різних куточках Криму, став традиційний святковий стіл із кутею та дванадцятьма різними стравами.

І, що головне, таке поєднання цінностей допомагає військовій службі. Виконуючий обов’язки заступника командира полку з виховної роботи майор Ігор Атаманчук говорить, що зустрічі солдатів з представниками духовництва – гарна підтримка молоді. Вчорашні школярі ще більше відчують свою необхідність суспільству і те високе значення, яке воїнству надає церква.

Руслан Семенюк. АР Крим. Фото автора.

Є сотня відновлених літальних апаратів!

Протягом 2012 року військові частини отримали після ремонту та модернізації на авіаційних ремонтних заводах понад 30 літаків та вертольотів. Ще близько 70 літальним апаратам продовжили календарний термін експлуатації в умовах військових частин за допомогою фахівців ремонтних підприємств.

Напруженими для авіаремонтників видалися останні тижні року, що минає. Ми вже писали про 2 Л-39 та МіГ-29УБ, котрі напередодні святкування Дня Збройних Сил України отримали з рук Міністра оборони України військові авіатори Криму. В той же день зі Львова перелетів ще один МіГ-29УБ на Київщину.

Наступної неділі, як тільки дозволяла погода, на військових аеродромах України почали приймати відремонтовані та модернізовані літаки. До навчальної авіаційної бригади, що дислокується поблизу Харкова, перелетів після капітального ремонту на Конотопському авіаційному ремонтному заводі "АВІАКОН" вертоліт Мі-8МТ. За кілька днів одразу чотири літаки отримали миргородські авіато-

ри – два Л-39 відремонтовані на Чугувському АРЗ та два Су-27 – на Запорізькому ДАРЗ "МіГремонт". Передачею модернізованого Л-39М1 завершили рік і фахівці Одеського авіаційного заводу.

– Завдяки стабільному фінансуванню, – зазначив головний інженер авіації авіації Командування ПС ЗС України полковник Петро Скоренький, – яке минулого року в 5 разів перевищувало відповідний показник попереднього, нам вдалося підняти рівень справності авіаційної техніки на 10 відсотків. Хотілося б, щоб темп, який ми взяли у 2012 році, був збережений, і ми отримали бодай таку саму кількість відремонтованої та модернізованої техніки.

Віктор Гедз.
"Крила України".

Рівні серед кращих

Минув як навчальний, так і календарний 2012 рік. Для багатьох цей високосний рік був непростим, для деякого – навіть важким. А ось для захисників Вітчизни, військовослужбовців української армії, він видався сповненим напружених заходів бойової підготовки. І ось не так давно у частинах та з'єднаннях, об'єднаннях та видах Збройних Сил України визначено кращі частини та підрозділи, а також – кращих фахівців, які отримали відповідні перехідні вимпели як визнання своїх службових заслуг з боку командування. Із питаннями про те, як, власне, пройшов цей навчальний рік для них, а також, що ж потрібно було зробити такого, аби стати кращим у своєму профілі, наш кореспондент звернувся до декількох з кращих номінантів у Повітряних Силах...

"Льотчик року" – командир авіаційної ланки авіаційної ескадрильї бригади тактичної авіації капітан Олексій Манюшкін:

– Для мене 2012 навчальний рік – це великий шабель у професійному розвитку як льотчика, адже я здобув значний досвід в опануванні літака МіГ-29. Загалом мій наліт у поточному році склав близько 50 годин, я вважаю, що це досить вагомий показник. Я постійно навчаюсь, багато читаю авіаційної літератури, поруч із професіоналами своєї справи, досвідченими льотчиками-інструкторами, я відчуваю велику відповідальність та гордість за доручену справу.

За 5 років своєї служби я неодноразово залучався до льотно-тактичних навчань з практичними пусками керованих ракет. В 2010 році на навчаннях "Взаємодія-2010" наш екіпаж був нагороджений вимпелом як кращий екіпаж навчань, що надало мені впевненості та стало потужним поштовхом для майбутнього самовдосконалення.

"Начальник станції перешкод року" – начальник станції перешкод взводу радіоперешкод роти радіоперешкод окремого батальйону радіоелектронної боротьби прапорщик Юрій Каневський:

– Щодо мене, то 2012 рік для мене був доволі позитивним в усіх аспектах. Особливо це стосується бойової роботи. Збільшення практичних заходів бойової підготовки, пов'язаних із реальною постановкою радіоперешкод літальним апаратам, а також інших практичних питань дало можливість значно вдосконалити свої професійні навички протягом року.

Крім того, неабияким особистим досягненням я вважаю вступ на заочну форму навчання до Первомайського політехнічного інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова. Планую здобути вищу освіту і в подальшому продовжити службу на офіцерських посадах.

"Командир стартової батареї року" – командир стартової батареї зенітного ракетного дивізіону капітан Олександр Осінський:

– Особисто для мене 2012 рік був доволі цікавим. Практично весь час ми займалися практичними заходами бойової підготовки. На відміну від попередніх років, цього року завдяки повноцінному постачанню паливо-мастильних матеріалів ми провели чимало практичних заходів.

Окрім цього, в умовах існуючого фінансування, завдяки наполегливості та творчому підходу до справи, у нашому підрозділі відбулись позитивні зрушення у підтриманні боєготовності матеріальної частини, своєчасному її відновленню.

А головне, молоді офіцери, які прибули до підрозділу, вже сьогодні відчувають повноцінний ритм бойової роботи. Можу з впевненістю сказати, що кожен з моїх підлеглих задоволений обраною професією. Сподіваюсь, що і надалі наш колектив демонструватиме тільки добрі результати.

"Фахівець автоматизованих та інформаційних систем року" – начальник відділу програмного забезпечення центру інформаційних систем об'єднаного інформаційно-телекомунікаційного вузла майор Олександр Цимбалюк:

– 2012 рік був для мене цікавим та наповненим практичними заходами. Того року особливою рисою роду військ, де я проходжу військову службу, є те, що відбулося вдосконалення систем зв'язку – тобто переведення аналогових у цифрові. Також пройшло оснащення пунктів управління новими зразками телекомунікаційного обладнання.

Окрім цього, у 2012 році я займався цікавими для мене питаннями – забезпеченням проведення чемпіонату Європи з футболу, що, зокрема, включає в себе налаштування та забезпечення коректного функціонування засобів зв'язку та автоматизації. Пригадується такий випадок, коли перед проведенням одного із матчів "Євро-2012" у Харкові, поїхавши до міста, я не спав три доби, оскільки виконував свою роботу – налаштував систему зв'язку та програмне забезпечення...

Окрім того, мені довелося взяти участь у багатонаціональних навчаннях підрозділів зв'язку "Комбайнд Ендевор-2012" у Графенвер (ФРН). Це було також дуже цікаво й корисно у плані подальшого професійного зростання.

"Технік літака року" – старший авіаційний технік бригади тактичної авіації старший лейтенант Олег Пеліховський:

– Рік, який минув, для мене був особливо продуктивним. У квітні 2012 року я пройшов перенавчання на двомісний навчально-тренувальний літак Л-39. На Одеському державному авіаційному заводі я прийняв нову для себе авіаційну техніку – літак Л-39 "Альбатрос". За короткий час зміг перейняти досвід від чугувських та миколаївських техніків літаків, навчився якісно обслуговувати новий літак.

Також я можу із впевненістю сказати, що як моє, так і практично кожного з моїх колег службове життя змінилось на краще, адже з підвищенням інтенсивності бойової підготовки служити стало цікавіше. Літак "Альбатрос", який я обслуговую, з нанесеним принципово новим видом камуфляжу – піксельним, який розвиває у польоті силует літака і ускладнює його ідентифікацію, з липня відіграв понад 35 льотних змін, брав участь у практичній фазі дослідницьких експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами (силами) "Перспектива-2012". Відрадно, коли справність літака добра, і в цьому і твоя заслуга!..

Ось так говорять про свої професійні досягнення ті, хто став за підсумками року кращими у своїй військовій спеціальності. Звичайно, це – далеко не всі, адже лише у Повітряних Силах кращих фахівців визначено близько двадцяти, а крім того, – й кращі командири бригад, полків, кращі військові частини за родами військ. А скільки таких, самовідданих військових професіоналів, проходить військову службу у Сухопутних військах та Військово-Морських Силах, частинах безпосереднього підпорядкування тощо?! А скільки їх не стали кращими цього року, але ще стануть у майбутньому? Сумлінному професіоналу вистачає, і це насправді радує. А ще радує оптимізм у їхніх словах, викликаний підвищенням інтенсивності бойової підготовки й сподіваннями на майбутнє. Якщо в армії є такі командири, вона, без сумніву, має майбутнє!

Спілкувався Олексій Тригуб.

“Кругла дата”

Напередодні Нового року, 28 грудня, 20-річний ювілей своєї частини відзначив особовий склад окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, якою командує полковник Олександр Онищук. Це – порівняно молода частина вітчизняного війська, адже народилася вона у рік формування Військово-Повітряних Сил молоді української держави. Втім, звичайно, була в неї і частина-попередниця, що існувала 18 років до розпаду Радянського Союзу спочатку як адміністративно-господарчий відділ штабу корпусу дальньої авіації ставки Верховного Головнокомандування, а потім – як комендатура забезпечення 24-ї Повітряної армії Верховного Головнокомандування. Напередодні ж Нового, 1993-го року, полковником Віктором Пleshком на базі комендатури було сформовано окремий батальйон забезпечення Командування Військово-Повітряних Сил ЗС України, який згодом і став окремою базою забезпечення.

Як стає зрозумілим із самої назви цієї частини, вона призначена для охорони та забезпечення штабу Командування Повітряних Сил Збройних Сил України. Підрозділи бази дислокуються у Вінниці, на території Командування Повітряних Сил, та у селищі міського типу Вороновиця, де розташовано один із організмів виду Збройних Сил. Про нього ми сьогодні й розповімо нашим читачам з нагоди ювілею частини.

Гарнізон поза гарнізоном, або служба на батьківщині першого у світі літака

Селище міського типу Вороновиця, що знаходиться на Вінниччині, це – непересічний, як для звичайного селища, що не має статусу райцентру, населений пункт. Хоча б – через свій поважний вік: перша згадка про Вороновицю датована 1391 роком. Крім того, у різні часи своєї історії Вороновиця була і центром Вороновицького району, і навіть містом. В історії вітчизняної та й світової авіації (незважаючи на те, що винахідниками першого у світі літака офіційно вважаються американці брати Райт) Вороновиця залишилася, як містечко, де видатний Олександр Можайський, контр-адмірал Російського Імператорського флоту та винахідник насправді першого у світі літака, побудував перший планер, а згодом – і перший літак із паровими двигунами, випробування якого конструктор якраз і виконував, коли важка хвороба передчасно обірвала його життя. Ну і, нарешті, сучасна Вороновиця – це майже семитисячний населений пункт із розвинутою інфраструктурою. А ще у цьому селищі розташований невеликий військовий гарнізон.

Історія та сучасність

Древнє селище, що сьогодні носить назву Вороновиця, спершу йменувалося Вороновим Городищем – на честь засновників, знаменитої шляхетської русинської родини Вороновичів. Неподалік нього тече річка-невеличка Воронка, що є притокою Південного Бугу. Уже наприкінці XIV століття тут налічувалося 110 осель. А в 1748 році указом польського короля Августа III селище одержало статус міста.

У Вороновиці є чимало пам'яток історії, культури та архітектури. Це – і дерев'яна Михайлівська церква (XVIII ст.), і костел Михайла Архангела (XVIII ст.), і збудований у той же час, майже два з половиною століття тому, палац Горохольських, де близько ста п'ятдесяти років тому видатний Можайський створив свій перший літак.

Сьогодні Вороновиця – це містечко зі статусом селища міського типу, хоча його очільники

намагаються повернути статус міста, втрачений багато років тому, але – не через недостатню кількість населення, закладів освіти та культури чи історичних пам'яток, а лише тому, що змінювався адміністративний поділ районів Поділля.

У Вороновиці майже всього –

по парі: два дитячих садочки, дві школи, два ринки... Є тут і професійно-технічне училище, і Палац культури, і декілька музеїв, що знаходяться у палаці Горохольських, колишньому маєтку контр-адмірала Можайського. Це – Вороновицький музей історії авіації та космонавтики України та музей кобзарського мистецтва (меморіальна кімната-музей кобзаря Володимира Максимовича Перепелюка). До музеїв постійно ходять на екскурсії і військовослужбовці: солдатів кожного призову обов'язково залучають до прекрасного та славетних сторінок нашої історії.

Життя та служба підрозділу...

Це дуже символічно, що один із організмів вітчизняних Пові-

тряних Сил знаходиться саме у тих місцях, де колись був сконструйований перший у світі літак. Тут постійно несуть бойове чергування фахівці з різних спеціальностей, а забезпечує їхню життєдіяльність один із підрозділів бази забезпечення Командування Повітряних Сил Збройних Сил України, якою командує полковник Сергій Онищук. Основними завданнями підрозділу, який несе службу на околиці Вороновиці, є охорона та забезпечення. Окрім військовослужбовців, також несуть цілодобове бойове чергування воїни-зв'язківці. Різниця між воїнами-зв'язківцями та особовим складом підрозділу

полягає лише в тому, що харчуються останні за загальновійськовою нормою, а перші, через те, що знаходяться на бойовому чергуванні, за нормою льотною. До речі, про харчування.

– Годують у нашій ідальні прекрасно, – щиро зізнається комбат підполковник Сергій Нечаєв.

– Усі кухарі – по-справжньому свої: колишні військовослужбовці-жінки, які звільнилися у запас і, ставши вже цивільними працівниками, трудяться у приватній фірмі, що виграла тендер й годує особовий склад, продовжують радувати нас смачними стравами. Працюють вони у нашій ідальні вже багато років – хто десять, а хто й більше.

Харчуються в ідальні не лише військовослужбовці строкової служби, а й інші військовослужбовці, які несуть службу в добових нарядах.

Сам підрозділ за чисельністю невеликий. Половина – солдати, більшість із яких служать за контрактом. Кожен четвертий військовослужбовець – прапорщик, а кожен п'ятий – військовослужбовець-жінка. В основному, це – молодий колектив, тут немає воїнів-афганців та ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС, немає й учасників бойових дій. Є, щоправда, один миротворець, заступник командира батальйону з технічної частини майор Дмитро Ткаченко. За словами комбата, офіцер вільно володіє англійською і не просто був свого часу бортовим перекладачем у Ліберії, а як кращий знавець мови постійно літав з командиром вертолітного загону.

Ну, а найстарший – не за віком, а за терміном служби у цьому військовому містечку – є старшина роти старший прапорщик Дмитро Легкун. 20 років тому він прийшов сюди молодим солдатом строкової служби, після її завершення уклав контракт, а згодом отримав і зірочки на погоні.

До речі, що стосується цієї ка-

асів забезпечення

тегорії військовослужбовців, то з числа прапорщиків командування відзначає у кращій бік ще й командирів взводів старших прапорщиків Богдана Пилявця й Олексія Скоренчука – добросовісних й сумлінних, досвідчених військовослужбовців, які особистим прикладом ведуть своїх підлеглих і усі поставлені командуванням завдання виконують на сто відсотків. З числа контрактників командування відзначає заступника командира взводу старшого сержанта Олександра Саченка, кращого фахівця патрульної служби, та голову ради сержантів старшого сержанта Віолету Загоруйко, яка неодноразово за сумлінну службу заохочувалася Командувачем Повітряних Сил і начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних Сил України.

Служба на периферії: соціальні аспекти

Підрозділ та об'єкт, який він охороняє та забезпечує, знаходиться на досить великій площі. У частині створені усі умови для несення служби та повсякденної життєдіяльності. Завдяки наявності власних свердловин, вода у військовому містечку є цілодобово, у тому числі, завдяки встановленим бойлерам, й гаряча. Зусиллями й стараннями командування частини забезпечення невідомо у підрозділі з'явиться сучасна система очищення води, і якість її стане кращю.

Умови життя служби тут з одного боку, складні, з іншого ж – не дуже. Судити самі. Візьмемо спочатку солдатів-строковиків. Для їх повсякденної життєдіяльності у підрозділі створені усі належні умови: живуть солдати у

кімнатах-кубриках по 8 чоловік, поруч – спортивна кімната з тренажерами, побутова кімната, прекрасно оформлена народознавча світлиця і навіть радіорубка, через яку у вільний час та вихідні дні транслюється музика. Цілодобово у казармі є холодна й гаряча вода, у ідальні гарне харчування. З іншого ж боку – територія велика, а людей малувато, тож працювати доводиться багато. Що ж стосується військовослужбовців інших категорій, то для них головна незручність полягає в тому, що більшість доводиться їздити на службу за 20-30, а декому – й за 80 кілометрів.

Як розповів заступник командира підрозділу з виховної роботи майор Сергій Кирик, частина військовослужбовців, прапорщики й контрактники, місцеві, мешканці Вороновиці й навколишніх сіл. Ці військовослужбовці мешкають у власному житлі або з батьками. П'ятеро офіцерів і прапорщиків отримали квартири в єдиному у селищі "військовому" будинку, детальніше про який доведеться розповісти дещо пізніше.

Дехто з військовослужбовців винаймає тут житло. Приміром, кімнату в хаті чи квартирі з господинею у Вороновиці

можна зняти за 250-300 гривень, окремий же будинок військовослужбовці орендують за 500-700 грн. Ну, а решта, переважна більшість військовослужбовців підрозділу, дістається до військового містечка з інших міст і сіл. Та більшість – із обласного центру. На щастя, зусиллями командування частини це питання раз і назавжди було вирішено раніше: ходять службовий транспорт.

Не так давно до п'ятох щасливчиків, які отримали житло з фондів Міністерства оборони, додалось ще четверо – три прапорщики та один офіцер, які отримали ордери на службове житло. Цікаво, але, отримавши ордери декілька місяців тому, реально сім'ї цих військовослужбовців проживають у своїх квартирах ось уже 7 років! Це –

ще одна правова колізія Вороновиці-військової. Справа в тому, що близько десяти років тому одна приватна фірма розпочала у селищі будівництво 45-ква-

ртирної п'ятиповерхівки. Певна кількість цивільних мешканців Вороновиці виявили бажання придбати житло, яке мали побудувати, й внесли перші грошові суми у рахунок майбутніх квартир у втім, невдовзі фірма-підрядник збанкрутіла, встигнувши звести лише... фундамент. Відбувся тендер, і землю, на якій розпочалося будівництво, разом із його початком, фундаментом, придбало Міністерство оборони. За справу взялася інша фірма, і незабаром, у 2005 році, будинок був зданий під ключ. Та не встигли щасливчики, які, відповідно до наказу командира частини, мали отримати квартири, вселитися до новеньких помешкань, як частина цивільних з числа тих, хто робив внесок у майбутні квартири, шляхом самозахоплення незаконно вселилися до усіх п'ятнадцяти квартир крайнього під'їзду. За деякими з "окупованих" помешкань оборонне відомство вже роками судиться з нахабними самодіяльниками, та поки що відсудити житло на користь його законних власників, військових, не вдається.

Відповідно до наказу командира частини, у цьому під'їзді є ще дві квартири, у яких повинні мешкати сім'ї військовослужбовців. Одна з них визначена за начальником штабу батальйону, перспективним 35-річним офіцером майором Артемом Семенюком.

– Начебто, ми маємо службове житло, та реально у цих квартирах мешкають цивільні, які захопили їх ще сім років тому, – розповідає офіцер. – Втім, ми не полишаємо надії, що правда нарешті візьме верх, і Міністерство оборони доведе своє право на власність житла.

Замість епілогу

Так і живе без статусу гарнізону цей невеличкий гарнізон у понад 20 кілометрах від Вінниці. Військовослужбовці їздять на службу, несуть службу в нарядах, часто-густо – через добу, словом – виконують свої службові обов'язки. Як і колеги в інших частинах, сподіваються на підвищення грошового забезпечення, обіцяного не так давно керівництвом держави й Міністерства оборони, і особливо – контрактники першого контракту, які отримують, в середньому, близько півтори тисячі гривень, і яким доводиться власним коштом діставатися місця служби з інших областей. Чекають і вирішення проблемних питань із житлом. Словом, живуть і служать, як і десятки тисяч інших захисників Вітчизни. Лише – з тією різницею, що не кожна з частин вітчизняного війська нещодавно відзначила свій ювілей!..

Олексій Тригуб.

Фото автора та з архіву частини.

Центр, у якому навчають воювати та перемагати

29 грудня виповнилося 20 років 240-у центру підготовки підрозділів 8-го армійського корпусу Сухопутних військ ЗС України.

– На його базі організуються та проводяться заходи, – розповідає командир Центру підполковник Михайло Примаєв, – з предметів бойової підготовки, стрільб та навчання органів управління організації бойових дій, підрозділів під час тактичних навчань. Вдосконалюють свої практичні навички до участі в міжнародних операціях і майбутні миротворці.

В Центрі створено єдиний у ЗС України відділ методичної підготовки, офіцери якого, зокрема, надають методичну допомогу в проведенні занять з предметів підготовки, організації виходів підрозділів на полігон, бойових стрільб та тактичних навчань.

Екзаменом на професіоналізм та підготовленість особового складу 240-го Центру стало забезпечення проведення комплексу дослідницьких експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами (силами) "Перспектива-2012". Військовослужбовцями Центру було розгорнуто близько 1000 мішеней. Всі навчальні місця були повністю підготовлені до виконання поставлених завдань.

На базі Центру створено сучасну смугу психологічної підготовки, котру випробували під час змагання на кращю розвідувальну групу (відділення) серед частин та підрозділів військової розвідки Сухопутних військ Збройних Сил України.

Гордістю 240-го ЦПГ є базовий табір, який дозволяє проводити підготовку підрозділів військових частин до участі у проведенні міжнародних миротворчих операцій та відпрацьовувати специфічні навчально-бойові завдання розвідниками та десантниками.

Варто зазначити, що під час розширеної наради 8-го армійського корпусу 240-й Центр підготовки підрозділів, за результатами бойової підготовки особового складу корпусу за 2012 рік, було визначено таким, що зайняв I місце серед полігонів.

Велику увагу до вдосконалення та покращення інфраструктури Центру приділяє особисто командир 8-го армійського корпусу генерал-лейтенант Петро Литвин. На даний час ведуться ремонтні ро-

боти в 5 казармах для особового складу, який свій бойовий вишкіл гартує на полігоні. Встановлені нові пластикові вікна, автономне опалення, проводяться ремонтні роботи в середині приміщень і т.д. Все це дозволить майже 700 військовослужбовцям та їх командирам займатися повноцінно бойовою підготовкою, незалежно від пори року та примх погоди.

Особовий склад пишається своїми миротворцями – майорами Русланом Репоєм, Георгієм Рогожиним, Сергієм Кудряшовим, сержантом контрактної служби Русланом Лемішком, котрі діляться своїм безцінним досвідом, здобутим під час виконання службових обов'язків в Республіках Ірак та Косово.

Серед кращих військовослужбовців, котрі готові виконувати складні і відповідальні завдання, виявляючи творчий підхід, зберігаючи та примножуючи традиції Центру, є заступник командира з озброєння майор Павло Гришкун, офіцер методичного відділу майор Олександр Слюсар, начальник навчального тактичного поля ст. лейтенант Олексій Синякін, командир технічного взводу ст.сержант Олександр Середнік.

Саме завдяки людям, котрі проходять службу та працюють у 240-му Центрі підготовки підрозділів, військовослужбовці Збройних Сил України вдосконалюють свій практичний вишкіл, навчаються діяти по-бойовому.

Руслан Лінник. РМЦ "Вінниця".

КОНТРОЛЬНИЙ ЗРІЗ — “Виміри майстерності молодших командирів”**Закінчення. Початок на 4 стор.**

Адже проблема методичної підготовленості молодших командирів у наш час полягає не лише в порівняно низькій якості загального розвитку багатьох призовників, а й деколи — у недостатньо високому рівні їхньої підготовки у навчальних центрах.

— Як свідчить досвід провідних країн світу, єдиний шлях професіоналізації сержантського корпусу — це перехід на контрактний спосіб комплектування, — переконаний підполковник Володимир Горбуль. — Адже за чинної системи важко підібрати кандидата, який за морально-діловими якостями та рівнем освіти повністю відповідає би вимогам сучасного молодшого командира. Зокрема, призовника відбирають для проходження підготовки в навчальному центрі, і вже під час навчання з'ясовується, що за своїми, скажімо, лідерськими якостями цей юнак у сержанти не підходить. А його нездатність йти ко-

мандирським шляхом виявляється у військах, що також відображається на рівні підготовки підлеглих.

Таким чином, у середньому до 30 відсотків юнаків, відібраних на посади молодших командирів, доводиться рано чи пізно відсіювати. Більше того, навіть якщо молодий чоловік ідеально підходить на посаду командира відділення, професійно виконувати обов'язки він зможе не раніше за півроку, коли до звільнення в запас залишиться кілька місяців.

Під час спілкування з офіцерами зенітного ракетного полку майже від кожного довелось почути про надію на перехід до повної контрактної основи з'єднань та військових частин Збройних Сил України. Моментальних позитивних результатів, звісна річ, ніхто не чекає. Але в недалекому майбутньому, коли нова система комплектування, як кажуть, “увийде в колію”, на сержантські посади прийдуть

люди, які бажають служити, відповідають професійним вимогам та зацікавлені в успіхах підлегло-го особового складу.

— Для сержанта-професіонала бойовий вишкіл особового складу є прямими завданнями та роботою, — вважає і заступник командира взводу старший сержант військової служби за контрактом Микола Ходачков.

Після проходження строкової військової служби він залишився на контрактну та обіймає посаду командира відділення бойового управління. А в жовтні 2007 року досвідчений молодший командир виконував навчально-бойове завдання на полігоні Російської Федерації “Ашулук”, де у складі бойової обслуги на нього було покладено обов'язки оператора ручного супроводу. А проте, як професійний сержант вправився з цим відповідальним завданням, свідчить медаль “За особисті досягнення” II ступеня, яку Микола отримав за підсумками тих навчань.

Зараз старший сержант Ходачков займається бойовим вишколом підлеглих, ділиться безцінним досвідом, який здобув за час військової служби, навчає підлеглих тонкощів ратної справи та деяких військових хитрощів, які є важливими для військовослужбовців зенітних ракетних військ.

Подальша перспектива про-

фесіоналізації військових частин та з'єднань Збройних Сил України додає надії та впевненості у серця захисників Вітчизни. Надії на те, що армійський однострій носитимуть ті, хто дійсно цього бажає і заслуговує.

Валентин Шевченко
для “Крила України”.
Фото автора.

РІЧНИЦЯ**Ми – бригада!**

нині, батальйон більш ніж на третину складався з жінок.

У повоєнний час почала надходити радіотехніка. В 1947 році реорганізували в 100-й окремий радіобатальйон повітряного спостереження, оповіщення і зв'язку, а в 1952-му – в 22-й радіотехнічний полк. В ті роки зона відповідальності полку починалася від Бреста і закінчувалася в Ужгороді. На всій ділянці кордону розміщувалося 38 спостережних постів. Наприкінці 1963 року 22-й полк був об'єднаний з 23-м і 98-м полками. На їх базі постала перша радіотехнічна бригада. До її складу увійшли батальйон управління, шість окремих радіотехнічних батальйонів, сімнадцять радіолокаційних рот.

“Наша радіотехнічна бригада сьогодні – це понад 1000 військовослужбовців, – розповідає командир бригади полковник Михайло Донченко. – Колектив дуже великий, під-

розділи розташовані в різних кутках західної України. Якщо би хтось захотів просто оглянути усі місця дислокації підрозділів бригади, то витратив би на це не менше двох тижнів. А щоб ознайомитися з роботою й обстановкою в ротах і батальйонах більш детально, доведеться витратити значно більше часу. Часто локаторники розташовані далеко від будь-яких населених пунктів. Але всюди люди намагаються створити затишну і комфортну атмосферу для служби та життя. Щодня сотні військовослужбовців заступають на бойове чергування. Варто підкреслити, усі підрозділи зі своєю бойовою роботою справляються добре. Минулого року їм довелося витримати серйозний іспит – взяти участь в антитерористичному забезпеченні “Євро-2012”. Більше половини підрозділів бригади різним чином залучались до цієї роботи під час футбольної першості. Три з них висувались для бойового чергування на польові позиції. До початку чемпіонату декілька разів тренувались – виконували марш, розгортались і починали бойову роботу. Тож до роботи в польових умовах були готові. Завдання підрозділів – посилення радіолокаційного поля навколо стадіону “Арена-Львів”. Станції розташували так, аби все, що відбувається в небі над стадіоном, починаючи з найменшої висоти, було як на долоні. Люди і техніка відпрацювали добре. В дні проведення футбольних поєдинків на бойові обслуги припадало пікове навантаження – спостерегалося збільшення літальних апаратів в зоні відповідальності за рахунок чартерних рейсів, відбувалось чимало зльотів та посадок літаків у львівсь-

кому аеропорту. Звичайно, працювати чергової зміни в таких умовах важче, ніж завжди, однак локаторники впорались”.

Найбільше вартувим неба докучають дві проблеми – дефіцит техніки та фахівців. Особливо це стосується первинних офіцерських посад. У 2012 році до бригади скерували для проходження служби лише чотири лейтенанти. І вони – фахівці підрозділів забезпечення. “Ми проводимо роз'яснювальну роботу серед контрактників щодо вступу у вищі навчальні заклади, – каже командир бригади, – цього року шість наших військовослужбовців стали курсантами. Сподіваємося, що після навчання у Харківському університеті Повітряних Сил вони повернуться до рідних підрозділів у новому статусі. Почала вирішуватися і проблема несправної техніки. Всім колективом ми добилися зменшення кількості небоездатної техніки в декілька разів. Станом на грудень 2011 року було більше десяти зразків несправної техніки, зараз – лише одиниці. Звичайно, підтримання цього – надходження фінансових і техні-

енергоощадність РЛС, модернізований зразок якої ми вже отримали і невдовзі поставимо на бойове чергування. Працювати на ній – одне задоволення. Лампові блоки замінені мікросхемами. На робочому місці є кондиціонер, нічого не шумить. Відтак, працездатність людей значно підвищується”.

Вартові неба стверджують – за точність їхніх даних сумніватися не варто.

— По кожному повітряному судну одночасно “працюють” декілька РЛС. Оператор кожної з них видає інформацію на командний пункт. Оперативний черговий бачить “картину в небі” очима різних операторів, які працюють в різних бригадах, – каже заступник командира бригади з озброєння майор Дмитро Сизон, – так інформація збирається, узагальнюється і передається на командний пункт бригади. Від реальної обстановки інформація на планшеті “відстає” на лічені секунди”.

Час від часу пильність чергових сил перевіряють вищі штаби. Протягом доби вартові неба супроводжують у повітряному просторі близько семисот цілей. Одна з них може бути контрольною. Ціль може змінювати курс, локаторники повинні це зафіксувати. Потім за даними об'єктивного контролю можна оцінити швидкість і точність дій чергових сил. Утім, працюють вартові неба не лише за контрольними цілями, а й з порушниками повітряних рубежів. За рік їх зафіксували близько двох десятків. “На найбільш проблемних напрямках ми навіть посилювали радіолокаційне поле, – каже полковник Михайло Донченко. – Часто ціль, яку ми ідентифікуємо як порушника кордону, є метеорологічним явищем, або, наприклад, зграєю мігруючих птахів чи метеозондом. Це бачать пілоти винищувачів, які підіймаються в небо для перехоплення цілі. Але бувають і реальні повітряні судна, які порушують правила польотів в прикордонній зоні. З чим пов'язані такі випадки і чим вони є – провокацією чи недбалістю, це вже не наша справа”.

Наступного року локаторники братимуть участь у багатьох навчаннях. Серед масштабних заходів – навчання у складі оперативного командування. Також підрозділи будуть активніше відпрацьовувати несення бойового чергування на польових позиціях після виконання маршу.

— Цього року наші радіотехнічні взводи декілька разів виконували марші на сотні кілометрів і після цього заступали на бойове чергування з метою посилення радіолокаційного поля, – зазначає полковник Михайло Донченко, – продовжуватиме відпрацьовувати такі дії і в подальшому”.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.

чних ресурсів для виконання ремонтів. Однак більше ніж третина заслуги в цьому – інженерно-технічного складу. Ці люди – професіонали та ентузіасти.

Ми знаємо, що наші заводи мають проекти модернізації РЛС, які дозволяють станціям працювати й по два роки без відмов. Простими словами, сутність модернізації можна пояснити так – великий блок з лампами замінюється на невеличку мікросхему. В разі підвищується надійність та

Мосму дядькові, Ренгачу Сергію Васильовичу, ліквідатору катастрофи на ЧАЕС, присвячується

Повітряна битва під Чорнобилем

Початок в №48-49.

Як згадує полковник Л.Мимка, його робочий день починався з підйому в 04.30, сніданку, а вже в 06.00 він, його помічник і фахівець зв'язку сиділи під бетонним козирком на технічному поверсі готелю "Прип'ять", розташованому в 1800 м від четвертого енергоблока, до входу в який їх доставляв вертоліт.

Із захисного спорядження на них були плащ хімізахисту, шолофон і респіратор, і це при тому, що кінець квітня-початок березня 1986 року видався надзвичайно спекотним, а працювати доводилося з 07.00 до 21.00.

У зону відповідальності керівника скиданням над 4-м ЕБ входив політ вертольотів з початку бойового шляху до виходу із зони аварійного скидання вантажів. По вертикалі він відповідав за висоту польоту від рівня землі до 1500 м. У той же час за узгодженням з ним працювали й "борти", що були задіяні в зоні його керування.

Головне, що було при виконанні скидання вантажів, крім, звичайно, процесу "тампонування", – не потрапити на працюючу підстанцію, що перебувала до 4-го ЕБ за курсом польоту. А вже знеструмлення енергоблоків, що залишилися, могло призвести до досить негативних результатів. У той же час, для аварійного скидання вантажів була передбачена спеціальна зона, що перебувала за курсом польоту вже після енергоблоків АЕС.

Скидання вантажів у реактор виконувалося на швидкостях 100-120 км/год з висоти 200 м.

На майданчиках підвіски вантажів вертольотами керували командир 51-го огвп полковник Серебряков і старший льотчик-інспектор відділу АА ВПС КВО полковник А.Сорокін.

У перший день (28 квітня) було виконано 93 скидання (150 тонн речовин), у другий – 186 (близько 300 тонн) (за іншими даними, було виконано 110 і 300 скидань відповідно). Основний акцент був зроблений на з'єднаннях бору – для запобігання ланцюгової реакції.

29 квітня в "жерло" реактора відправили 750 тонн, наступного дня – 1500, а 1 травня – уже 1900. О 19-й годині першого травневого дня керівник урядової комісії повідомив про необхідність скоротити скидання вдвічі. З'явилася побоювання, що не витримають бетонні конструкції, на які опирався реактор, і все звалиться в басейн-барбатар. Це загрожувало новим вибухом. До цього часу вертолітники вже зробили 1113 вильотів і скинули в реактор 3578 т вантажу. Усього ж з 27 квітня по 10 травня ними в реактор було скинуто більше п'яти тисяч тонн сипучих матеріалів.

З раннього ранку до пізнього вечора над зруйнованим реактором кружляла вертолітна "карусель": у його районі одночасно перебувало до 30-40 гвинтокрилих машин, забезпечуючи безперервне засипання речовин в 4-й енергоблок. При цьому використовувалися бойовий порядок "потік одиничних вертольотів" з дистанціями між ними, як правило, в 2 хвилини. Для керування гвинтокрилими машинами в повітрі розверталися рухливі радіолокаційні системи посадки (РСП) і стартові командні пункти (СКП-9).

З 1 травня на виконання "тампонування" стали вилітати й Мі-6, саме до цього часу було зроблене

встаткування для скидання набитих мішками парашутів із зовнішньої підвіски (так званий "виріб №6"). Таким чином, вони були здатні за один виліт скидати по 6-8 тонн. А от Мі-26 з 276-го обвп і Торжка працювали з першого дня залучення вертольотів до ЛНК, і брали вони за раз по 12-15 тонн вантажу (Мі-8 – 1.5-3 тонни). При цьому на Мі-6 і Мі-26 використовували вантажні парашути від багатокупольних систем.

Мі-26, на відміну від Мі-6 і Мі-8, мали систему герметизації й протитомний захист. Втім, як показали наступні медичні обстеження екіпажів Мі-8 і Мі-26, остання не відповідала вимогам.

Але не тільки зазначені вище речовини скидалися в реактор, були ще й різного роду рідини. От що згадує до Б.Нестеров:

"У процесі роботи над реактором зробили завдання на проведеного нового експерименту: облити кратер водною рідиною особливого складу, яка повинна була перетворитися на пилку й різко послабити випромінювання. Говорили, що вартість цієї рідини була насправді золотою: її вага дорівнювала вазі золота, витраченого на її виготовлення. Доручили виконати це завдання екіпажу вертольота Мі-26, який і розпоросив її над об'єктом. Однак очікуваного ефекту не вийшло: ідея на практиці була недієздатною. От так знезацька життя перевірило псевдонаукові фантазії деяких "учених".

Для підвищення оперативності роботи всього в декількох кілометрах від реактора були обладнані кілька вертолітних майданчиків, що одержали позначення "Кубок" (використовувалися для приймання керівного складу й різних комісій), "Кубок-1", "Кубок-2", "Кубок-3". При цьому на кожному з них намагалися використовувати вертоліти одного типу, що пояснюється технологією їх завантаження й методикою виконання заходів на посадку. Спочатку майданчики перебували в 500-800 м від реактора, поступово вони "відсунулися" на відстань 15-18 км. На кожному з них перебував керівник польотів і бригадир, який керував завантаженням. Завезення й підготовка вантажів для скидання здійснювалися, в основному, вночі.

Крім того, для забору ґрунту в районі ЧАЕС були задіяні, як мінімум, ще вісім вертолітних майданчиків. Один з них був обладнаний... на центральній площі м.Прип'ять, ще один – на створеному для розширення м.Прип'ять піщаному наміві (тут було зручно брати ґрунт для наступного скидання). Ще кілька обладнаних майданчиків перебували в районі сіл Лелево, Чистоголовка, Копачі, Кухари, Вільча, Оране, Олевськ, ще одне мало назву "Зелений Мис".

На ніч на майданчиках залишалися чергові екіпажі (по 1-2 на кожному), а основна кількість вертольотів перелітала на аеродроми оперативного базування Малейки, Гончаровське, де були обладнані дезактиваційні майданчики. Там оброблялися вертоліти, а особовий склад мився та переодягався. Також проводилася спеціальна медикаментозна підтримка особового складу: у перші дні роботи видавалися препарати йоду, потім – радіопротектори, а з 15 травня – речовини, що підвищують стійкість організму до впливу іонізуючої радіації. Крім того, проводилася щоденна посиленна вітамінізація їжі.

денна посиленна вітамінізація їжі.

Спирт, що видавався для обробки кабін вертольотів з розрахунку 6 л на 4 членів екіпажу, іноді також застосовувався за призначенням.

З метою зменшення шкідливого впливу навколишнього середовища на вертолітних майданчиках організувалося наметове розміщення льотного складу, щоб зменшити час його знаходження в кабінах заражених вертольотів. Існувала й "льотна їдальня" на базі Мі-6 для приймання їжі на оперативних майданчиках, куди привозилися їжа, приготовлена в благополучних в радіаційному відношенні районах.

Як показав подальший аналіз, облік опромінення екіпажів вівся формально, вимірні прилади були недосконалі й мали велику погрішність. Та й установлений для льотного складу максимальний рівень опромінення 25 барів у перші дні роботи із ЛНК не завжди витримувався. Із засобів індивідуального захисту екіпажам видавалися респіратори, які в умовах спеки й прихованої небезпеки використовували одиниці.

Крім того, за спогадами Н.Шимана, що служив в 1986 році в ескадрильї в Одесі, який й ухвалював участь у ЛНК: "Були товариші, які прагнули швидше одержати свою дозу й відправитися додому. Для цього спеціально літали нижче, з відкритими люками й дверима, через які вели візуальне спостереження". Крім знаменитого російського "либонь", це може говорити й про те, що особовий склад не був у повному обов'язі обізнаний про всю небезпеку радіації.

Після того, як до автоматизму були налагоджені виходи екіпажу на реактор і підчеплення вантажів, кількість задіяних в "тампонуванні" вертольотів зменшилася з 80 до 30.

Однак незабаром стала зрозумілою й негативна сторона використання піску: під його шаром у зруйнованому реакторі почала рости температура, що могло призвести до повторного вибуху ще більшої потужності. Тому вирішили замінити пісок матеріалами, що мають невелику температуру плавлення й здатними охолодити ядерне паливо: свинцем і ружейним дробом.

При цьому свинець привозили в брусках, іноді вагою по 40-50 кг, з гострими краями й "задирами", які різали парашутну тканину, до того ж, парашут, наповнений "пачками", сильно розгойдувався, що викликало побоювання за безпеку польотів. Тоді їх стали прив'язувати до попередньо обрізаних парашутних стропів, а парашут чіпляти до вузла кріплення верхньої частини. Виходило, що на кожному

з них перевозили 1100-1400 кг свинцю (28 строп по 40-50 кг). А Мі-8 міг перевозити по три такі парашути: за раз він піднімав 3300-4200 кг, а Мі-26 – і всі 20 тонн. У перший же день "свинцевої атаки" удалося скинути 1500 тонн цієї речовини.

Результати "тампонування" реактора стали відчутними вже 30 квітня: за даними супутників, радіоактивний шлейф зі зруйнованого реактора зник. До 11.00 1 травня вдалося погасити палаючу пляму усередині реактора, а до 6 травня викиди зменшилися в кілька сот разів.

Усього ж, за одними даними, за період з 28 квітня по 2 травня з вертольотів було скинуто 4000 т піску, 500 т свинцю у вигляді болванок і 87 тонн рушничного дробу. Однак у даних, які уряд СРСР подав в МАГАТЕ, ці цифри трохи інші: 1800 т піску й глини, 2400 т свинцю, 800 т доломіту й 40 т карбиду бору. При цьому за 27 квітня-10 травня було виконано більш 1800 вертольото-вильотів.

Урядова комісія у своєму звіті від 2 травня вказала: "Відзначити високу організацію робіт, проведених ВПС у період з 27 квітня по 2 травня на Чорнобильській атомній електростанції, самовідданість, виявлену особовим складом, високі особисті якості й ініціативу генерал-майора Н.Антошкіна". Сам генерал безпосередньо керував діями авіаційної групи по 5 травня (у нього керування прийняв генерал-майор авіації Феоктистов, потім – генерал-лейтенант авіації Недзельскі, заступник командувача ВПС ЮЗН), причому досить часто він був і керівником польотів на скидання речовин усередину реактора. Особисто по кілька разів у день він піднімався повітря на вертольоті для ведення повітряної розвідки. Як згадує він сам, за 10 днів свого перебування в районі ЛНК одержав дозу радіації близько 605 рентгенів і втратив у вазі близько 11 кг. Пізніше (24 грудня 1986 року) він був визнаний гідним звання Героя Радянського Союзу, і у своїй військовій кар'єрі дійшов до заступника командувача ВПС РФ і звання генерал-полковника.

3 травня 1986 року, виступаючи з телезверненням до радянського народу, М.Горбачов сказав: "Ми не забудемо подвигу вертолітників... Відзначити героїв, нагородити всіх, що проявили себе..." Але, як покаже майбутнє, героїв нагородили далеко не всіх, за звичкою надіславши "рознарядку" щодо кількості орденів і медалей. А іноді нагороджували всів навіть не героїв, а людей, що бачили блоки

ЧАЕС тільки на фотографіях у своїх кабінетах або спеціально прибулих з Москви, аби пролетіти на вертольоті поблизу станції заради нагороди й пільг.

У подальшому вертоліти покривали земну поверхню речовиною на основі патоки, так званою "бурдою", і спеціальною клейкою рідиною на основі каучуку, які повинні були "зв'язати" радіоактивний пил. Потім уже на землі її зчищали із шаром землі й вивозили в "могиляники" – у такий спосіб здійснювалося очищення територій від радіоактивних елементів. Для виконання цього завдання залучалися вертоліти Мі-2 (кілька машин), Мі-8 і Мі-26. При цьому, на Мі-26 було 4 баки, що вміщали 14 тонн "бурди". Полив місцевості виконувалася з висоти 60-70 м на швидкості 50-60 км/год. Ширина смуги становила 12 метрів. Для утворення необхідної товщини пилки іноді було потрібно по 20-30 польотів над тією самою ділянкою місцевості.

Деякі джерела вказують, що після переустаткування вертольоти Мі-26 (перший був готовий 25 червня) одержували позначення Мі-26С.

Крім обробки місцевості, з вертольотів виконувалися дезактиваційні роботи з даху машинного залу 3-го ЕБ. От що згадує Б.Нестеров:

"Із цієї метою в бак ємністю близько 2,5 тонн, що транспортується на зовнішній підвіскі (Мі-8 – С.Д.), заливалася суміш води з німецьким клеєм "Латекс". Вертоліт знижувався над дахом до висоти приблизно 30 метрів з одночасним гасінням поступальною швидкістю до 40-50 км/год. Бортовий техник за допомогою механічного ваяла з вантажної кабіни відкривав клапан у днищі бака, і рідина виливалася на поверхню даху, утворюючи пилку, що зменшує радіоактивне випромінювання".

Але після виконання польотів на боротьбу з радіоактивним пилом виникла й величезна проблема: частки "бурди" прилипали до днища вертольотів, а до неї, при виконанні польотів на малих висотах, – і той же радіаційний пил. При цьому на гвинтокрилих машинах утворювалася смертельна кірка, що практично не піддається дезактивації. Але свій, особливий, радянський вихід був таки знайдений: робітники на одному з авіазаводів просто обдерли її із двох Мі-26 за допомогою звичайних лопаток. При цьому їх не забезпечили ні засобами захисту, ні необхідною інформacją. Але навіть і після цього одна з машин "фоніла" в 10 разів більше допустимого рівня, і її довелося поховати.

Несолодко від "бурди" і латексу було й на землі, от спогади одного з ліквідаторів: "...лили не тільки уздовж доріг, по узбіччях, але й заливали практично всю місцевість у районі станції. Як же ми матюкали вертолітників за це! Після того, як потрапиш у цю справу, замучишся відмиватися... І машину... мити. А вона ("бурда – С.Д.)... ще й пилілку на себе збирає... Про екологічність скромно промовчимо. Народ бачив, як спливає риба (здоровенні сазани) після влучення у воду ставка-охолоджувача. Тому з появою вертольота народ на обслуговуванні дуже жваво відпрацював команду "повітря", захираючись під машини, у машини або просто повисаючи горизонтально на мотузках під стрілою..., ширина якої дозволяла сховатися..."

Далі буде.

ПРОТИСТОЯННЯ**Сирійська армія успішно штурмувала Хомс**

Урядові сили витіснили повстанців з району Деір-Бальбех у місті Хомс після кількох днів запеклих боїв.

Один з опозиціонерів заявив, що сили режиму вбили понад 200 мирних мешканців після завершення бою, але ці дані неможливо перевірити з незалежних джерел. Загалом по всій Сирії, як повідомляють, загинули близько 400 людей.

Місто Хомс у центральній частині Сирії має стратегічне значення, і саме тут відбувалися найжорстокіші бої упродовж кризового громадянського протистояння, яке триває в Сирії з березня 2011 року.

Сирійська опозиція твердить, що кількості мешканців Хомса збрали на заводі і розстріляли. Серед загиблих, твердить опозиція, жінки та діти. Бої також тривають в околицях Дамаска, де уряд намагається вибити повстанців з одного з районів.

Сирійські правозахисники твердять, що не мають можливості дістатися до захопленого району

Хомса, щоби документально підтвердити смерті.

Останні спалахи насильства збіглися в часі з попередженням спецпосланця ООН в Сирії Лакхадара Брахімі про "пекло" в Сирії, якщо не вдасться домовитися про політичне розв'язання конфлікту.

Брахімі заявив після зустрічі з міністром закордонних справ Росії, що конфлікт стає більш милітаризованим.

Криза в Сирії також загрожує хаосом всьому регіону, особливо сусіднім Лівану та Йорданії, куди прямують сирійські біженці.

Брахімі прибув до Каїра, де провів переговори з президентом Єгипту Мохаммедом Мурсі.

Опозиція твердить про майже 44 тисячі загиблих від часу, як спалахнуло антиурядове повстання.

У грудні ООН заявила, що понад півмільйона сирійців були змушені втекти до сусідніх країн.

НА ПІДСИЛЕННЯ**ВДК "Новочеркасск" ЧФ РФ вирушив у Сирію**

Великий десантний корабель Чорноморського флоту "Новочеркасск" вийшов у море з Новоросійської військово-морської бази і взяв курс на сирійський порт Тартус.

Про це повідомляє ІТАР-ТАСС з посиланням на джерело в Генеральному штабі Збройних сил РФ.

"Великий десантний корабель (ВДК) "Новочеркасск", що вийшов напередодні з Новоросійська, 31 грудня пройшов протоки Босфор і Дарданелли та увійшов в Егейське море. На борту "Новочеркаска" – підрозділ морської піхоти і декілька одиниць військової техніки. Планується, що "Новочеркасск" в супроводі одного з бойових кораблів Чорноморського флоту прибуде в пункт матеріально-технічного забезпечення ВМФ Росії в сирійському порту Тартус у першій декаді січня, – сказав співрозмовник агентства.

Він нагадав, що ще два кораблі – "Азов" та "Николай Фильченков", – 28 грудня пройшли Пролівну зону і в Егейському морі приєдналися до загону кораблів ЧФ.

З цього району російські десантні кораблі з морською піхотою і військовою технікою на борту в супроводі гвардійського ракетного крейсера "Москва" відправилися в Тартус, куди мають прибути найближчими днями.

"Таким чином, ВДК "Новочеркасск" став третім за рахунком десантним кораблем ЧФ, який в січні зайде в сирійський Тартус", – підсумувало джерело в Генштабі.

Як відомо, Росія посилює групу кораблів у східній частині Середземного моря. Біля берегів Сирії російські моряки проводять навчання з протиповітряної,

протикорабельної і протичовнової оборони.

Нагадаємо, у серпні Росія виступила на захист влади Сирії від загрози міжнародного втручання.

Росія вважається одним із нечисленних нині союзників влади авторитарного президента Сирії Башара аль-Асада, хоча й заперечує це.

РОЗЗБРОЄННЯ НАЦІЇ — Обама хоче обмежити право на зброю

Обама розраховує в найближчий рік посилити контроль над вогнепальною зброєю. Про це він заявив в інтерв'ю телекомпанії Ен-бі-сі, передає ІТАР-ТАСС.

"Я хотів би зробити це в перший рік (свого другого президентського терміну), – зазначив голова адміністрації. – Я висуну велику конкретну пропозицію, що спирається на рекомендації, які зараз складає робоча група на чолі з (віце-президентом США) Джоозефом Байденом".

Зазначається, що ці заходи мають стати відповіддю на трагедію, що сталася 14 грудня в початковій школі "Сенді хук" в Ньютауні, де 20-річний Адам Ленза розстріляв впритул два десятки дітей разом з кількома вчителями.

Обама також висловив скептичне ставлення до пропозиції ввести

озброєну охорону у всіх американських школах. На думку президента, це не вирішить проблеми. Раніше з такою пропозицією виступила Національна стрілецька асоціація – головне об'єднання американського "зброярського лобі".

"Я скептично ставлюся до того, що єдине рішення – це підсилити озброєну охорону в школах. І я думаю, переважна більшість американців скептично ставляться до того, що це може якимсь чином вирішити нашу проблему", – сказав Обама.

Трагедію в Ньютауні він назвав "найгіршим днем свого прези-

дентства".

"І я не хочу, щоб це повторилося", – підкреслив господар Білого дому. При цьому глава держави передбачає серйозний опір з боку зброярського лобі, яке посилається на другу поправку до конституції США, що закріплює право на носіння зброї.

ПООБИЦЯВ – ВИКОНАВ**Франція виводить війська з Афганістану**

Французькі військові залишають Афганістан. У переддень офіційного виведення військ вони пакують речі у провінції Капіса. Саме тут присутність французьких військових була найчисельнішою, а кількість людських жертв поміж них – найбільшою. Цю територію відтепер цілковито контролюватимуть місцеві військові. Ті французи, що залишаться в Афганістані, перебуватимуть в Кабулі і поблизу нього.

Генерал Ерік Отоклок-Райс заявляє: "Ми від початку планували поїхати до кінця року. Таким було рішення президента Франції, про яке він заявив у травні. За цей час, від травня до грудня, нашою основною роботою була допомога афганцям у тому, аби стати незалежними і самостійними".

Вивести французькі війська з Афганістану – одна з головних передвиборчих обіцянок Франсуа Олланда. Більшість

сил НАТО залишать країну до кінця 2014 р.

КОНТРАКТИ**Туреччина замовила ракет Sidewinder на 140 млн доларів**

Міністерство оборони Туреччини розмістило в США замовлення на поставку ракет AIM-9X-2 Sidewinder класу "повітря-повітря" на загальну суму в 140 мільйонів доларів, повідомляє Jane's. Управління військового співробітництва (DSCA) Пентагону вже повідомило Конгрес США про можливу угоду.

У випадку, якщо замовлення буде схвалене Конгресом, Туреччина отримає 117 ракет AIM-9X-2 Block II, шість тренувальних боеприпасів і шість тактичних систем наведення. Крім того, замовникові будуть поставлені запчастини та випробувальну апаратуру. Туреччині також будуть поставлені 130 пілонів LAU-129 для підвіски ракет типу Sidewinder до винищувачів F-16 Fighting Falcon.

В даний час на озброєнні Туреччини вже стоять ракети типу Sidewinder попередніх версій. Зокрема, ВПС країни використовують боеприпаси AIM-9S і AIM-9X, які є частиною номенклатури озброєнь винищувачів F-16. Міністерство оборони Туреччини виробляє закупівлю озброєнь і військової техніки на тлі ескалації конфлікту з сусідами Сирією.

НАРОЩЕННЯ ВИРОБНИЦТВА**У Новосибірську збільшать випуск бомбардувальників Су-34**

Новосибірське авіаційне виробниче об'єднання імені Чкалова (НАВО) в 2013 році збільшить випуск фронтальних бомбардувальників Су-34, повідомляє "Інтерфакс" з посиланням на джерело в оборонно-промисловому комплексі. Точну кількість запланованих до виробництва машин джерело агентства не назвало, але зазначив, що воно буде більше показника 2012 року.

НАВО нарощує темпи виробництва Су-34 протягом останніх декількох років. У 2009 році підприємство випустило два таких літаки, в 2010-му – чотири, в 2011-му – шість, а в 2012-му – десять. За різними даними, в загальній кількості вироблено 31-32 бомбардувальники Су-34, включаючи прототипи; 26 серійних літаків вже передані ВПС Росії на озброєння.

Всі десять Су-34 2012 року випуску вже передані російському військовому відомству. Згідно із прес-релізом компанії "Сухой", останні п'ять винищувачів були передані Міністерству оборони Росії 29 грудня 2012 року. Перші п'ять таких літаків 25 грудня минулого року прибули до місця дислокації на воронезькій авіабазі "Балтмор".

Загалом НАВО отримало два контракти Міністерства оборони Росії на поставку 32 бомбардувальників Су-34 до 2013 року і 92 таких машин до 2020 року. У ре-

зультаті російські ВПС мають отримати 124 Су-34. У серпні 2011 року Олександр Зелін, який займав тоді пост головного ВПС, заявив, що планується купити 120 нових бомбардувальників, з яких будуть сформовані п'ять ескадрилей.

На початку грудня 2012-го повідомлялося, що ВПС Росії виявили у Су-34 безліч дефектів, що обмежують бойове за-

стосування літаків. Зокрема, як писала газета "Известия", військові скаржилися на серйозні відмінності в конструкції серійних машин, а також нестабільну роботу прицільно-навігаційних систем.

Пізніше повідомлення про дефекти на Су-34 офіційно були спростовані представником Міністерства оборони Росії по ВПС полковником Володимиром Дріком.

ПІДСУМКИ

У 2012 році найбільше ракет було запуснено з Байконуру

У 2012 році в ролі стартових майданчиків для запусків космічних ракет-носіїв були задіяні 14 космодромів:

Космодром Байконур (Казахстан, оренда Росією) – 21 пуск;

Космодром на мисі Канаверал (США) – 10 пусків;
Космодром Куру (Французька Гвіана) – 10 пусків;
Космодром Січан (Китай) – 9 пусків;
Космодром Тайюань (Китай) – 5 пусків;
Космодром Цзюцюань (Китай) – 5 пусків;
Космодром Плесецьк (Росія) – 3 пуски;
Тихий океан (стартова платформа Odyssey) – 3 пуски;
Космодром Шріхарікота (Індія) – 2 пуски;
Космодром Танегасіма (Японія) – 2 пуски;
База ВПС США "Ванденберг" (США) – 2 пуски;
Космодром Сохей (КНДР) – 2 пуски;
Космодром Семнан (Іран) – 1 пуск;
Атолл Кваджейн (США) – 1 пуск.

Як і раніше, світовим лідером за кількістю пусків залишається орендований Росією космодром Байконур в Казахстані – 21 пуск. Однак в останні роки його "внесок" в пускову діяльність знижується. Так, в 2010 році на його частку припадало 32,43% усіх пусків у світі, в 2011 році – 28,57%, у 2012 році – 27,63%.

Але все одно – це в два рази більше, ніж "найближчі переслідувачі", космодроми Канаверал (США), Січан (Китай) і Куру (Французька Гвіана). До речі, пускова активність на південноамериканському космодромі рік від року неухильно зростає. Це пов'язано з тим, що консорціум Arianespace тепер має в своєму розпорядженні повну лінійку носіїв: важка Ariane-5, середня – "Союз-СТ", легка – Vega. Безсумнівно, це приведе до зростання замовлень на пускові послуги і, отже, до зростання завантаженості космодрому Куру.

У 2012 році з 76 здійснених у всьому світі запусків космічних носіїв 14 (18,42%) припало на частку ракет сімейства Р-7 ("сімка") – "Союз-У, -ФГ, -2.1А, -СТ-А, -СТ-Б". Вони, як і раніше, залишаються найбільш затребуваним засобом виведення космічних апаратів на орбіту.

На другому місці знаходиться також російський носій – "Протон" (К і М). На його частку в році, що минає, припало 11 стартів (14,47%).

Третю сходинку "турнірної таблиці" зайняли китайці зі своїми носіями "Чанчжен-3" (А, В і С). В їх активі – 8 стартів (10,53%).

Слідом за китайцями йдуть європейці зі своїм носієм Ariane-5 (ES і ECA), який стартував 7 разів (9,21%).

Таким чином, чотири вищеперелічених "сімейства" забезпечують більше половини всіх пускових послуг у світі. І, судячи з усього, 2013 рік навряд чи принесе істотні зміни в цю картину, повідомляє сайт журналу РІА "Новости".

При запусках КА в 2012-му були використані ракетні носії 19 типів.

Розподіл РН за типами та національною приналежністю

Тип РН	Країна-виробник	Кількість пусків	У т.ч. аварійних
Протон-К, -М	Росія	11	-
Союз-У, -ФГ	Росія	10	-
Чанчжен-3А, -3В, -3С	Китай	8	-
Ariane-5ES, -5ECA	Франція	7	-
Atlas-5	США	6	-
Чанчжен-2С, -2D	Китай	6	-
Чанчжен-4В, -4С	Китай	4	-
Delta-4М, -4Н, -4Н +	США	4	-
Союз-2.1А, СТ-А, СТ-Б	Росія	4	-
Зеніт-3SL	Україна	3	-
Инха-3	КНДР	2	1
PSLV	Індія	2	-
H-2A, -2B	Японія	2	-
Falcon-9	США	2	-
Safir-1B	Іран	1	-
Vega	Європа	1	-
Pegasus-XL	США	1	-
Чанчжен-2F	Китай	1	-
Рокот	Росія	1	-
Разом		76	1

ПЕРСПЕКТИВИ

На базі ракети-носія "Зеніт-3" в найкоротші терміни може бути створена перспективна ракета-носій вантажопідйомністю до 70 тонн, повідомив в центральному офісі "Інтерфакс" президент і генеральний конструктор Ракетно-космічної корпорації (РКК) "Енергія" Віталій Лопота.

Глава РКК "Енергія" розповів про перспективні ракети

"Росії на найближчу перспективу потрібні ракетні носії двох типів – вантажопідйомністю 15-25 тонн і 65-70 тонн", – уточнив він.

На його думку, ракету великої вантажопідйомності можна розробляти на базі ракети-носія "Зеніт-3", яка успішно використовується в програмі "Морський старт".

"Після реорганізації компанії "Морський старт" виконано чотири

пуски. Росія, маючи цей плавучий космодром, має точку на екваторі", – сказав В.Лопота.

За його оцінкою, "Морський старт" – це еволюційний розвиток того, що було створено за програмою "Енергія", у свій час закритої Горбачовим".

– Зараз на базі цього носія ми можемо створити за короткий термін носії вантажопідйомністю до 70 тонн.

Такі носії з урахуванням наших планів нам потрібні, – сказав він.

Крім цього, на майбутньому авіакосмічному салони в Жуковському буде продемонстрований макет перспективного пілотованого космічного корабля, розробку якого в даний час веде РКК "Енергія".

– Ми робимо новий корабель. Це перший масивний макет, який ми вже відпрацьовуємо, – додав В.Лопота.

ЗАМОВЛЕННЯ

Ракета-носій Ariane-5 введе на орбіту азербайджанський та іспанський супутники зв'язку

Французька компанія Arianspace оголосила терміни запуску першого азербайджанського національного супутника Azerspace/Africasat-1, як говориться в повідомленні компанії. Як сказано в повідомленні, виведення супутника на орбіту заплановано на перший тиждень лютого.

Супутник буде доставлений на орбіту на базі ракетноносія Ariane-5 ECA з космодрому Куру (Гвіанський космічний центр), який знаходиться на північному сході Південної Америки, у Французькій Гвіані.

Як повідомляє Arianspace, крім азербайджанського супутника Azerspace, ракетноносії Ariane-5 ECA введе також на орбіту іспанський супутник зв'язку Amazonas-3.

Як сказали раніше Trend в ВАР "Азеркосмос", корисне навантаження супутника Azerspace/Africasat-1, побудованого на платформі STAR-2, складається з 36 транспондерів (24 транспондери C-band і 12 транспондерів Ku-band діапазону). Частотна смуга кожного транспондера – 36 MHz. Вага супутника складе 3300 кілограмів. Термін експлуата-

ції супутника на орбіті складе до 15 років.

Супутник буде виведений на геостационарну орбіту 46 градусів східної довготи, орендовану у малайзійської компанії Measat Satellite Systems, що належить уряду Малайзії. У зону обслуговування Azerspace увійдуть країни Східної Європи, Кавказу, Центральної Азії та Північної Африки.

Виробником супутника Azerspace виступає американська компанія Orbital Sciences Corporation.

Телекомунікаційний супутник Азербайджану Azerspace призначений для надання послуг цифрового телерадіомовлення, доступу до мережі Інтернет, передачі даних, створення мультисервісних мереж VSAT, а також забезпечення урядового зв'язку, повідомляє AMI Trend.

ПЛАНИ

Метановий двигун для багаторазових ракет можуть створити через 3-5 років

Підприємство НВО "Енергомаш" створює ракетний двигун на зрідженому метані для багаторазової ракетно-космічної системи, яка розробляється в Центрі імені Хрунічева, розповів в інтерв'ю РІА "Новости" головний конструктор підприємства Володимир Чванов.

"Зараз на підприємстві ведуться проектні роботи зі створення ракетного двигуна на метановому паливі. Поява першого зразка такого двигуна можлива через три-п'ять років. Сам проект створюється під систему багаторазового використання Центру Хрунічева ... Основна і головна проблема зараз у тому, що ракетне паливо на метані ще не сертифіковане", – сказав Чванов.

Він пояснив, що ракетне паливо повинно бути сертифіковане уповноваженою організацією – цим займається Державний інститут прикладної хімії.

За словами головного конструктора, для ракетного палива можна використовувати тільки певні сорти гасу, які можна отримувати, зокрема, з нафти, видобутої на Троїцько-Анастасієвському родовищі в Краснодарському краї. Але його запаси вичерпуються. Дефіцит ракетного гасу компенсують за допомогою штучної перегонки з інших сортів нафти. З такого штучного гасу створено ракетне паливо "РГ-7", яке використовується для ракет "Зеніт" і "Союз".

ЗАПУСКИ

Міноборони РФ запустить "Рокот"

Пуск ракети легкого класу "Рокот", скасований на початку грудня через несправність розгінного блоку "Бриз-КМ", за рішенням держкомісії відбудеться 15 січня 2013 року з космодрому Плесецьк (Архангельська область РФ). Про це повідомив офіційний представник Міноборони Росії по Військах повітряно-космічної оборони полковник Олексій Золотухін.

"За результатами засідання держкомісії, що відбулося напередодні, ухвалено рішення, що пуск ракети космічного призначення легкого класу "Рокот" відбудеться 15 січня", – цитує його РІА "Новости". Золотухін нагадав, що в ході підготовки до пуску "Рокот", запланованого з космодрому "Плесецьк" на 8 грудня, фахівцями Військ повітряно-космічної оборони були виявлені несправності розгінного блоку "Бриз-КМ", виготовленого в ГKNПЦ імені Хрунічева.

З цієї причини тоді держкомісія зупинила всі роботи до усунення виявлених несправностей. Аварійна робота розгінного блоку "Бриз-М" стала причиною нештатного запуску ракети-носія "Протон-М", що виводив на орбіту супутника зв'язку "Експрес-МД2" і "Телком-3" на початку серпня цього року. Через цей збій супутники не були виведені на штатну геостационарну орбіту висотою близько 36 тисяч кілометрів.

Погони в сучасній Україні носять на одностроях представники різних міністерств та відомств – військові, міліціонери, льотчики, залізничники, лісники, митники, податківці тощо. Сьогодні це – звичний атрибут будь-якого однострою, без якого уніформа просто не уявляється. А чи знаєте ви, що, незважаючи на те, що погони та інші знаки розрізнення в українській армії були в різні часи, востаннє раз і назавжди вони з'явилися на одностроях 70 років тому? Так, саме сім десятиліть тому, 6 січня 1943 року, у Червоній армії, яка згодом стала іменуватися радянською і з якої, власне, понад двадцять років тому формувалися Збройні Сили України, були введені погони.

Його величність Погон...

За часів гетьмана Богдана Хмельницького такого поняття, як форма одягу, в принципі, не існувало. А ось в період існування Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки власні однострої вже існували. Були в арміях тих урядів і свої знаки розрізнення – погони та кокарди. Втім, якщо не забувати, що більша територія України століттями перебувала у складі Російської Імперії, то погони на плечах українців з'явилися набагато раніше.

У російській армії погони вперше ввів Петро Перший ще у 1696 році. Тоді вони були лише атрибутом нижніх чинів, оскільки на той час погон був не більше, ніж лямкою, що не давала рушниці сповзати з плеча. Оскільки ж офіцери озброювалися не рушницями, а пістолетами, погони їм на той час були непотрібні.

Як знаки розрізнення погони почали використовуватися вже за правління Олександра I. Однак і тоді вони позначали ще не чини, а приналежність до того чи іншого полку. На погонах була цифра, що вказувала номер полку, а колір свідчив про номер полку у дивізії. Так, червоним позначався перший полк, синім – другий, білим – третій, а темно-зеленим – четвертий. Жовтий колір погонів мали армійські (негвардійські) гренадери. Також жовтими були погони Ахтирського й Мітавського гусарських, Фінляндського, Приморського, Архангелогородського, Астраханського та Кінбурнського драгунських полків.

Аби відрізнити солдата від офіцера, офіцерські погони спочатку обшивали галуном, а з 1807 року офіцерські погони були замінені еполетами. Починаючи з 1827 року, офіцерські та генеральські чини почали позначати кількістю зірочок на еполетах: у прапорщика – 1, підпоручика, майора та генерал-майора – 2, поручика, підполковника та генерал-лейтенанта – 3, штабс-капітана – 4. У капітанів, полковників та повних генералів зірок на еполетах не було взагалі. По одній зірочці зберегли для відставних бригадирів та секунд-майорів – таких чинів до 1827 року вже не існувало, але були відставники з правом носіння форми.

У 1843 році з'явилися знаки розрізнення й на погонах нижніх чинів. Так, одна личка дісталася ефрейтору, дві – молодшому унтер-офіцеру, а три – старшому унтер-офіцеру. Фельдфебель отримав на погон широку поперечну личку, а підпрапорщик – таку ж саму, але – подовжню.

Невдовзі, у 1854 році, погони ввели й для офіцерів, залишивши еполети лише на парадних мундирах. Відтоді й до самої революції у

Погон нижніх чинів Гренадерського полку Його імператорської Високості Великого князя Михаїла Павловича.

Погон старшого портупейюнкера Владимирського військового училища.

Командир-авіатор ВПС РСЧА у 1935-1943 рр.

погонах змін не відбулось за винятком того, що у 1884 було скасовано чин майора, а в 1907 – введено звання зауряд-прапорщика.

Мали погони й чиновники деяких цивільних відомств – інженери, залізничники, поліція. Однак після Жовтневої революції і погони, і чини, як військові, так і цивільні, були відмінені.

Перші знаки розрізнення у Червоній армії з'явилися 16 січня 1919 року. Вони являли собою трикутники, кубики й ромби, які нашивалися на рукави. У

1922 році їх перенесли на

рукавні клапани. При цьому колір клапана відповідав тому чи іншому роду військ. Втім, клапани протрималися у РСЧА недовго. Вже у 1924 році ромби, "кубарі" та трикутники перемістилися на петлиці. Крім того, з'явилася ще й шпала, що призначалася для тих службових категорій, які відповідали дореволюційним штаб-офіцерам.

У 1935 році в РСЧА було введено персональні військові звання. Якесь із них відповідали дореволюційним – капітан та полковник. Якесь – взяті з чинів колишнього царського флоту – лейтенант та старший лейтенант. Звання ж, які відповідали генеральським, залишилися від по-

передніх службових категорій – комбриг, комдив, комкор, командарм 2-го й 1-го рангу. Було відновлено відмінене за часів Олександра III звання майора. Що ж стосується знаків розрізнення у порівнянні з петлицями зразка 1924 року ззовні майже не змінилися – зникла лише чотирикутова комбінація. Окрім того, було введено звання Маршала Радянського Союзу. Воно позначалося вже не ромбамми, а однією великою зіркою на клапані коміра.

5 серпня 1937 року було введено звання молодшого лейтенанта (один "кубар"), а 1 вересня 1939 року – звання підполковника. При цьому три шпалі відповідали вже не полковнику, а підполковнику, а полковник отримав 4 шпалі.

7 травня 1940 року введено генеральські звання. Генерал-майор, як і до ре-

Нарукавний клапан комроті РСЧА 1922-24 рр.

Гетьманський погон.

волюції, мав дві зірки, щоправда, не на погонах, а на клапанах коміра. Генерал-лейтенант позначався трьома зірками. На цьому подібність з дореволюційними генералами закінчувалася. Замість повного генерала після генерал-лейтенанта слідувало звання генерал-полковника – калька з німецького генераль-оберста. Генерал-полковник мав чотири зірки. За ним йшло звання генерала армії, запозичене у французькій армії. Він мав п'ять зірок.

І ось 6 січня 1943 року, після перемоги у кривавій Сталінградській битві, що стала переломом у Великій Вітчизняній та й у Другій світовій війні в цілому, було підписано Указ Президії Верховної Ради СРСР "Про введення погонів для особового складу Червоній армії", оголошений наказом Народного комісара оборони № 24 від 10.01.1943 р. Йому передував проект "Положення про

проходження служби у Червоній армії" від 22 березня 1940 року, де вперше вказувалося про знаки розрізнення у вигляді подовжніх наплічників з тканини", оголошеного вказом Народного комісара оборони СРСР № 308 від 18.09.1941 р. про присвоєння ряду стрілецьких дивізій статусу гвардійських. У цьому наказі, зокрема, йшлося про розробку "проекту особливої форми одягу для гвардійських дивізій". До кінця

вересня були розроблені й представлені варіанти форми одягу з погонами захисного кольору. І лише у березні 1942 року черговий проект нових знаків розрізнення було схвалено Головним політичним управлінням РСЧА. Остаточні різновиди погонів та систему позначення звань на них було

визначено у жовтні 1942-го.

Такий крок уряду широко роз'яснювався у пресі. Наприклад, у "Комсомольській правді" було надруковано статтю генерал-майора Ігнат'єва, який пояснював суть погонів та їх необхідність. А у передовиці "Красной звезды" йшлося про "зміну образу військового". Зокрема, зазначалося, що введення погонів додаватиме військовослужбовцям більш підтягнутий, більш професійний вигляд.

"...Погони на плечах наших командирів та бійців завжди нагадуватимуть людям про приналежність до героїчних радянських військ, про часи легендарної боротьби з німецько-фашистськими окупантами".

"...Правил носіння військової форми повинні дотримуватися неухильно і ніякі поблажки терпітися тут не будуть".

Закінчення у наступному номері.

Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12 – 20 січня

12 січня 1962 р. народився начальник радіотехнічних військ Командування ПС ЗС України С.Д.Вишневецький.

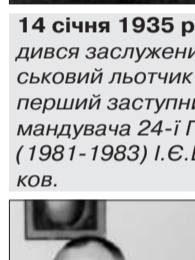

14 січня 1918 р. народився льотчик-розвідник Герой Радянського Союзу В.В.Кібалко.

14 січня 1923 р. народився військовий льотчик, Герой Радянського Союзу С.В.Голубев.

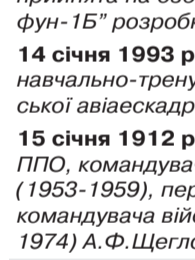
14 січня 1927 р. народився льотчик-випробувач Г.М.Захаров.

14 січня 1935 р. народився заслужений військовий льотчик СРСР, перший заступник командувача 24-ї ПА (1981-1983) І.С.Буравков.

14 січня 1967 р. народився заступник начальника логістики з тилового забезпечення – начальник управління тилового забезпечення КПС ЗС України В.Д.Максименко.

14 січня 1983 р. була прийнята на озброєння система "Тайфун-1Б" розробки КБ "Південне".

14 січня 1993 р. відбулися перші планові навчально-тренувальні польоти української авіаескадрильї "Блакитна стежа".

15 січня 1912 р. народився ветеран ППО, командувач 8-ї армії ППО м.Київ (1953-1959), перший заступник Головного командувача військ ППО СРСР (1966-1974) А.Ф.Щеглов.

15 січня 1928 р. народився вчений і конструктор наземних пускових установок для МБР, включаючи єдиний у світі залізничний комплекс з МБР РТ23 УТТХ, О.Ф.Уткін.

15 січня 1979 р. народилась начальник 60-го БО О.А.Іванова.

16 січня 1948 р. народився директор Запорізького державного АРЗ "Мігремонт" (1986-2012 рр.) В.М.Кальонов.

16 січня 1948 р. народився льотчик-космонавт, двічі Герой Радянського Союзу О.Я.Соловйов. Здійснив 5 польотів у космос.

16 січня 1969 р. здійснено перше стикування на орбіті КК "Союз-4" і "Союз-5", а також перехід космонавтів через відкритий космос в інший корабель, О.С.Єлісєєв, Є.В.Хрунов.

16 січня 1973 р. розпочалися випробування експортної модифікації винищувача-бомбардувальника Су-20.

17 січня 1847 р. народився "батько російської авіації" М.Є.Жуковський.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

12 – 20 січня

17 січня 1939 р. народився академік Національної академії наук України, перший керівник НКАУ В.П.Горбулін.

17 січня 1970 р. здійснив перший політ фронтовий бомбардуваль-

ник зі змінюваною геометрією крила Т6-21 (Су-24), В.С.Іллюшин.

18 січня 1903 р. народився льотчик-випробувач, генерал-майор авіації, начальник НДІ ВПС О.І.Філін.

18 січня 1918 р. народився військовий льотчик, двічі Герой Радянського Союзу О.Ф.Клубов.

18 січня 1933 р. народився льотчик-випробувач А.М.Циганков.

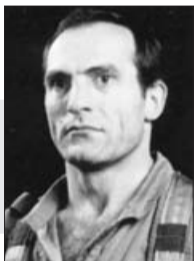

19 січня 1918 р. в Одесі воєнльот О.Т.Бербеко на базі майстерень першого авіапарку організував "Перший авіаційний загін Червоної гвардії".

19 січня 1923 р. народився військовий льотчик-штурмовик, двічі Герой Радянського Союзу О.М.Прохоров.

20 січня 1951 р. народився заслужений льотчик-випробувач М.О.Толбоев.

20 січня 1953 р. відбувся перший політ стратегічного реактивного бомбардувальника М-4 ОКБ В.М.Мясіщєва, екіпаж Ф.Ф.Опадчєго.

20 січня 1960 р. на озброєння прийнято першу радянську МБР – Р-7 конструкції С.П.Корольова.

20 січня 1961 р. народився льотчик-випробувач, пілот пілотажної групи "Українські соколи" М.Є.Гаврилов.

20 січня 1978 р. відбувся запуск першого автоматичного вантажного космічного корабля "Прогрес-1" для стикування з ДОС "Салют-6" (22.01.78). Маса устаткування і запасів, доставлених на орбіту, складала 2,3 т.

20 січня 2007 р. відбувся перший політ корабельного винишувача МіГ-29КУБ (М.Бєляєв і П.Власов).

Крылатый витязь Прибужья

Среди многочисленных штурмовок, полётов на поддержку и сопровождение своих войск лётчику-штурмовику Герою Советского Союза гвардии генерал-майору авиации Анатолию Павловичу Артёменко особенно запомнилась панорама боёв мартовских дней 1944 г. в междуречье Южного Буга и Днестра. Морозные ночи сменялись дневной оттепелью. Низкая плотная облачность с неожиданными зарядами снега ночью и с дождём днём. Распутица. Грязища такая, которую даже представить трудно. Буксовали танки, колонны автомашин, расходуя моторесурс и горючее. Расход горючего у танков увеличился в 2-3 раза.

Выручала авиация. Если в феврале 1944 г. авиация 17-й ВА, командующий генерал-лейтенант авиации В.Судец, произвела 7 тысяч боевых вылетов для непосредственного воздействия на противника и 5,5 тысяч – на транспортировку грузов и личного состава, то в марте на транспортировку было 6,5 тысяч вылетов и немного более 4 тысяч – на противника. Огромную нагрузку несли экипажи По-2 из 262-й нбд полковника Г.Белицкого. Привлекались и 244-я бад генерал-майора В.Клевцева на "Бостонах", полк транспортной авиации, другие полки. Большую помощь армии оказало местное население. Доставляли на подводах и на руках боеприпасы, горючее, продовольствие и другие грузы с посадочных площадок в боевые порядки. Жители ближайших сёл оказывали неоценимую помощь в восстановлении взлётно-посадочных полос. Ремонтировали мосты, прокладывали объездные пути. Трудились и стар и млад – старики, женщины и дети.

Как вспоминал лётчик-штурмовик соседнего 806-го шап 206-й шад 8-й ВА 4-го Украинского фронта полковник Василий Васильевич Пальмов: "... такой распутицы, как весной 1944 г. на юге Украины мне не приходилось видеть ни раньше, ни позже. Раскисшие чернозёмные поля превращались в ловушки для колёсной и гусеничной техники. Поэтому наши самолёты взлетали, в основном, со своего аэродрома рано утром, когда грунт ещё был прихвачен ночным морозцем. А когда садились, уже пригревало солнце, сверкали ручьи. И машина после короткого пробега застревала в вязком грунте. Очень трудно было рулить".

А запомнилась она А.Артёменко потому, что бои происходили в местах, где он родился, прошло его детство, юность. Где ему пришлось, в буквальном смысле, освободить от фашистской нечисти свой родной край, свой дом, своих земляков и родителей, которые оказались в оккупации. Край, над которым Анатолий Павлович летал, ориентируясь не по карте, а по дорогам, сёлам и Южному Бугу, был знаком ему ещё и потому, что здесь он впервые встал на крыло в Николаевском аэроклубе. Ему так не терпелось поскорей пролететь над своим селом, родным домом, подать родителям весточку о себе, узнать, что с ними...

Но путь к родному дому был не близок. В 1934 году, получив неполное среднее образование в Кантакузовской школе, Анатолий Артёменко поступает в Николаевский судостроительный техникум, по окончании которого работает на Николаевском судостроительном заводе им. А.Марти конструктором. И здесь сбывается его мечта о небе. Работу на заводе совмещает в свободное время с учёбой в Николаевском аэроклубе. Здесь он впервые увидел землю с высоты птичьего полёта, пилотируя учебный самолёт По-2.

После окончания аэроклуба страсть к небу победила желание строить корабли. В 1938 году юноша становится курсантом-лётчиком Херсонской авиационной школы. И после успешного выпуска его направляют инструктором-лётчиком аэроклуба в город Николаев. Затем последовало обучение-шлифовка в Херсонской военной истребительной авиашколе, после чего сержант Анатолий Павлович становится инструктором 19-й военной авиашколы.

С началом войны молодой лётчик рвётся на фронт, но его направляют в Куйбышевскую область командиром звена 43-й запасной авиабригады. Он осваивает штурмовик Ил-2 и опять обучает молодых пилотов. На неоднократные повторные рапорты о направлении на фронт получает короткий ответ: выполняйте приказ, ты нужен здесь!

Лишь в мае 1943 года, когда в район базирования запасной авиабригады прилетели его товарищи по учёбе, принимавшие

участие в Сталинградской битве, Анатолий Артёменко упрямил их "похитить" его. И они на одном из своих Илов, в задней кабине, доставили его в 93-й гвардейский штурмовой авиаполк. Так он "дезертировал" на... фронт.

93-й гв. штурм. авиаполк 5-й гв. шт. авиадив. 2-го гв. шт. авиакорпуса 2-й ВА, которой командовал генерал-лейтенант авиации С.Красовский, готовился к Курской битве.

Немецкая авиационная группировка в районе Курска состояла из 1-й авиадивизии 6-го Воздушного флота и 8-го авиакорпуса 4-го Воздушного флота и насчитывала 2050 самолётов, что составляло почти 70% численности Люфтваффе на советско-германском фронте. Войскам Воронежского фронта противостояли группа армий "Юг" генерал-фельдмаршала Эрих фон Манштейна в составе 1-й, 4-й ТА, 6-й А, оперативной группы "Кемпф" и 4-го Воздушного флота генерал-полковника авиации барона Вольфрама фон Рихтгофена и 2-й венгерский авиакорпус.

Советское командование в 17-й, 2-й и 16-й Воздушных армиях сосредоточило 2650 самолётов. Координацию действия авиационных армий по решению Ставки осуществляли командующий ВВС РККА маршал авиации А.Новиков и его заместители генералы Г.Ворожейкин и С.Худяков. В эти дни на вооружение поступила новая противотанковая авиабомба ПТАБ-2,5-1,5. Она была размером чуть больше гранаты. Но эта "малютка" пробивала, точнее, прожигала броню до 70 миллиметров. Каждый штурмовик в четыре люка брал свыше двухсот таких бомб. Чтобы подготовить шестёрку Ил-2, нужно было снарядить и уложить в люки более тысячи таких бомбочек. Это был огромный труд-подвиг авиаторов. Для подготовки первого вылета техники потратили всю ночь.

И вот первый боевой вылет. Даже спустя шестьдесят девять лет гвардии генерал чётко помнит, как повёл эскадрилью из шести экипажей комэск Дружинин. Анатолий Павлович, ведущий второго звена, был его заместителем. Задача штурмовикам – уничтожить танки 48-го танкового корпуса генерала танковых войск Отто фон Кнобельсдорфа, прорвавшиеся 5 июля в полосу 6-й гвардейской армии генерал-лейтенанта Ивана Чистякова. Внимательно всматривается Анатолий Павлович в заданное место поля боя, отыскивая в направлении Черкасское движущиеся бронированные чудовища. Есть! Команда ведомым: "Внимание! Вижу цель! Приготовиться к атаке!" Впереди по курсу – шапка заградительного огня. Нелегко идти среди сплошных разрывов. Цель как будто совсем не идёт навстречу. Немцы создали мощный подвижный зенитный заслон. Такое ощущение, словно самолёт повис у всех на виду и по нему со всех сторон палят зенитки. Противник старается преградить, заставить отвернуть, сбросить бомбы раньше. Но надо, не обращая внимания на опасность, идти на огненный забор, выполнить задачу. Самый трудный момент – подход к цели. Когда море огня – опасно, а когда молчат, и того хуже. Наконец цель видна отчётливо.

Атака. Энергично штурман-ручку от себя. Отрицательная перегрузка. Мгновенное зависание на привязных ремнях и сразу устанавливается угол пикирования. И тут же нажимается кнопка бомбосбрасывателя. И две сотни противотанковых бомбочек сыпятся на танки врага. Во втором заходе от кнопки пуска пошли реактивные снаряды, от гашетки, работают пушки и пулемёты.

Повторные заходы уже проще: прояснилась обстановка, уже замкнут боевой порядок "круг", каждый лётчик выбирает цель самостоятельно. На повторных заходах и

зенитки слабее, часть их уже выведена из строя. Но на повторном заходе зенитным огнём сбивают самолёт комэск Дружинина и его ведомого. Анатолий Павлович видит раскрывшиеся парашюты своих товарищей и желает благополучного приземления. Тогда он берёт командование на себя и приводит оставшиеся четыре экипажа домой. Это была действительная помощь нашим обороняющимся наземным войскам.

Уже к середине 5 июля немецким генералам стало ясно, что на "курский блицкриг" рассчитывать не приходится. Высланный на разведку немецкий лётчик с удивлением докладывал: "Бегство русских по дороге Белгород-Обоянь не наблюдаю". Пленный немецкий офицер на допросе по-казал: "6 июля в 5 часов утра в районе Белгорода на нашу группу танковых было не меньше сотни обрушились русские штурмовики. Эффект от их действий был невиданный. При первой же атаке одна группа штурмовиков подбила и сожгла около 20 танков". А в этом районе Курской дуги действовал 93-й гвардейский штурмовой авиаполк, в котором воевал командиром звена А.Артёменко.

12 июля совместными усилиями наземных войск и авиации в районе Прохоровки была сорвана последняя попытка немцев прорваться к Курску. И в этом заслуга и 93-го гв.шап.

В шифровке командующего 8-й ВА генерал-лейтенанта Т.Хрюкина от 1 августа 1943 г. требовалось в каждом вылете производить не менее пяти заходов на цель. А таких только вылетов в день Анатолию Павловичу приходилось делать по три-пять!

В первых же боях сержант А.Артёменко, назначенный командиром звена (сказался солидный инструкторский опыт и налёт около 500 часов), показал себя умелым и бесстрашным воздушным воином. Но беглеца разыскали. В 93-й авиаполк прилетел начальник политотдела 43-й авиабригады. "Дезертира" выручило лишь то, что к этому времени сержант А.Артёменко уже был удостоен ордена Красного Знамени и ему присвоили звание лейтенанта. Начальнику политотдела ничего не оставалось, как только поздравить бывшего подчинённого с офицерским званием, высокой наградой и вручением Гвардейского значка.

В битве под Курском произошло не только величайшее танковое сражение, она стала также и крупнейшим воздушным противоборством, в котором победу одержали наши авиаторы. Люфтваффе на земле и в воздухе потеряли 3700 самолётов. Наша авиация не досчиталась 1600 самолётов. Командующий Люфтваффе в этой битве 44-летний генерал-полковник Ганс Ешонек, не дожидаясь разбора, 19 августа 1943 г. застрелился.

Затем 2-я ВА принимала участие в наступательной операции "Румянцев". Освобождал 23 августа г. Харьков уже командир авиаэскадрильи штурмовиков лейтенант А.Артёменко. Как выразился У.Черчилль, "...три огромных сражения за Курск, Орёл и Харьков...ознаменовали крушение германских армий на Восточном фронте".

Далі буде.

Руководитель Комиссии по защите правды истории Великой Отечественной войны при областном совете ветеранов Украины, член Национального союза журналистов Украины
Алексей Пилипчук.

АПТЕКА ПРИРОДИ

Яблукотерапія: захисник для організму

В часи, коли не існувало біохімії та дієтології, з покоління в покоління передавалися казки про чудодійну силу молодильних яблук. Цей звичний та буденний для нас фрукт при щоденному вживанні може зробити для нашого здоров'я більше, ніж аптечна пігулка. Ось що розповідає про яблука Історична правда.

Пектиновий король

Відкриття розчинних харчових волокон – пектинів стало ефективним засобом для попередження та лікування багатьох серйозних хвороб: алергій, зниження імунітету, отруєнь, інтоксикацій, атеросклерозу, діабету, ожиріння, раку кишечника та інших.

Пектини, потрапляючи у кишечник, перетворюються на гель, зв'язують важкі метали, радіонукліди, токсини, холестерин, канцерогени та виводять їх із організму.

Крім того, пектини є тим субстратом, на якому ростуть корисні кишкові бактерії, які виробляють вітаміни та зміцнюють імунітет.

Достатня кількість пектинів в раціоні зменшує токсичне навантаження на печінку, яка є головною "лабораторією" з переробки всіх речовин, які потрапляють в організм. При термічній обробці яблука (печення, тушкування) пектинів стає більше.

Антиоксидантний захисник

В сучасному світі на людину чекає багато небезпек – швидка, смажена, копчена, з різноманітними хімічними добавками їжа, яка сприяє старінню організму, виникненню алергій, запалення, мутацій в клітинах та розвитку злоякісних пухлин.

Протидіють цьому антиоксиданти, яких багато у шкірці яблука. "Яблучним" антиоксидантом є кверцетин. Окрім вираженої протиракової дії, кверцетин зменшує запалення у суглобах, судинах, шкірі та гальмує загальне старіння організму.

Другим антиоксидантом є хлорогенова кислота (міститься також у каві та артишоку), протизапальна та протипухлинна дія якої особливо виявляється у попередженні та лікуванні захворювань печінки, таких як гепатити, цироз та рак.

Вітамінно-мінеральний помічник

Практично всі водорозчинні вітаміни (С, Р, групи В) та мінерали вмістилися в одному соковитому яблучному плоді.

Це означає, що одне середнє яблуко в день позитивно впливає на всі види обміну речовин; а калій виводить зайву рідину з організму, чим зменшує навантаження на серце, сприяє зниженню тиску крові. Наявність міді та заліза сприяє нормальному

кровотворенню та імунному захисту.

Солодкий дієтолог

Наявність глюкози та фруктози (якої в яблуках більше) тамує відчуття голоду, покращує настрій та увагу, оскільки глюкоза – основне джерело енергії для мозку, і при цьому не сприяє набору зайвих кілограмів.

Пояснити це можна тим, що фруктоза не так швидко, як глюкоза, всмоктується у кров, крім того, і глюкоза, і фруктоза "зв'язані" з пектинами, що ще більше сповільнює їхнє засвоєння. Саме тому, обираючи яблучний сік, надавайте перевагу тому, на якому написано "з м'якоттю".

Короткі поради щодо вживання яблука

Терті яблука додавайте в салати (до моркви, капусти, буряка, селери).

Тоненькі скибочки яблука – у різноманітні чаї (ароматизує, додає смаку).

Збагачайте смак соусів до м'яса (у вигляді пюре, соку).

Запикайте яблучні бісквіти (найкорисніша випічка, без транс-жирів).

Робіть свіжі соки (розводьте перед вживанням сік водою в пропорції 3:1).

Тим, хто худне, – вживайте у першій половині дня (до 16 години, щоб калорії всі були "спалені", оскільки метаболізм зранку швидший ніж увечері).

Доповнюйте свій сніданок склянкою свіжого яблучного соку.

1-2 яблука в день – ваша порція.

Яблуками можна хрустити, вживаючи їх свіжими, а можна й урізноманітнити свій раціон, приготувавши з них багато пресмачних і корисних страв, зокрема наступні.

Яблучний сорбет "Контрастні почуття"

2 великі яблука

1 лимон

1 повна столова ложка меду

1/2 чайної ложки кориці

3 лимона вичавити сік, шкірку порізати та тушувати, додавши трохи води. Через 5 хв покласти яблука і протушувати їх до м'якості. Перекласти суміш у блендер, додати сік, мед та корицю і збити до однорідної маси. Розкласти по формочкам та покласти у морозильну камеру на 3-4 години. Прикрасити листочком м'яти.

Дія на організм. Сорбет багатий антиоксидантами та пектинами. Вживати в першій половині дня, коли обмін речовин високий і калорії не "відкладуться" у вигляді жиру. Смакує до кави. Додає енергії та любові до всього світу.

Соус до індички. "Сила"

1 яблуко

1 склянка журавлини

3 зубчики часнику

2 столові ложки оливкової олії

Сіль, базилік

На сковорідку вилити олію, нагріти на слабкому вогні, покласти нарізаний часник, протушувати до легкого золотистого кольору. Додати порізане яблуко та журавлину, долити води. Посолити. Протушувати до м'якості яблука. Перекласти у блендер, додати гілочку базиліку, збити. Подавати до порізаної холодної відвареної індички.

Дія на організм. Соус багатий антиоксидантами, пектинами, омега-3 жирними кислотами, фітонцидами, загострює увагу, сприяє кращому засвоєнню м'яса. Смакує у компанії друзів.

ТОП-10

Кращі напої від застуди

Триває сезон, коли все ще високою залишається ймовірність переохолодитися і підхопити застуду.

Щоб придушити хворобу "в зародку" й уникнути прийому антибіотиків, потрібно вчасно "вдарити" по хворобі цілющими напоями, користь яких перевірена ще нашими бабусями. Про це розповідає Bigpicture.ru.

1. Теплий чай з медом і лимоном.

При перших ознаках застуди необхідно приготувати німецький чорний або зелений чай, в який варто додати 1 чайну ложку меду і пару шматочків лимона.

Дуже важливо НЕ додавати мед і лимон в окріп, щоб зберегти їх корисні речовини.

2. Малиновий чай з квітками липи.

З сухих квіток липи необхідно заварити чай, додати в нього сухі ягоди і листя малини. Напій потрібно залишити настоюватися протягом 30-ти хвилин.

Якщо ягід малини немає, підійде і малинове варення.

3. Чай із шипшини.

Не для кого не секрет, що шипшина – ідеальне джерело вітаміну С.

Подрібнені сухі плоди шипшини (3 столові ложки) потрібно залити 0,5 л окропу і залишити в термосі на ніч. Вранці процідити і пити 1/2 склянки 4 рази на день за 30 хвилин до їжі.

4. Морс журавлиний або брусничний.

Журавлина і брусниця – це просто унікальні за своїми бактерицидними властивостями засоби.

Для приготування морсу потрібно розтерти ягоди журавлини або брусниці з цукром (3:1). 2 ст.л. суміші залити 0,5 літрами теплої води.

5. Гаряче молоко з мінеральною водою. Якщо почався кашель, то необхідно приготувати гаряче молоко з лужною водою (наприклад, Боржомі).

Даний напій буде сприяти відходженню мокротиння.

6. Молоко з часником.

Цей екстрений засіб допоможе стати на ноги за одну ніч. У тепле молоко потрібно додати 10 крапель соку часнику і випити на ніч.

7. Компот із сухофруктів.

Перевірений і всім відомий з дитинства засіб. Відвар з сухофруктів має загальнозміцнюючу і пом'якшувальну дію при застуді.

100 г сухофруктів потрібно перебрати, великі фрукти нарізати. Всі сухофрукти ретельно промити в теплій воді. Спочатку варити яблука і груші до м'якості протягом 30 хв, додавши цукор (3 ст.л. на 1 л води), потім урук і чорнослив, наприкінці за 5 хв до закінчення варіння додати родзинки і курагу.

У готовий компот можна додати сік лимона або апельсина, мед.

8. Імбирний чай з лимоном.

Цей напій допоможе в холодні осінні дні, зміцнить імунітет і підвищить працездатність. 1 склянку гарячої води змішати з 1 ст.л. меду, 1 ст.л. соку лимона, 0,5 ч.л. подрібненого імбирного кореня і дрібною корицею.

Можна додати в чай трохи сухого подрібненого листя м'яти.

9. Глінтвейн.

Відмінний засіб від застуди та просто смачний, корисний, зігріваючий напій.

Необхідно змішати прянощі, додати 100 мл води, довести до кипіння, зняти з вогню, настояти 10 хв. Процідити. Нарізати апельсин кружечками. Змішати вино, відвар, цукор і шматочки апельсина. Все довести до кипіння, але не кип'ятити.

У глінтвейн можна додавати також мед, яблука, родзинки. Подавати гарячим. Пити краще на ніч, щоб відразу лягти в ліжку, а в ноги покласти теплу грілку.

10. Ромашковий чай.

Ромашка – м'який протизапальний засіб. У поєднанні з липою та медом є гарним протизастудним засобом.

Приготування чаю: взяти по 1 ч.л. квіток ромашки і липи, заварити 1 склянкою окропу, настояти 20 хв, процідити. Пити по 1/3 склянки 3 рази на день до їжі. Можна додати мед.

Сторінку підготувала Оксана Уретій.

ЦІКАВО

Дитячі іграшки впливають на вибір професії

Психологи говорять, що для дитини іграшка – це не просто забавка, а зменшене зображення навколишнього світу. Тому іграшки дозволяють не тільки краще пізнати характер дитини, а й зазирнути в майбутнє, розповідає "Комсомольська правда в Україні".

Так, діти, які захоплюють міста з кубиків, наплегливі, посидючі й терплячі. Конструювання розвиває логічне мислення, вчить концентрувати увагу, привчає до самостійності. Таких дітей більше цікавить предметна сторона справи, а не міжособистісні відносини. У дорослому житті ці люди часто пов'язують своє життя з системою знаків. Це майбутні математики, програмісти, системні адміністратори чи архітектори.

Гра в солдатика сприяє розвитку повноцінної особистості, адже командування навіть іграшковою армією вимагає стратегії, вчить ієрархії, виробляє інтерес до деталей і привчає дивитися на ситуацію з боку. Гру в солдатика люблять діти з задатками лідерів. Вони можуть стати ким завгодно, але навряд чи будуть залишатися на "других ролях".

А ось машинки не залишають простору для творчості, тому варто зацікавити дитину іншими іграшками. Діти, що грають виключно в машинки, рідко домагаються більших висот у житті. Величезні зайці, тигри і ведмеді, розсажені по всій дитячій кімнаті, показують, що тут росте товариська і комунікабельна дитина. Стосунки між людьми її цікавлять набагато більше, ніж предмети і явища. М'які іграшки люблять гуманітарії – майбутні філологи, журналісти, працівники соціальної сфери.

Динозаврами захоплюються цікаві малюки, які все схоплюють на льоту. Пізніше така дитина починає систематизувати отримані дані – дивитися фільми про динозаврів, читати про них книги. Словом, перед нами – майбутній дослідник у сфері природничих наук – біологія, хімія, фізика.

СЕНСАЦІЇ НЕ СТАЛОСЯ

Мессі знову кращий

Форвард іспанського футбольного клубу "Барселона" і національної збірної Аргентини Ліонель Мессі названий кращим нападником 2012 року.

Міжнародна федерація футболу і статистики (IFFHS), що склала цей рейтинг, друге місце віддала форвардові "Реала" Кріштіану Роналду. Третім став нападник мадридського "Атлетико" Радамель Фалькао.

Відмітимо, що Мессі і Роналду також боролися за найпрестижнішу особисту нагороду у футболі – "Золотий м'яч". У гонитву за цим трофеєм долучився і одноклубник Ліонеля – Андрес Іньєста. Однак гідної конкуренції легендарному аргентинцю сьогодні ніхто скласти не зміг, і Мессі вперше в історії футболу здобув четвертий поспіль "Золотий м'яч".

Нагадаємо, на рівні збірних Мессі також став кращим напад-

ником в 2012 році. Триразовий володар "Золото м'яча" став автором 12 голів. На другому ряду розташувався Златан Ібрагімовіч, який у складі збірної Швеції забив 11 м'ячів.

При цьому здобути нагороду "Олімпія-де-Оро", яку вручають кращому спортсменові Аргентини за підсумками року, Мессі отримати не зміг. Кращим спортсменом Аргентини року, що минув, визнаний боксер Серхіо Мартінес, друге місце зайняв представник тхейквондо Себастьян Крисманіч, що став олімпійським чемпіоном на Іграх в Лондоні у ваговій категорії до 80 кілограмів. А Ліонель Мессі став лише третім.

ПІДСУМКИ МЕССІ

Найбільше досягнення року – це син Тіаго

Нападник "Барселони" Ліонель Мессі підбив для себе підсумки 2012 року, а також розповів про свої побажання на майбутній рік.

"Якого прогресу я добився? Чесно? Навіть не оцінював це. Я завжди намагаюся ставати кращим у всьому. Це стосується і моєї кар'єри, звичайно.

Я ніколи не думаю про своє персональне зростання в спорті. Але якщо говорити об'єктивно, то з віком моя свідомість міняється.

Підсумки 2012 року для мене? У мене народився син Тіаго, який приніс нам усім багато радості і щастя. Вважаю, що це краще з того, що сталося зі мною минулого року. Наступного року я б побажав собі якомога більше титулів з "Барселона", а також виходу в основну частину чемпіонату світу зі збірою Аргентини. А якщо не торкатися роботи, то я завжди бажав собі здоров'я", – наводить слова Мессі "Football Espana".

ОФІЦІЙНО

Російський президент визначив розмір штрафу за спекуляцію квитками на "Сочі-2014"

Президент Російської Федерації Володимир Путін підписав закон, що встановлює розмір штрафів за порушення реалізації квитків на зимові Олімпійські і Паралімпійські ігри 2014 року в місті Сочі.

Розмір штрафу за спекуляцію квитками складе до 1 мільйона рублів, повідомляє офіційний сайт адміністрації президента. Справи про вказані правопорушення розглядатимуться в скорочений термін, а ціни регулюються Міжнародним олімпійським комітетом і Міжнародним паралімпійським комітетом відповідно.

У свою чергу, за державою закріплюється регулювання вартості готельного обслуговування на території Краснодарського краю в період проведення Ігор. Закон набуде чинності 15 січня цього року.

ІНТРИГИ

Олександр Ярославський: "З футболу я йти не збираюся"

Колишній власник футбольного клубу "Металіст" Олександр Ярославський прокоментував чутки про купівлю ним ФК "Металург" (Запоріжжя).

"Я думаю, що 20 мільйонів євро сьогодні вже жоден клуб в Україні не коштує. Тому перше, що не відповідає дійсності, – це сума у 20 мільйонів євро. Я б не сказав, що це правда (придбання запорізького "Металурга"), але у світі взагалі немає нічого неможливого, я вам так скажу", – наводить слова Ярославського агентство УНІАН.

При цьому він додав, що у нього зараз "немає проектів в українському футболі".

Коментуючи інформацію про те, що керівництво запорізького "Металурга" нібито спростувало продаж клубу, Ярославський також сказав: "В Одесі говорять: як ви говорите, так ви і праві. Раз вони спростовують, значить, вони праві".

В той же час, бізнесмен підкреслив, що не збирається "йти з футболу": "Я ж у футболі. Якщо я сюди потрапив, то потрапив назавж-

ди. З футболу я йти не збираюся! Обов'язково будуть проекти, і проекти, скажу, не маленькі".

Ярославський помітив, що спортивні проекти, які він має намір реалізувати, будуть пов'язані виключно з футболем: "Вони (проекти) не будуть пов'язані ні з баскетболом, ні з тенісом. Єдине, що у мене є, "Олімп" – регбі, успішний клуб в Харкові. Його я підтримуватиму, тому що там мої друзі. А великий проект – це буде футбольний проект, у футбольній індустрії. Його можна чекати у будь-який момент".

Нагадаємо, раніше ряд ЗМІ повідомили, що Олександр Ярославський 31 грудня 2012 року нібито придбав ФК "Металург" (Запоріжжя). За даними видань, вартість угоди складала 20 млн євро. При цьому нібито бізнесмен планував збільшити річний бюджет цього клубу до 50 млн євро.

КОНТРАКТИ

Луческу хоче бути спортивним директором Фенербахче

Головний тренер "Шахтаря" Мірча Луческу все ж подумує над тим, щоб перебраться в "Фенербахче". Турецький клуб вже не раз робив пропозицію румунському фахівцеві, надаючи йому "фінансовий карт-бланш" в трансферних питаннях і гідний особистий контракт.

Тепер Луческу нібито готовий прийняти пропозицію, але з однією умовою – він піде в "Фенербахче" спортивним директором, а ось його син Разван повинен очолити команду. Якщо турецька сторона все ж погодиться на таку умову, то вже в другій половині 2013-го "Шахтарю" доведеться підшукувати нового головного тренера.

Сторінку підготував Юрій Ігнат.

РЕЙТИНГИ

Шевченко увійшов до ТОП-20 бомбардирів 21 століття

Міжнародна федерація футболу і статистики (IFFHS) опублікувала список найкращих бомбардирів 21 століття.

До двадцятки найкращих снайперів потрапив і наша легенда Андрій Шевченко. На його рахунок – 74 м'ячі і 12-е місце.

Лідером рейтингу став івуарієць Дідьє Дрогба зі 104 голами. Друге місце посів Мирослав Клозе, у якого 94 забитих м'ячів. Стільки ж і у Ліонеля Мессі, однак аргентинець опинився на сходинку нижче через меншу кількість голів за збірну.

Зазначимо, що у рейтингу враховувалися голи, забиті футболістами у міжнародних матчах з 2001 року. Всього список складається зі 119 імен.

Топ-20 найкращих голеадорів XXI століття

1. Дідьє Дрогба (Кот-д'Івуар) – 104 (59 – за збірну, 45 – в єврокубках)
2. Мирослав Клозе (Німеччина) – 94 (67/27)
3. Ліонель Мессі (Аргентина) – 94 (33/61)
4. Самуель Ето'о (Камерун) – 92 (48/44)

5. Рууд ван Ністелрой (Нідерланди) – 87 (34/53)
6. Тьєррі Анрі (Франція) – 85 (43/42)
7. Кріштіану Роналду (Португалія) – 84 (38/46)
8. Давид Вілья (Іспанія) – 83 (54/29)
9. Рауль (Іспанія) – 78 (26/52)
10. Златан Ібрагімовіч (Швеція) – 75 (42/33)
11. Флавіу Амадо (Ангола) – 75 (34/41)
12. АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО (УКРАЇНА) – 75 (35/39)
13. Клас-Ян Хунтеллар (Нідерланди) – 74 (34/40)
14. Дімітар Бербатов (Болгарія) – 74 (46/26)
15. Александр Фрай (Швейцарія) – 71 (42/29)
16. Мохаммед Абутріка (Єгипет) – 66 (35/31)
17. Уейн Руні (Англія) – 66 (32/34)
18. Роббі Кін (Ірландія) – 65 (47/18)
19. Бадер Ахмед Аль-Мутава (Кувейт) – 63 (43/20)
20. Рамадель Фалькао (Колумбія) – 63 (15/48)

ПЕРЕМОГИ - Українські біатлоністки завоювали "золото" в естафеті на етапі Кубка світу

Друге місце з +45,9 сек. посіла Франція, третє – Німеччина (+1:47,3). Російська команда фінішувала п'ятою. Українки також стали одними з найкращих

за якістю стрільби і допустили на восьми вогневих рубежах лише 5 промахів.

Кращий результат лише в збірної Франції, яка зроби-

Жіноча збірна України виграла золоту медаль естафетної гонки на четвертому етапі Кубка світу з біатлону. У складі української команди виступили: Юлія Джима, Валентина Семеренко, Олена Підгрушна, Віта Семеренко. Українки фінішували з часом 1:20:16,1.

ла чотири промахи. Четвертий етап Кубка світу з біатлону, що стартував 3 січня, проходить в Оберхофі (Німеччина).

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДПЕЧАТОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілько.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олександрович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 122244.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

